

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY
W GDAŃSKU

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
W GDAŃSKU W 2007 ROKU

GDAŃSK - LUTY - 2008 ROK

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W GDAŃSKU W ROKU 2007

Wstęp

Rok 2007 był czwartym rokiem działalności sądownictwa administracyjnego w formie organizacyjnej określonej ustawą z dnia 22 lipca 2002r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269). Reforma sądownictwa administracyjnego skutkowałą wskazaniem priorytetowych zadań związanych z istniejącą zaległością w rozpoznaniu spraw.

Wojewódzki Sąd Administracyjny Gdańsku tak jak w latach poprzednich orzekał w trzech wydziałach, które obejmowały według przedmiotu:

Wydział I - sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych i finansów publicznych,

Wydział II - sprawy z zakresu budownictwa, gospodarki mieniem, gospodarki wodnej, komunalizacji mienia, środowiska, zagospodarowania przestrzennego, rolnictwa i leśnictwa, wywłaszczeń, kościołów, przejęcia mienia, pomocy społecznej, kombatanów, kultury fizycznej, kultury i sztuki, ochrony danych osobowych, informacji publicznej, ochrony informacji niejawnych, świadczeń w drodze wyjątku,

Wydział III - sprawy z zakresu cen, dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi, działalności gospodarczej, ludności, geologii i górnictwa, energetyki, geodezji i kartografii, edukacji, czynności i zajęć, pracy, zdrowia, spraw mieszkaniowych, ubezpieczeń majątkowych, jakości, obronności, telemediów, samorządu terytorialnego, cudzoziemców, ceł, broni i materiałów wybuchowych, spraw kapitałowych i bankowości, zatrudnienia, własności przemysłowej, funduszy emerytalnych, ubezpieczeń zdrowotnych.

W WSA w Gdańsku funkcjonował Wydział Informacji Sądowej, który wykonywał zadania określone w § 5 ust. 1 Regulaminu urzędowania sądów administracyjnych, a więc udzielanie informacji o właściwości sądu, stanie zawisłych spraw, załatwianie skarg i wniosków, przekazywanie danych w ramach dostępu do informacji publicznej, gromadzenie przepisów prawa europejskiego, obsługa rzecznika prasowego WSA.

Niniejsze opracowanie ilustruje wyniki pracy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w 2007 roku zarówno poprzez prezentację zestawień statystycznych, jak i wybranych orzeczeń wydanych w poszczególnych wydziałach.

Wpływ spraw

W 2007 roku do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku wpłynęło 2539 skarg, z czego do Wydziału I wpłynęło 1136 skarg, do Wydziału II – 897 skarg, w tym na bezczynność organów 47, a do Wydziału III – 506 skarg, w tym 13 na bezczynność organów.

Wpływ skarg z uwzględnieniem rodzajów spraw w porównaniu do roku poprzedniego przedstawiono w tabeli 1.

Tabela nr 1

Wpływ skarg w latach 2006 – 2007 z uwzględnieniem rodzajów spraw:

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2006	2007
1	601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	261	333
2	602	Ceny, opłaty, stawki taryfowe, nieobjęte symbolem 611	1	0
3	603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	50	69
4	604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	19	26
5	605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	104	111
6	606	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa	0	1
7	607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	70	69
8	609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	19	7
9	611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	994	1086
10	612	Sprawy geodezji i kartografii	14	11
11	613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	29	55
12	614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczorozwojowa i archiwa	10	27
13	615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	153	187
14	616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	18	19
15	617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	3	1
16	618	Wywłaszczenie i zwrot nieruchomości	33	47

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2006	2007
17	619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	31	40
18	620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	68	49
19	621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	84	29
20	624	Powszechny obowiązek obrony kraju	21	16
21	626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	10	4
22	627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	0	1
23	629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	2	2
24	630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na polski obszar celny	205	73
25	632	Pomoc społeczna	189	148
26	633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	80	37
27	634	Sprawy kombatanatów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	28	15
28	645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 644 oraz od 646 - 652	23	12
29	647	Sprawy związane z ochroną danych osobowych	1	1
30	648	Sprawy z zakresu informacji publicznej i prawa prasowego	7	14
31	652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych	1	0
32	653	Środki publiczne nie objęte innymi symbolami	50	49
33	638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	32	28
34	639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	59	68
35	640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	2	2
36	641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	9	3
37	642	Skargi na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niezespólonej oraz na niewykonywanie przez nich czynności nakazanych prawem wnoszone w trybie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 ustawy o adm. rządowej w województwie	1	4
38	644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	10	16

Postępowanie sądowe

W 2007 roku załatwiono łącznie 2945 skarg, z czego na rozprawach załatwiono 2036 skarg, w tym 20 skarg na bezczynność organu, a na posiedzeniach niejawnych 909 skarg, w tym 37 skarg na bezczynność organów. Wśród spraw załatwionych na posiedzeniach niejawnych 8 spraw rozpoznano w trybie uproszczonym.

Do rozpatrzenia łącznie pozostało 720 spraw SA i 18 spraw SAB. Dla porównania w roku 2006 pozostało do rozpatrzenia 1107 spraw SA i 15 spraw SAB.

Ruch spraw w poszczególnych Wydziałach ilustruje Tabela 2.

Tabela 2
Ruch spraw

Wydział I

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			łącznie	na rozprawie	w tym		
					na posiedzeniu niejawnym		
ogółem	z tego wyrokiem						
SA	579	1136	1340	985	355	0	375
SAB	2	0	2	1	1	0	0

Wydział II

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			łącznie	na rozprawie	w tym		
					na posiedzeniu niejawnym		
ogółem	z tego wyrokiem						
SA	381	850	983	640	343	7	248
SAB	8	47	41	12	29	0	14

Wydział III

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym		na posiedzeniu niejawnym	
				na rozprawie	ogółem		
SA	147	493	543	389	154	1	97
SAB	5	13	14	7	7	0	4

Tabela 3

Załatwienie skarg na akty i inne czynności w latach 2005-2006

Lp.	Rodzaj załatwionej skargi	2006			2007		
		Wpływ	Załatwiono wyrokiem		Wpływ	Załatwiono wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono		Ogółem	Uwzględniono
1	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelnymi organów	29	63	14	18	13	3
2	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności samorządowych kolegiów odwoławczych	571	948	367	609	437	187
3	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej	602	885	280	597	427	198
4	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Skarbowych	722	1259	328	731	643	250
5	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Inspektorów Urzędów Kontroli Skarbowej	12	1	0	1	0	0
6	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Celnych	375	163	83	322	317	203
7	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności innych organów - dotyczy także podmiotów nie będących organami administracyjnymi	112	61	23	124	61	37

W porównaniu z rokiem 2006 instytucja postępowania uproszczonego nie była w opisywanym okresie wykorzystywana w większym zakresie. Złożono 71 wniosków o rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym. W 56 przypadkach sprawy objęte wnioskami sędziowie skierowali na rozprawy.

Tabela 4

Rozpoznanie wniosków o przeprowadzenie postępowania w trybie uproszczonym w latach 2006-2007

Lp.	Wydziały	I		II		III	
		2006	2007	2006	2007	2006	2007
1.	ilość wniosków	14	12	15	22	77	37
2.	ilość spraw zakończonych wyrokiem	1	0	17	7	6	1
3.	ilość spraw skierowanych na rozprawę	3	12	4	12	72	32

W roku 2007r. wpłynął jeden wniosek o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego, lecz odstąpiono od przeprowadzenia postępowania mediacyjnego. Sędziowie ani razu nie skorzystali z uprawnienia określonego w art. 155 § 2 p.p.s.a.

Stan zatrudnienia

W porównaniu z rokiem 2006 stan zatrudnienia uległ zwiększeniu. Wzrosła ilość etatów urzędniczych i w grupie pracowników obsługi, co ilustruje zestawienie porównawcze:

Tabela 5

Stan zatrudnienia w latach 2006-2007

Lp.		Stan zatrudnienia na 31.12.2006	Stan zatrudnienia na 31.12.2007
1.	Urzędnicy w tym asystenci sędziego	65 osób 18 osób	66 osób 18 osób
2.	Obsługa	10 osób	12 osób
3.	Referendarze	5 osób	5 osób
4.	Sędziowie WSA	12 osób	12 osób
5.	Sędziowie NSA	18 osób	18 osób
6.	Asesorzy	4 osoby	4 osoby

Budynki

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku dysponuje majątkiem, w którego skład wchodzi:

- a/ nieruchomości położone w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 16/17, stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu

Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr 229 o pow. 2639 m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 2098,60 m²; oraz działki nr 228/1 i nr 228/2 o pow. 2039 m² zabudowane budynkiem biurowym o pow. użytkowej 1606,90 m²;

- b/ nieruchomość położona w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 21, stanowiąca własność Skarbu Państwa, będąca w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr. 220, o powierzchni 2470m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 714 m², (+ garaż 45 m²),

Sprzęt komputerowy

W roku 2007 zakupiono:

komputery stacjonarne	6 szt.
notebooki	5 szt.
skanery biurkowe	10 szt.
monitory LCD	7 szt.
przełączniki (z modułami światłowodowymi)	- 7 szt.

Zakupy powyższe były związane z modyfikacją sprzętu komputerowego i sieci komputerowej WSA w Gdańsku oraz wdrożeniem zadań związanych z uruchomieniem Centralnej Bazy Orzeczeń i Informacji o Sprawach.

Wydział Informacji Sądowej

Porównanie obciążenia Wydziału Informacji Sądowej w latach 2006-2007 ilustruje poniższe zestawienie:

Lp.		2006	2007
1.	Wnioski o udzielenie informacji	704	1117
2.	Udostępnienie akt interesantom	1609	1156
3.	Wnioski o udostępnienie informacji publicznej	69	595
4.	Skargi i wnioski	18	4
5.	Tezy	14	19
6.	Zamówienia biblioteczne	105	52
7.	Praktyki studenckie	17	11
8.	Przygotowywanie orzeczenia do publikacji w czasopiśmie	32	36
9.	Orzeczenia przesyłane w ramach współpracy z innymi sądami	76	101

W Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku w terminie od dnia 1 października 2007r. zgodnie z zarządzeniem Nr 9 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 lipca 2007r. w sprawie utworzenia Centralnej Bazy Orzeczeń i Informacji o Sprawach sądów administracyjnych i udostępniania orzeczeń przez Internet dokonywana jest anonimizacja orzeczeń i wprowadzanie danych do systemu OSO.

Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku zarządzeniem z dnia 25 września 2007r. Nr 13/2007r. określił zasady organizacyjne umożliwiające przekazywanie danych do CBOIS. W WSA w Gdańsku przyjęto zasadę dokonywania anonimizacji uzasadnień przez asystentów wydziałów orzeczniczych oraz w sprawach,

w których wpłynęły wnioski o udostępnienie informacji publicznej – przez asystentów wydziału informacji sądowej. Sprawy, w których orzeczenia zostały wydane w okresie od 1 stycznia 2004r. do 30 września 2007r., kierownicy sekretariatów przydzielają asystentom w ilości trzech spraw tygodniowo, poczynając od spraw najpóźniej zakończonych. Asystenci na bieżąco dokonują anonimizacji uzasadnień w sprawach, w których orzeczenia zostały wydane po dniu 30 września 2007r. Anonimizacji sentencji orzeczeń bieżących dokonują sekretarze sądowi.

Stan na dzień 31 grudnia 2007r. przedstawia poniższe zestawienie sporządzone z uwzględnieniem zarówno spraw, w których orzeczenia zostały wydane po dniu 30 września 2007r. („orzeczenia bieżące”) jak i spraw, w których orzeczenia zostały wydane w okresie od 1 stycznia 2004r. do 30 września 2007r. („orzeczenia historyczne”).

Lp.	Grupa	zatwierdzona sentencja	zatwierdzona sentencja anonimizowana	zatwierdzone uzasadnienie	zatwierdzone uzasadnienie anonimizowane
1.	„orzeczenia historyczne”	955	687	844	819
2.	„orzeczenia bieżące”	646	643	438	439

W Centralnej Bazie Orzeczeń i Informacji o Sprawach (<https://cbois.nsa.gov.pl>) znajduje się obecnie 15675 spraw z Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, w tym 14741 „sprawy historycznych” (w tym również sprawy, w których orzeczenia zostały wydane przed dniem 1 stycznia 2004r. przez NSA Ośrodek Zamiejscowy w Gdańsku) i 934 „sprawy bieżące”.

W bazie Orzeczenia (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl>) znajdują się 1623 orzeczenia, w tym 759 „orzeczeń historycznych” oraz 864 „sprawy bieżące”. Baza ta od końca grudnia 2007 roku jest dostępna publicznie.

W dniach 5 – 7 listopada 2007r. Pan Przewodniczący Wydziału Informacji Sądowej Naczelnego Sądu Administracyjnego sędzia NSA Janusz Drachal oraz Kierownik Sekretariatu Wydziału Informacji Sądowej NSA pani Małgorzata Stojanowska i pan Wojciech Sawczuk przeprowadzili wizytację w WIS WSA w Gdańsku. W sprawozdaniu wizytacyjnym nie wskazano istotnych uchybień w zakresie prowadzenia ksiąg i urzędzeń ewidencyjnych, potwierdzono prawidłowość udostępniania informacji publicznej oraz załatwiania skarg i wniosków w trybie Działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego.

Narady i szkolenia

Prezes WSA w Gdańsku organizuje narady dotyczące bieżących problemów orzeczniczych oraz istotnych informacji w zakresie funkcjonowania sądów administracyjnych w poniedziałki /odstąpienie od tej zasady jest uzasadnione względami organizacyjnymi/. W sytuacji uznania, że problematyka narady dotyczy zakresu działania jednego wydziału, w naradzie uczestniczą sędziowie i asesory orzekający w tym wydziale.

W poszczególnych wydziałach Przewodniczący podejmują decyzje o naradach.

W Wydziale I w 2007 roku nie uległa zmianie organizacja narad sędziów. Nadal są to cotygodniowe spotkania, na których Przewodniczący Wydziału przedstawia przegląd istotnych artykułów prasowych i orzeczeń publikowanych lub nadesłanych z Biura Orzecznictwa NSA. W ramach narad podejmowane są także – przy zachowaniu

zasady niezawisłości sędziowskiej – pewne ustalenia odnośnie ujednoczenia orzecznictwa. W szczególności bowiem ujednoczenia wymagają poglądy sędziów w sprawach proceduralnych.

Przykładem takich ustaleń jest niekorzystanie z możliwości zawieszenia postępowania w sprawach dotyczących decyzji zawierających ustalenie dodatkowego zobowiązania podatkowego (art. 109 ust. 5 i 6 ustawy o VAT) w związku z pytaniem prejudycjalnym do ETS (postanowienie NSA z dnia 31.07.2007r. sygn. akt I FSK 1062.06).

W Wydziale II przeprowadzono narady sędziów na następujące tematy:

1/ w dniu 29 stycznia 2007r. odbyła się narada dotycząca stosowania art. 63 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

2/ w dniu 19 marca 2007r. odbyła się narada poświęcona stosowania kary z tytułu nielegalnego użytkowania obiektu budowlanego, przewidzianej w art. 57 ust. 7 Prawa budowlanego w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane;

3/ w dniu 16 kwietnia 2007r. odbyła się narada poświęcona wykładni art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

W Wydziale III narady sędziów organizowane były w zależności od bieżących potrzeb sygnalizowanych przez sędziów Wydziału i poszczególne składy orzekające. Poświęcone były one między innymi następującym zagadnieniom:

1/ właściwość organu do orzekania w przedmiocie przyznania świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 150 d ust. 1 i 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. z 2004r. nr 99, poz. 1001 z późn. zm.);

Uczestnicy narady stanęli na stanowisku, że organem właściwym w I instancji jest odpowiedni starosta – a nie Zakład ubezpieczeń Społecznych.

2/ charakter wystąpienia organu Państwowej Inspekcji Pracy, o którym mowa w art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 marca 1981r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2001r. Nr 124, poz. 1362 z późn. zm.), w przypadku gdy zawiera ono w swej treści wniosek o wypłatę pracownikowi wynagrodzenia i innych świadczeń pieniężnych;

Uczestnicy narady przyjęli, że wystąpienie takie nie stanowi w istocie decyzji administracyjnej i nie może być przedmiotem zaskarżenia do sądu administracyjnego.

Pozaorzecznicza działalność Sądu

1. W seminarium podyplomowym z prawa europejskiego do czerwca 2007r.
  - organizowanym przez INP PAN w Warszawie udział brali:
    - sędzia WSA Mariola Jaroszewska
    - sędzia WSA Dorota Jadwiszczok
    - sędzia WSA Tomasz Kolanowski
    - asesor Bogusław Woźniak
  - organizowanym przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie udział brały:
    - sędzia WSA Alina Dominiak
    - sędzia WSA Elżbieta Kowalik-Grzanka
    - sędzia WSA Felicja Kajut
2. W dniach 25 – 30 marca 2007r. odbyło się szkolenie dla sędziów sądów administracyjnych w Europejskim Trybunale Sprawiedliwości w Luxemburgu. W szkoleniu udział wzięli: sędziowie WSA Mariola Jaroszewska, Dorota Jadwiszczok, Tomasz Kolanowski oraz asesorowie – Danuta Oleś i Bogusław Woźniak.
3. W dniach 23 - 26 kwietnia 2007r. odbyła się konferencja szkoleniowa w Białowieży (organizowana przez WSA w Białymstoku), w której udział wzięli sędziowie NSA:

- Stanisław Nowakowski, Zdzisław Kostka, Krzysztof Ziółkowski, Marek Gorski, Sławomir Kozik, Zbigniew Romała, Andrzej Przybielski, Małgorzata Gorzeń, Małgorzata Tomaszewska, Ewa Kwarciańska, sędziowie WSA: Tomasz Kolanowski, Mariola Jaroszewska, Jolanta Górka, Tamara Dziełakowska, Dorota Jadwiszczok, Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Alina Dominiak, Elżbieta Kowalik-Grzanka, Felicja Kajut.
4. W dniach 9 - 11 maja 2007r. Pan Prezes Stanisław Nowakowski oraz sędzia NSA Krzysztof Ziółkowski uczestniczyli w konferencji szkoleniowej organizowanej przez WSA w Łodzi w Sulejowie.
  5. W dniach 16 – 18 maja 2007r. odbyła się w Baranowie konferencja szkoleniowa organizowana przez WSA w Poznaniu. Udział wzięli: sędziowie NSA Stanisław Nowakowski, Jacek Hyla, Krzysztof Ziółkowski, Marek Gorski, Anna Orłowska, Barbara Skrzycka-Pilch, sędziowie WSA: Jolanta Górka, Dorota Jadwiszczok, Wanda Antończyk, Alina Dominiak, Elżbieta Kowalik-Grzanka, Felicja Kajut oraz asesor Katarzyna Krzysztofowicz.
  6. W dniach 28 – 31 maja 2007r. sędziowie NSA: Zbigniew Romała i Elżbieta Rischka wzięli udział w konferencji szkoleniowej organizowanej przez Izbę Finansową NSA w Sterdynie.
  7. W dniach 4 – 6 czerwca 2007r. odbyło się szkolenie dla referendarzy i asystentów w Suchoj k/Koronowa.
Wykłady podczas ww. szkolenia prowadził, m.in. Wiceprezes Zdzisław Kostka. Udział w szkoleniu wzięło 15 asystentów i referendarzy tut. Sądu.
  8. W dniu 18 czerwca 2007r. Pan Prezes sędzia NSA Stanisław Nowakowski wziął udział w obchodach 90-lecia sądownictwa polskiego, które odbyły się w Łodzi.
  9. W dniach 27 – 29 czerwca 2007r. sędziowie WSA; Alina Dominiak, Elżbieta Kowalik-Grzanka i Arkadiusz Despot-Mładanowicz wzięli udział w konferencji szkoleniowej organizowanej przez Izbę Gospodarczą NSA w Konstancinie.
  10. W dniach 27 – 29 czerwca 2007r. sędziowie NSA: Joanna Zdzenicka-Wiśniewska i Zdzisław Kostka wzięli udział w konferencji szkoleniowej organizowanej przez wydział Informacji Sądowej NSA w Sterdynie.
  11. W dniach 21 – 23 października 2007r. odbyła się konferencja szkoleniowa w Runowie k/Więcborka. Udział w ww. konferencji wzięli: sędziowie NSA: Stanisław Nowakowski, Marek Gorski, Zbigniew Romała, Elżbieta Rischka, Małgorzata Tomaszewska, Sławomir Kozik, Ewa Kwarciańska, Małgorzata Gorzeń, sędziowie WSA; Tomasz Kolanowski, Ewa Wojtynowska oraz asesori: Danuta Oleś, Irena Wesołowska i Bogusław Woźniak.
  12. W dniach 26 – 27 października 2007r. odbyła się w Krakowie narada prezesów wojewódzkich sądów administracyjnych połączona z uroczystym otwarciem nowego budynku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie.
  13. W dniach 5 – 7 listopada 2007r. odbyła się konferencja szkoleniowa we Wrocławiu, w której udział wzięli: sędziowie NSA Zbigniew Romała i Elżbieta Rischka, sędzia WSA Tomasz Kolanowski oraz asesori: Danuta Oleś i Irena Wesołowska.
  14. W dniach 9 – 11 grudnia 2007r. odbyła się konferencja szkoleniowa w Runowie k/Więcborka. Udział w ww. konferencji wzięli: sędziowie NSA: Stanisław Nowakowski, Zdzisław Kostka, Krzysztof Ziółkowski, Anna Orłowska, Jacek Hyla, sędziowie WSA: Mariola Jaroszewska, Jolanta Górka, Dorota Jadwiszczok, Felicja Kajut, Elżbieta Kowalik-Grzanka, Alina Dominiak, Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Janina Guść i asesor Katarzyna Krzysztofowicz.
  15. W dniu 14 grudnia 2007r. Pan Wiceprezes sędzia NSA Zdzisław Kostka wziął udział w konferencji szkoleniowej zorganizowanej przez Krajową Radę Sądownictwa w Warszawie.

Wybrane orzeczenia wydane w WSA w Gdańsku w 2007 roku

1/ Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego (art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej)

Postanowieniem z dnia 21 marca 2007r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w sprawie II SA/Gd 262/06 przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

„Czy art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 139 z 2006r., poz. 992 ze zm.) w zakresie, w jakim stanowi, iż również w przypadku wniosku o przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat, legitymującej się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności uzyskanym w wyniku rozpoznania przez wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności jej odwołania od orzeczenia powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, prawo do świadczeń rodzinnych ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, jest zgodny z art. 2 w związku z art. 69 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

Postanowieniem z dnia 21 marca 2007r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w sprawie II SA/Gd 729/06 przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

”Czy art. 17 ust. 1 i ust. 5 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255, ze zm.) w zakresie, w jakim uniemożliwia przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, od którego odprowadza się składkę na ubezpieczenie społeczne osobie, która rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki, o jakiej mowa w art. 17 ust. 1 tej ustawy nad innym niż jej dziecko, niepełnosprawnym niepełnoletnim członkiem rodziny, dla którego stanowi rodzinę zastępczą spokrewnioną i wobec którego osobę tę obciąża obowiązek alimentacyjny, jest zgodny z art. 18, art. 32 ust. 1, art. 71 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 20 i art. 23 Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. Nr 120 z 1991 r., poz. 526 ze zm.); oraz czy art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 ze zm.) w zakresie, w jakim pozbawia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego osobę otrzymującą zasiłek stały na podstawie przepisów o pomocy społecznej do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w związku z pielęgnacją dziecka, o którym mowa w art. 58 ust. 1 tej ustawy i spełniającą warunki określone w dotychczasowych przepisach, po dniu 31 sierpnia 2005 r., jest zgodny z art. 2 i art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2007r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w sprawie II SA/Gd 95/07 przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

”Czy art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.) jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie w jakim nie przyznaje prawa do świadczenia pielęgnacyjnego osobie, która nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad innym niż jej dziecko pełnoletnim członkiem rodziny

legitymującym się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i wobec którego osobę tę obciąża obowiązek alimentacyjny?”.

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2007r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w sprawie III SA/Gd 325/07 przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

„Czy przepisy art. 92 ust. 1 w zw. z pkt 4.1 załącznika do ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r., nr 125, poz. 874 ze zm.) są zgodne z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji RP w zakresie w jakim zrównują odpowiedzialność osób, które uiściły opłatę za przejazd po drogach krajowych ale nie posiadały karty opłaty drogowej w pojeździe w czasie kontroli, z osobami które należnej opłaty za przejazd nie uiściły w ogóle?”.

2/ Orzeczenia zakwalifikowane do publikacji na podstawie § 34 Zarządzenia Nr 11 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 listopada 2003r. w sprawie ustalenia zasad biurowości w sądach administracyjnych

W 2007r. Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku zarządził zakwalifikowanie do publikacji w odpowiednim zbiorze 19 orzeczeń:

a/ 6 z Wydziału I

I SA/Gd 372/05

„Skoro skarżący w momencie składania wniosku o restrukturyzację nie prowadził działalności gospodarczej, gdyż jak sam oświadczył faktycznie zaprzestał jej prowadzenie z końcem 1998 roku, to nie spełniał wymogów niezbędnych do objęcia go restrukturyzacją. Fakt formalnego wykreślenia skarżącego z ewidencji działalności gospodarczej dopiero z dniem 27.10.2004r. nie wpływa na powyższą ocenę”.

I SA/Gd 98/06

„Poprzez samo złożenie wniosku o restrukturyzację zobowiązań podatkowych podmiotu gospodarczego (zwłaszcza w sytuacji, gdy wniosek ten został uwzględniony), zaistniała przesłanka z art. 116 § 1 pkt 1 a ordynacji podatkowej. Wszczęto bowiem z całą pewnością postępowanie zapobiegające upadłości, jakim jest m.in. postępowanie restrukturyzacyjne oparte na przepisach ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz. U. Nr 155, poz. 1287 z późn.zm.). Zastosowane w § 1 pkt 1 lit. a artykułu 116 ordynacji podatkowej określenie „postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości” nie może bowiem oznaczać tylko i wyłącznie wszczęcia postępowania układowego *sensu stricte*, lecz każdego postępowania, którego celem jest zapobieżenie upadłości. Gdyby ustawodawca zakładał wąską interpretację tego zapisu ująłby to wprost, a nie wskazywał na postępowanie układowe jako przykład - w nawiasie. Określenie „postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości” należy rozumieć i interpretować *sensu largo* i dotyczyć może ono każdego prawem unormowanego postępowania „naprawczego” w stosunku do przedsiębiorcy”.

I SA/Gd 263/06

„1. Wydając decyzję o zakończeniu restrukturyzacji na zasadzie art. 21 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz. U. Nr 155, poz. 1287 z późn. zm.) w brzmieniu roku 2002, organ winien ograniczyć się jedynie do zbadania, czy wnioskodawca spełnił wymagane art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy warunki restrukturyzacji na dzień wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji. Brak jest bowiem podstaw do badania, czy spełniono warunek z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy, gdyż jest to jedynie przesłanka warunkująca

wydanie decyzji ustalającej warunki restrukturyzacji. Jeśli wnioskodawca wpłacił opłatę restrukturyzacyjną i uiścił nie objęte restrukturyzacją należności, to powinno się wobec takiego podmiotu zastosować dobrodziejstwo restrukturyzacji w postaci umorzenia należności podlegających restrukturyzacji.

2. Nie ma znaczenia w sprawie o restrukturyzację zaległości podatkowych przedsiębiorcy powstałych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą okoliczność, że przedsiębiorca ów czasowo działalności tej nie prowadzi. Lege non distinguente ustawodawca w art. 3 ust. 1 ww. ustawy wyłącza jej stosowanie tylko w stosunku do przedsiębiorców znajdujących się w likwidacji lub w upadłości, zatem skoro w tej ustawie nie objęto wyłączeniem innych kategorii przedsiębiorców, to zgodnie z regułą ścisłej literalnej wykładni przepisów wprowadzających wyjątki od istniejącej zasady, uznać należy, że skarżący podlega dobrodziejstwu ww. ustawy restrukturyzacyjnej z dnia 30 sierpnia 2002 r.”

I SA/Gd 688/06

„1. Zdaniem Sądu należy uznać, iż pomimo literalnej treści art. 14b § 5 pkt 2 Ordynacji podatkowej, wszelkie naruszenie prawa daje podstawę do podjęcia z urzędu działań mających na celu wyeliminowanie z obrotu wadliwej interpretacji dokonanej przez organ podatkowy. Ograniczenie możliwości wzruszenia interpretacji jedynie do przypadków, gdy naruszenie to ma rażący charakter, doprowadziłoby w praktyce do sytuacji pozostawienia w obrocie prawnym wadliwego aktu i możliwość czerpania z tego faktu bezprawnych korzyści przez podatnika.

2. Wykonywanie przez Zarząd Dróg Miejskich czynności polegających na wydawaniu decyzji administracyjnych zawierających zezwolenia na zajęcie pasa drogowego i ustalających związane z tym opłaty, dają podstawy do uznania, iż w tym zakresie jest on urzędem obsługującym organ władzy publicznej realizującym zadania nałożone odrębnymi przepisami prawa w rozumieniu art.15 ust. 6 ustawy podatku od towarów i usług.”

I SA/Gd 689/06

„1. Zdaniem Sądu należy uznać, iż pomimo literalnej treści art. 14b § 5 pkt 2 Ordynacji podatkowej, wszelkie naruszenie prawa daje podstawę do podjęcia z urzędu działań mających na celu wyeliminowanie z obrotu wadliwej interpretacji dokonanej przez organ podatkowy. Ograniczenie możliwości wzruszenia interpretacji jedynie do przypadków, gdy naruszenie to ma rażący charakter, doprowadziłoby w praktyce do sytuacji pozostawienia w obrocie prawnym wadliwego aktu i możliwość czerpania z tego faktu bezprawnych korzyści przez podatnika.

2. Wykonywanie przez Zarząd Dróg Miejskich czynności polegających na pobieraniu opłat za parkowanie, dają podstawy do uznania, iż w tym zakresie jest on urzędem obsługującym organ władzy publicznej realizującym zadania nałożone odrębnymi przepisami prawa w rozumieniu art.15 ust. 6 ustawy podatku od towarów i usług.”

I SA/Gd 375/06

„Art. 15 ust. 1d ustawy p.d.p. nie jest doprecyzowaniem zasady ogólnej wynikającej z art. 15 ust. 1 tej ustawy lecz stanowi samodzielną podstawę do zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wydatków ponoszonych przez pracodawcę w związku z opłacaniem składek podstawowych na pracowniczy program emerytalny prowadzony w formie grupowego ubezpieczenia na życie pracowników z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym”.

b/ 8 z Wydziału II

II SA/Gd 575/06

„Nie jest dopuszczalna skarga do sądu administracyjnego wniesiona przez zarząd drogi, będący jednostką organizacyjną zarządcy drogi, od decyzji organu

odwoławczego, podjętej na skutek rozpoznania odwołania od decyzji podjętej pierwszej instancji przez organ jednostki samorządu terytorialnego będący tym zarządcą drogi”.

II SA/Gd 2858/02

„Dla oceny zasadności stosowania art. 37 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego z 1974 r. istotne są przepisy o planowaniu przestrzennym obowiązujące w chwili podejmowania decyzji o nakazie rozbiórki, czyli obowiązujące w tym czasie ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego”.

II SA/Gd 719/05

„Art. 53 ust. 4 pkt 9 w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie zawiera obowiązku uzgadniania decyzji o warunkach zabudowy, gdy zarządca drogi, o której mowa w tym przepisie, jest organem właściwym do podjęcia tej decyzji o warunkach zabudowy. Obowiązek ten nie istnieje nawet wtedy, gdy w gminie został powołany zarząd dróg.

Skoro w określonej sytuacji faktycznej art. 53 ust. 4 pkt 9 w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie zawiera obowiązku uzgadniania decyzji o warunkach zabudowy, to dokonane mimo tego uzgodnienie należy ocenić jako pozbawione podstawy prawnej, a co za tym idzie, wydane w wyniku tego postanowienie uznać za dotknięte wadą nieważności wskazaną w art. 156 § 1 pkt 2 w zw. z art. 126 k.p.a.”

II SO/Gd 16/06

„(...) Funkcja postępowania uregulowanego w art. 55 § 2 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi i wyraźna jego odrębność od postępowania ze skargi na akt organu administracji publicznej albo jego bezczynność, która wyraża się tym, że ma ono doprowadzić do rozpoznania skargi, tak samo jak instytucja uregulowana w art. 55 § 1 tej ustawy, sprawiają, że należy je traktować jako odrębne postępowanie wszczynane na wniosek, czyli postępowanie, które w ogólności jest uregulowane w rozdziale 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

(...) Złożenie wniosku o rozpoznanie sprawy na podstawie odpisu skargi wywołuje obowiązek uiszczenia wpisu sądowego w wysokości 100 zł, stosownie do § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi – Dz.U. nr 221, poz. 2193 ze zm.

Sąd administracyjny, stwierdziwszy, iż żądanie skarżącego, aby rozpoznać sprawę na podstawie nadesłanego odpisu skargi nie może być uwzględnione, gdyż stan faktyczny i prawny przedstawiony w skardze budzi uzasadnione wątpliwości, wydaje postanowienie o oddaleniu wniosku, od którego służy skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

II SA/Gd 233/07

„Mimo uwzględnienia skargi przez organ administracji publicznej na podstawie art. 54 § 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi przed jej przekazaniem do sądu administracyjnego, organ ten ma obowiązek przekazania skargi do sądu administracyjnego, jeżeli skarżący tego zażądał z uwagi na konieczność orzeczenia o poniesionych już kosztach postępowania. W razie uwzględnienia skargi na podstawie art. 54 § 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi przed jej przekazaniem do sądu administracyjnego, jeżeli złożono wniosek o zwrot kosztów postępowania, skarga podlega zarejestrowaniu i wstępnym czynnościom właściwym dla każdej skargi wnoszonej do sądu administracyjnego.

Z uwagi na odrębność akt sądowych i administracyjnych (te ostatnie są po prawomocnym zakończeniu sprawy zwracane organowi administracji publicznej) art. 46

§ 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi należy wyklądać w ten sposób, że nie zwalnia od obowiązku dołączenia pełnomocnictwa do pisma procesowego składanego w postępowaniu przed sądem administracyjnym złożenie takiego pełnomocnictwa w postępowaniu administracyjnym zakończonym zaskarżonym aktem.”

II SA/Gd 107/07

„W razie ustalenia przez sąd administracyjny, rozpoznający skargę na decyzję administracyjną wniesioną przed podjęciem przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia, stwierdzającego niezgodność z Konstytucją, umową międzynarodową lub ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego podjęto zaskarżoną decyzję, iż orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego oraz następujące po nim zmiany stanu prawnego nie mają wpływu na ponowne rozpoznanie sprawy przez organ administracji publicznej, sąd ten winien na podstawie art. 145 § 1 pkt 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi stwierdzić wydanie zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa”.

II SA/Gd 161/07

„W świetle tego, co wyżej powiedziano przyjąć należy, że przewidziany przepisem art. 145 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jedn. tekst Dz. U. z 2004r., Nr 261, poz. 2603 ze zm.) trzyletni termin do wydania decyzji ustalającej właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości opłatę adiacencką, każdorazowo po urządzeniu lub modernizacji drogi albo po stworzeniu warunków do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej, jest zachowany jeżeli przed upływem tego terminu zostanie ogłoszona lub doręczona stronie decyzja organu I instancji w tym przedmiocie.

II SA/Gd 420/07

„Na postanowienie wyrażające opinię w sprawie obowiązku sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wydawane w trybie art. 51 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2006r. Nr 129, poz. 902 ze zm.), nie przysługuje zażalenie”.

c/ 5 z wydziału III

III SA/Gd 578/05

„Dyspozycja przepisu art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2004r. Nr 204, poz. 2086 z późn. zm.) nie dotyczy obiektów budowlanych istniejących w dacie wejścia w życie tej ustawy, spełniających wymogi wynikające z art. 38 ust. 1 tej ustawy”.

III SA/Gd 440/06

„1. Opłata za wydanie karty pojazdu, pobierana na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 lipca 2003r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu nie stanowi opłaty w rozumieniu art. 2 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa, a zatem do jej częściowego zwrotu nie mają zastosowania przepisy tej ustawy.

2. Przyjmując, iż opłata za kartę pojazdu importowanego jest należnością za czynność urzędową, tj. opłatą, o jakiej mowa w art. 261 k.,p.a., to stronie, której odmówiono zwrotu jej części w drodze czynności, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi przysługuje prawo wezwania organu do usunięcia naruszenia prawa”.

III SA/Gd 30/07

„Uzasadniona jest interpretacja przepisu art. 220 § 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w ten sposób, że obowiązek pobrania wpisu sądowego od skargi nie obejmuje sytuacji, w których już w dacie wpłynięcia

skargi do sądu oczywiste jest, że postępowanie przed sądem administracyjnym wszczęte wskutek jej wniesienia do organu administracji zostanie umorzone”.

III SA/Gd 604/05

„Zgodnie z art. 73 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (j.t. Dz. U. z 2003r. Nr 58, poz. 515 ze zm.) postępowanie o rejestrację pojazdu toczy się na wniosek jego właściciela, zatem jedynie aktualny właściciel pojazdu jest uprawniony do występowania z wnioskiem o wszczęcie i kontynuację postępowania w sprawie dotyczącej zarejestrowania pojazdu stanowiącego jego własność”.

III SA/Gd 158/07

„Rozważając kwestię interesu prawnego w uzyskaniu odpisu aktu zgonu na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1986r. Prawo o aktach stanu cywilnego (j.t. Dz. U. z 2004r. Nr 161, poz. 1688), należy mieć na uwadze charakter dowodowy tego dokumentu, wynikający z art. 4 ustawy. Skoro ustawa nakłada na wnioskodawcę obowiązek wykazania interesu prawnego dla uzyskania wyłącznego (jedynego uznawanego przez prawo) dowodu faktu zgonu określonej osoby, to pierwotnym źródłem tego interesu prawnego musi być stosunek prawny na istnienie lub kształt którego wpływ ma zgon tej osoby. Innymi słowy interes prawny w uzyskaniu odpisu aktu zgonu ma każdy na swoją sferę praw i obowiązków bezpośredni wpływ ma śmierć innej osoby”.

PROBLEMY PROCEDURALNE

1. ustawa z dnia 2 kwietnia 1997r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn.zm.)

W sprawie **III SA/Gd 291/07** Sąd stanął na stanowisku, że nie mogą stanowić prawidłowej podstawy prawnej wydanego rozstrzygnięcia administracyjnego przepisy, które z uwagi na swoją niekonstytucyjność zostały zakwestionowane. W istocie niekonstytucyjność stwierdzona orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego istnieje od omentu wejścia w życie zakwestionowanych przepisów. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niekonstytucyjności przepisów wskazanych w podstawie prawnej uchwały stanowi z kolei punkt wyjścia do stwierdzenia, iż uchwała została wydana z naruszeniem prawa; w tym przypadku można bowiem przyjąć, iż zaskarżona uchwała zawierająca w podstawie prawnej przepisy niekonstytucyjne sama *de facto* w sposób pośredni narusza Konstytucję RP.

Z kolei sąd administracyjny władny jest odstąpić od stosowania przepisów ustawy z powodu ich sprzeczności z Konstytucją, która to sprzeczność została potwierdzona orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. Tego rodzaju autonomia znajduje oparcie w art. 8 Konstytucji RP i jest wyrazem bezpośredniego stosowania Konstytucji w drodze kierowania się wykładnią zgodną z Konstytucją.

2. ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071)

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **I SA/Gd 905/06** Sąd podkreślił, że skutku w postaci utraty przez stronę postępowania administracyjnego prawa powołania się na określone okoliczności czy też dowody nie można wiązać z art. 54 § 1 pkt 6 Kpa, który stanowi, że w wezwaniu należy wskazać skutki prawne nie zastosowania się do wezwania. Skutki prawne, o których mowa w tym przepisie, to takie skutki, jakie przewidziane są w Kpa (art. 88 § 1 Kpa) lub w innych przepisach. Wymieniony wyżej art. 54 § 1 pkt 6 Kpa z całą pewnością nie upoważnia organu

administracji publicznej do dowolnego określania skutków prawnych niezastosowania się do wezwania przez stronę, w szczególności do określenia terminu zawitego do złożenia dowodów lub wyjaśnień. Pogląd taki, w ocenie Sądu, pozostawałoby w oczywistej sprzeczności z treścią art. 7 Kpa, który stanowi, że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności i podejmują wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

W uzasadnieniu postanowienia wydanego w sprawie **II SAB/Gd 33/07** Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 221 § 1 k.p.a. prawo składania skarg jest realizowane na zasadach określonych w dziale VIII k.p.a. Z tego wynika, że do postępowania w sprawie skargi powszechnej nie stosuje się pozostałych przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Potwierdzeniem tego jest wyjątkowe odesłanie do niektórych innych przepisów tego Kodeksu zawarte w art. 237 § 4 k.p.a. W postępowaniu w sprawie skargi powszechnej nie stosuje się zatem także art. 73 i art. 74 k.p.a. Organ administracji publicznej załatwiający taką sprawę nie jest więc zobowiązany do podejmowania postanowienia o odmowie udostępnienia akt. Jego ewentualna bezczynność w przypadku złożenia żądania udostępnienia akt postępowania nie jest zatem bezczynnością, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 8 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Powoduje to, że skarga w sprawie takiej bezczynności jest niedopuszczalna.

W sprawie **II SA/Gd 529/07** Sąd przyjął, że uchwały rad gmin, podejmowane na podstawie art. 229 pkt 3, 4 i 5 k.p.a. nie są uchwałami z zakresu administracji publicznej i w związku z tym nie mogą być zaskarżone na podstawie art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

W ocenie Sądu uchwały takie nie są uchwałami z zakresu administracji publicznej, gdyż nie kształtują bezpośrednio sytuacji prawnej obywatela, lecz podejmowane są w toku postępowania skargowego o jakim mowa w art. 227 w zw. z art. 229 k.p.a.

W sprawie **II SA/Gd 64/07** Sąd stwierdził, że jeżeli organ dopuścił dowód z opinii biegłego na żądanie strony i opinia ta wniosła nowe elementy do wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, to w takim przypadku nie można było obciążyć strony kosztami przeprowadzenia dowodu, bowiem te koszty postępowania powstały w rezultacie wykonania przez organ prowadzący postępowanie ustawowego obowiązku, o którym mowa w art. 262 § 1 pkt 2 k.p.a. Sąd podkreślił, że spoczywający na organie administracji publicznej ciężar przeprowadzenia w każdym postępowaniu wszelkich dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy oznacza, że oprócz środków dowodowych przeprowadzonych przez organ we własnym zakresie, organ ten winien także uwzględnić żądania strony dotyczące przeprowadzenia dowodu, jeżeli jego przedmiotem jest okoliczność mająca znaczenie dla rozstrzygnięcia danej sprawy. Według Sądu dotyczy to także postępowania w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej, w którym organy administracji nie mogą ograniczyć się jedynie do dopuszczenia dowodu z operatu szacunkowego.

W sprawie **II SA/Gd 246/07** Sąd rozważał możliwość zastosowania art. 155 k.p.a. do decyzji o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wydanej na podstawie ustawy. Sąd wskazał, że wątpliwości budzi możliwość uchylenia takiej decyzji w trybie art. 155 k.p.a. z uwagi na skutki w sferze prawa cywilnego polegające na wygaśnięciu prawa użytkowania wieczystego. Jednakże w ocenie Sądu wydanie takiej decyzji można, co do zasady, uznać za możliwe, przyjmując, iż decyzja

z art. 155 k.p.a. wywiera skutek polegający na reaktywowaniu prawa użytkowania wieczystego. Zdaniem Sądu decyzja uchylająca poprzednią decyzję nie kreuje nowego prawa użytkowania wieczystego i nie określa jego warunków. Decyzja ta niweluje natomiast skutki poprzedniej decyzji o wygaśnięciu prawa. Przywraca ona zatem istnienie poprzedniego prawa powstałego na podstawie umowy i na warunkach z niej wynikających.

W sprawie **II SA/Gd 274/07** Sąd podzielił pogląd, iż co do zasady, złożenie przez osobę, która nie brała udziału w postępowaniu wniosku o przywrócenie terminu jest możliwe. Zdaniem Sądu przyjęcie, iż strona, która nie brała udziału w postępowaniu może wnieść odwołanie, winno konsekwentnie skutkować uznaniem, iż osobie takiej przysługuje również prawo złożenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania, z tym zastrzeżeniem, iż wniosek taki nie może opierać się na fakcie niedoręczenia decyzji, lecz być uzasadniony innymi okolicznościami. Sąd zauważył, że zgodnie z art. 58 § 1 k.p.a. przesłanką przywrócenia terminu jest uprawdopodobnienie, że uchybienie terminu nastąpiło bez winy zainteresowanego. Przyjęcie konstrukcji, w której termin wniesienia odwołania dla osoby, która nie brała udziału w postępowaniu liczony jest od daty doręczenia decyzji stronie, która brała udział w postępowaniu, prowadzi do wniosku, iż brak doręczenia decyzji nie może być zaliczony do przyczyn uzasadniających brak winy w uchybieniu terminu. Osoba, której nie doręczono decyzji, może zatem uzasadniać wniosek o przywrócenie terminu, jak każda strona, przyczynami wyłączającymi możliwość wniesienia odwołania w terminie przewidzianym dla stron postępowania, jak np. choroba trwająca w okresie terminu do wniesienia odwołania.

W uzasadnieniu postanowienia wydanego w sprawie **II SA/Gd 404/07** Sąd stwierdził, że przepisy art. 93 § 3 k.p.k., art. 156 § 5 k.p.k., art. 159 k.p.k. i 465 § 2 k.p.k. w zw. z art. 466 § 1 k.p.a. dotyczą udostępniania akt w toku postępowania przygotowawczego. Natomiast w postępowaniu przygotowawczym, które nie jest w toku, stosuje się w zakresie udostępniania informacji publicznej przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej. Odmowa udostępnienia informacji publicznej następuje decyzją administracyjną podejmowaną przez organ władzy publicznej zobowiązany do udostępnienia informacji publicznej.

Sąd wskazał, że istniejący stan prawny dopuszcza zatem sytuację, w której ten sam organ jest uprawniony do podejmowania rozstrzygnięć poddanych różnemu reżimowi prawnemu, mianowicie zarządzeń i postanowień albo decyzji administracyjnych. Różnica tych dwóch reżimów prawnych polega na tym, że wydawanie zarządzeń i ostanowień uregulowane jest w Kodeksie postępowania karnego, zaś wydawania decyzji uregulowane jest w Kodeksie postępowania administracyjnego. Dodatkowo, jeżeli chodzi o decyzje wydawane w sprawie dostępu do informacji publicznej, szczególne przepisy dotyczące decyzji zamieszczone są także w ustawie o dostępie do informacji publicznej. Różne są też konsekwencje zastosowania tych dwóch reżimów prawnych w zakresie możliwości kontroli rozstrzygnięć. W konsekwencji Sąd uznał, że nie jest dopuszczalne uznanie zarządzenia i postanowienia wydanych przez prokuratora na podstawie przepisów kodeksu postępowania karnego za decyzję administracyjną. Nie jest to dopuszczalne nawet wtedy, gdy z okoliczności sprawy wynika, że te orzeczenia prokuratora podjęto w postępowaniu przygotowawczym, które nie było w toku. Sąd przyjął, że w takiej sytuacji zainteresowany winien jednoznacznie zażądać wydania decyzji na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej, zaś w razie niewydania takiej decyzji, po wyczerpaniu służących mu środków zaskarżenia, wnieść skargę na bezczynność do sądu administracyjnego. Wówczas

w sprawie ze skargi na bezczynność sąd administracyjny przesądzi o obowiązku wydania decyzji na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej.

3. ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005r. Nr 8, poz. 60).

W sprawie **I SA/Gd 87/07** Sąd stanął na stanowisku, że w ramach art. 262 § 1 Ordynacji podatkowej ustawodawca nie tylko pozostawił uznaniu organu podatkowemu kwestię możliwości ukarania danego podmiotu, ale także, zakreślając jedynie górną granicę wysokości kary porządkowej, uznaniem administracyjnym objął również jej wymiar. Oznacza to, że organy podatkowe zobligowane są do rozważenia w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy zarówno zasadności i celowości orzeczenia kary porządkowej, jak i jej ewentualnej wysokości, z uwzględnieniem całokształtu okoliczności podmiotowych i przedmiotowych zaistniałych w rozpoznawanej sprawie. Wprawdzie ustawodawca przyznając organom podatkowym prawo do stosowania uznaniowości w zakresie wysokości orzekanej kary porządkowej, nie wskazał żadnych przesłanek, jakimi winny się one kierować, jednakże przesłanki takie można wywnioskować z obowiązującej w demokratycznym państwie prawa ogólnej zasady miarkowania kary. Wysokość nałożonej kary porządkowej winna zatem uwzględniać zarówno okoliczności podmiotowe, związane z osobą ukaranego jak i okoliczności podmiotowe związane z czynem.

Analogiczny pogląd stanowił podstawę rozstrzygnięcia w sprawie **I SA/Gd 634/06** i **I SA/Gd 86/07**.

Sąd w uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 538/06**, ustosunkowując się do harakteru prawnego świadczenia określonego przez ustawę o VAT jako „dodatkowe zobowiązanie podatkowe” (art. 27 ust. 5 i 6 ustawy z 8 stycznia 1995r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, stanął na stanowisku, że świadczenie to było sankcją administracyjną.

Jednocześnie Sąd uważał za konieczne podkreślenie, że sankcyjny charakter dodatkowego zobowiązania podatkowego wyklucza możliwość uznania tego świadczenia za podatek i w konsekwencji za zaległość podatkową.

Sankcje są formą kary wymierzanej wobec tych podatników VAT, którzy złożyli nierzetelną deklarację podatkową lub w ogóle takiej deklaracji nie złożyli i nie wpłacili kwoty zobowiązania podatkowego. W ocenie Sądu nie budzi również wątpliwości, że kara ta ma charakter administracyjny, za czym przemawia już to, że była i jest ona nakładana niezależnie od okoliczności zawinienia podatnika.

Orzeczenie wobec skarżącego odpowiedzialności – jako członka zarządu - za nieregulowane przez Spółkę „G.L.S.” ustalone decyzjami dodatkowe zobowiązanie podatkowe, nastąpiło niezgodnie z powołanymi przez organ odwoławczy przepisami tj. art. 107 i art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej.

Przepisy te w swej treści stanowią o odpowiedzialności osoby trzeciej za zaległości podatkowe podatnika. Skoro dodatkowe zobowiązanie podatkowe - ustalone na mocy art. 27 ust. 5 i 6 ustawy o VAT – jest sankcją, w sprawie nie mogły mieć zastosowania powołane powyżej przepisy, bo w sprawie nie istniały zaległości podatkowe.

W sprawie **I SA/Gd 108/07** Sąd dokonał oceny, czy w świetle brzmienia art. 66 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa przeniesienie własności prawa majątkowego można uznać za tożsame z nabyciem prawa majątkowego przez podmiot określony tym przepisem (Skarb Państwa, gminę, powiatu lub województwa), przy uwzględnieniu

sytuacji przedstawionej przez podatnika tj. nabycia przez tenże podmiot obligacji emitowanych przez podatnika.

Sąd przychylił się do oceny organów podatkowych, iż w przedmiotowej sprawie pojęcie „przeniesienia praw majątkowych” należy interpretować ściśle. W ocenie Sądu w pierwszej kolejności należy wskazać, iż co najmniej dwa argumenty przemawiają za taką koniecznością tj. nakaz stosowania ścisłej wykładni prawa podatkowego oraz zakaz wykładni rozszerzającej wyjątków. Na fakt, iż sposób przewidziany w art. 66 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa jest wyjątkiem od zasady, zgodnie z którą podatki realizowane są w formie pieniężnej, wskazuje już samo brzmienie tego przepisu „Szczególnym sposobem wygaśnięcia zobowiązania jest przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych (...).” Dokonując literalnej interpretacji tego przepisu, nie sposób przyjąć, iż realizacja przepisu następuje w sposób przedstawiony przez podatnika tj. poprzez nabycie obligacji wyemitowanych przez A Spółkę Akcyjną przez podmiot określony w art. 66 § 1 wskazanej ustawy. Przepis ten bowiem przewiduje możliwość przeniesienia własności rzeczy lub praw (przysługujących podatnikowi) na rzecz odpowiednio – Skarbu Państwa, gminy, powiatu lub województwa, w konsekwencji czego następuje wygaśnięcie zobowiązania podatkowego. Z uwagi na treść art. 4 ust 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach, zgodnie z którym obligacja jest papierem wartościowym emitowanym w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji (obligatariusza) i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia, podmiotem posiadającym prawa z obligacji jest obligatariusz, nie zaś emitent (co również dotyczy praw z tytułu obligacji niemających formy dokumentu – na podstawie art. 5a ust 2 ustawy o obligacjach). Również nie ma możliwości, aby emitent stał się obligatariuszem, gdyż zgodnie z art. 25 ust 1 emitent może nabywać własne obligacje jedynie w celu ich umorzenia. Przeniesienie praw z obligacji mogłoby dotyczyć podmiotu, któremu przysługują uprawnienia z tego papieru wartościowego, a zatem obligatariuszowi. Skarżąca, dokonując emisji obligacji, byłaby emitentem, nie podmiotem uprawnionym z ich tytułu. Przenieść można prawa, które przysługują danemu podmiotowi.

W sprawie **I SA/Gd 467/06** Sąd zwrócił uwagę, iż formuła zawarta w treści art.144 Ordynacji podatkowej, iż "organ administracji podatkowej doręcza pisma" oznacza, że Ordynacja podatkowa wprowadza zasadę oficjalności doręczeń. Ustawowy obowiązek dokonywania wszelkich doręczeń z urzędu spoczywa na organie prowadzącym postępowanie administracyjne. Istotne jest, że organ podatkowy ma doręczyć pisma w sposób wskazany w Ordynacji podatkowej a nie w jakikolwiek sposób.

Kwestia doręczenia decyzji powiązana została z osobą pełnomocnika skarżącego (art. 145 § 2 Ordynacji podatkowej). W dacie awizowania przesyłki z decyzją oraz w dacie odbioru decyzji osoba, do rąk której dokonano doręczenia, nie była już pełnomocnikiem skarżącego.

Sąd stwierdził, że dla całokształtu sprawy rozważenia wymaga kwestia przedstawiająca się w wymogu działania pełnomocnika przez określony czas mimo formalnego odwołania pełnomocnictwa. Ani z przepisów rozdziału 5 „Doręczenia”, ani z rozdziału 3 „Strona” działu IV Ordynacji podatkowej nie wynika by pełnomocnik obowiązany był działać nadal. Wprawdzie w § 4 art. 137 Ordynacji podatkowej mowa jest o odwołaniu w sprawach nie uregulowanych w § 1 – 3a do stosowaniu przepisów prawa cywilnego, to jednakże zwrot ten nie może oznaczać procedury cywilnej, skoro dychotomia prawa cywilnego materialnego i prawa cywilnego proceduralnego nie budzi wątpliwości. Z przepisów art. 98 – 109 Kodeksu cywilnego nie wynika, aby pełnomocnik działał nadal w postępowaniu podatkowym po odwołaniu pełnomocnictwa.

Przedmiotem sporu pomiędzy stronami w sprawie **I SA/Gd 559/06** była kwestia dopuszczalności zawieszenia postępowania przez naczelnika urzędu celnego występującego w sprawie jako organ podatkowy z uwagi na toczące się postępowanie odwoławcze, w którym ten sam naczelnik urzędu celnego występuje jako organ celny pierwszej instancji.

W ocenie Sądu w sprawie będącej przedmiotem rozpoznania nie została spełniona druga ze wskazanych powyżej przesłanek z art. 201 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej obligująca organ do zawieszenia postępowania, albowiem rozstrzygnięcie zagadnienia wstępnego nie należy do „innego organu” w rozumieniu w/w przepisu.

Ordynacja podatkowa nie przybliżyła prawnego znaczenia pojęcia „inny organ”. Jedyną wskazówką służącą do ustalenia jego zakresu, jaka wynika z przepisu art. 201 § 1 pkt 2 związana jest z koniecznością posiadania przez ten organ charakteru podmiotu rozstrzygającego, skoro samo zagadnienie wstępne wymaga rozstrzygnięcia”. Skoro w ustawie brak definicji tego pojęcia, należy posłużyć się wykładnią językową. Zgodnie z definicją słownikową „inny” to: „nie ten, drugi, dalszy, pozostały, nie taki, różny, zmieniony, nowy” (Słownik języka polskiego PWN, 2002, tom I). A zatem trudno uznać, aby Naczelnik Urzędu Celnego w Gdańsku występujący jako organ podatkowy był „nie tym samym” Naczelnikiem Urzędu Celnego w Gdańsku działającym jako organ celny.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 580/06** Sąd wskazał, że zgodnie z art. 14b § 3 zd. 1 Ordynacji podatkowej, w brzmieniu obowiązującym w 2006r., w przypadku niewydania przez organ postanowienia w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 14a § 1, uznaje się, że organ ten jest związany stanowiskiem podatnika zawartym we wniosku. Z powyższego przepisu wynika, że ustawodawca przewidział skutki prawne dla sytuacji uchybienia przez organ 3 miesięcznemu terminowi do udzielenia pisemnej interpretacji, co do zakresu i sposobu zastosowania prawa podatkowego. W przypadku niewydania interpretacji w przewidzianym prawem terminie, organ zostaje związany stanowiskiem podatnika zawartym we wniosku. Przepisy dotyczące wydawania interpretacji nie zawierają natomiast szczegółowych uregulowań odnośnie określenia początku biegu terminu oraz jego momentu końcowego.

Sąd w składzie rozpoznającym przedmiotowy spór za słuszne uznał stanowisko zaprezentowane przez autorów komentarza do art. 14b Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym termin należy liczyć od momentu faktycznego otrzymania stosownego wniosku przez organ podatkowy, a nie od momentu złożenia przez podatnika wniosku w urzędzie pocztowym. W przypadku gdy organ podatkowy wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych wniosku, termin wydania interpretacji należy liczyć od momentu uzupełnienia.

Odnosząc się do zawartości merytorycznej zaskarżonej decyzji, Sąd stwierdził, że obniżka ceny leku udzielana przez Spółkę jej klientom nie mieści się w pojęciu „premii pieniężnej” i tym samym nie stanowi kosztu uzyskania przychodu.

W przedstawionym przez Spółkę stanie faktycznym nie zaistniał koszt (wydatek), a z sytuacją, w której następuje obniżenie ceny (bonifikata) w konkretnej transakcji sprzedaży leków. Jest to typowy przykład udzielenia bonifikaty zmniejszającej cenę towaru. W takiej sytuacji bonifikaty pomniejszają obrót uzyskany ze sprzedaży (art. 12 ust. 3 zd. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).

Sąd w sprawie **I SA/Gd 334/06** uznał, że prawidłowy jest pogląd strony skarżącej, że w sprawie znajduje zastosowanie przepis art. 21 ust. 7 ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym. Strona wniosła o uznanie, że do kwoty zwrotu różnicy podatku od towarów i usług określonej w decyzji ostatecznej

ma zastosowanie oprocentowanie, o którym mowa w art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r., o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.).

Ochrona Skarbu Państwa w postaci wyliczenia niższych odsetek wskazanych w zdaniu trzecim art. 21 ust. 6 ustawy, ograniczona jest - zgodnie z wolą ustawodawcy - tylko do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego (zdanie drugie art. 21 ust. 6). Postępowanie to kończy się - jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 października 2005 r., sygn. akt I FSK 781/05 (LEX nr 187793) - z momentem zaistnienia jednego z dwóch zdarzeń. Pierwszym jest czynność materialnoteczniczna polegająca na dokonaniu zwrotu nadwyżki podatku. Drugim czynność procesowa polegająca na wszczęciu w sprawie postępowania podatkowego, w którym ustaje ochrona przewidziana w art. 21 ust. 6 zdanie trzecie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym. Należy podnieść, iż w orzecznictwie powszechny jest pogląd, że postępowanie uregulowane w przepisie art. 21 ust. 6 zdanie drugie cyt. ustawy podatkowej nie jest tożsame z postępowaniem podatkowym. Sąd podkreślił, iż zdanie drugie art. 21 ust. 6 ustawy jednoznacznie łączy korzystniejszy sposób naliczania odsetek (według zasad określonych w art. 57 § 1 ustawy - Ordynacja podatkowa) wyłącznie z postępowaniem wyjaśniającym, a nie innymi postępowaniami, jakie w danej sprawie można by prowadzić przeciwko podatnikowi.

W sprawie **I SA/Gd 529/06** Sąd stanął na stanowisku, że zgodnie z art. 773 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) w przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej co do tej samej rzeczy lub prawa majątkowego, administracyjny organ egzekucyjny i komornik wstrzymują czynności egzekucyjne na wniosek wierzyciela, dłużnika lub z urzędu i przekazują akta egzekucji administracyjnej i egzekucji sądowej sądowi rejonowemu, w którego okręgu wszczęto egzekucję, w celu rozstrzygnięcia, który organ egzekucyjny – sądowy czy administracyjny – ma dalej prowadzić łącznie egzekucje w trybie właściwym dla danego organu. Sąd wskazuje organ egzekucyjny właściwy do dalszego prowadzenia łącznie obu egzekucji. A zatem nawet w przypadku, gdyby sąd rejonowy wskazał komornika sądowego jako właściwego do prowadzenia obu egzekucji, to egzekucja wobec Spółki jest wciąż prowadzona i przedwczesne jest orzekanie o jej bezskuteczności. Dopiero umorzenie postępowania egzekucyjnego, zgodnie z art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c., mogłoby stanowić podstawę do wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia o odpowiedzialności skarżącego za zaległości podatkowe Spółki (art. 116 Ordynacji podatkowej).

W sprawie **I SA/Gd 686/07** Sąd, dokonując analizy przepisu art. 14 a/ i b/ Ordynacji podatkowej zarówno w brzmieniu sprzed 1 lipca 2007r., jak i treści znowelizowanej uznał, iż w stanie prawnym obowiązującym przed dniem 1 lipca 2007r. brak było w ordynacji podatkowej przepisu, który zwalniałby organ podatkowy z obowiązku udzielenia pisemnej interpretacji, co do zakresu i sposobu zastosowania prawa podatkowego w indywidualnej sprawie podatnika. Również wszczęcie postępowania podatkowego, kontroli podatkowej lub postępowania kontrolnego organu kontroli skarbowej po dniu złożenia wniosku o interpretację nie zwalniało organu podatkowego z obowiązku wydania interpretacji i nie czyniło postępowania bezprzedmiotowym.

W sprawie **I SA/Gd 265/07** Sąd stwierdził, że:

- pod pojęciem oczywistej omyłki należy rozumieć taki błąd słowny, który nie budzi najmniejszej wątpliwości,
- tryb rektyfikacji decyzji podatkowej, ustanowiony postanowieniem art. 215 § 1

Ordynacji podatkowej przewidziany jest do usuwania drobnych nieistotnych wadliwości,

- sprostowanie oczywistej omyłki nie może prowadzić do merytorycznej zmiany decyzji, a to oznacza, że prostowanie błędu rachunkowego poprzez zmianę kwoty podatku należnego jest w istocie rzeczą, w decyzji podatkowej, rozstrzygnięciem o wysokości zobowiązania podatkowego, a zatem rozstrzygnięciem, co do istotny sprawy,
- rozstrzygnięcia, co do istoty sprawy podatkowej winny zapadać w formie decyzji.

W sprawie **I SA/Gd 822/07** Sąd stwierdził, że:

1/ dyspozycja art. 262 O.p. ma na celu zdyscyplinowanie uczestników postępowania podatkowego w dbałości o to, aby postępowanie to przebiegało sprawnie i kończyło się w przewidzianym prawem terminie konkretnym rozstrzygnięciem, ma więc na celu usprawnienie postępowania jako pewnego procesu, w znaczeniu technicznym, natomiast nie służy jako sankcja w przypadku odmowy dostarczenia przez stronę materiałów niezbędnych dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok WSA z 4 grudnia 2007r. w sprawie I SA/Gd 503/07);

2/ brak jest podstawy prawnej do przymuszenia podatnika, aby w toku postępowania podatkowego osobiście przynosił do siedziby organu podatkowego żądane przez ten organ dokumenty, skoro może to uczynić ustanowiony w sprawie pełnomocnik podatnika bądź można przesłać te dokumenty pocztą;

3/ skoro strona nie powinna zostać ukarana w trybie art. 262 § 1 pkt 1 O.p. za niestawiennictwo osobiście w celu przesłuchania w charakterze strony w trybie art. 199 O.p., to za bierną postawę strona może ponieść konsekwencje nie w postaci sankcji o charakterze porządkowym, a w postaci merytorycznej treści rozstrzygnięcia wydanego w oparciu o dostępny organowi materiał dowodowy;

4/ zdaniem Sądu, organ podatkowy pierwszej instancji tj. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kartuzach, mając trudności w ustaleniu stanu faktycznego sprawy w związku z nie przedłożeniem przez stronę skarżącą dokumentów, mógł skorzystać z możliwości wezwania strony do złożenia wyjaśnień, które należy odróżnić od przesłuchania strony w rozumieniu art. 199 O.p.

Przewodniczący Wydziału I stwierdził rozbieżności występujące w orzecznictwie WSA w Gdańsku Wydział I w zakresie stosowania przepisów ustawy Ordynacja podatkowa:

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 45/07** skład orzekający dokonał wykładni przepisu art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej prowadzącej do uznania, że dla uwolnienia się członka zarządu spółki z o.o. od odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki wystarczające jest złożenie wniosku o restrukturyzację zobowiązań podatkowych spółki. Skład orzekający uznał, że takie postępowanie prowadzi do zapobieżenia upadłości spółki na równi z postępowaniem układowym. Zapis omawianej regulacji zawierający wskazanie tego ostatniego postępowania jako przesłanki egzoneracyjnej ma mieć jedynie charakter przykładowy.

Natomiast skład orzekający w sprawie **I SA/Gd 508/07** uznał, że takie rozumienie zapisu art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej musiałoby prowadzić do uznania za przesłankę egzoneracyjną, także zgłoszenie innych wniosków zmierzających do poprawy finansowej kondycji spółki, np. wniosku o umorzenie zaległości podatkowych, o rozłożenie zaległości na raty, odroczenie spłaty zobowiązań podatkowych.

W ocenie składu orzekającego w ww. sprawie przesłanką egzoneracyjną jest jedynie wszczęcie postępowania obejmującego całość zobowiązań podmiotu gospodarczego,

a nie jedynie jakiegoś jej wycinku, jak miało to miejsce w postępowaniu restrukturyzacyjnym.

W obowiązującym stanie prawnym warunek taki spełnia jedynie postępowanie układowe i dlatego tylko ono zostało wprost wymienione w art. 116 § 1 ordynacji podatkowej. Wystąpiła także sprzeczność pomiędzy wyrokiem w sprawie sygn. akt **I SA/Gd 895/07**, a wyrokiem w sprawie **I SA/Gd 652/07** w zakresie interpretacji art. 215 ordynacji podatkowej. Oczywiście omyłka dotyczyła przytoczenia w sentencji decyzji odwoławczej błędnej kwoty zobowiązania podatkowego określonego w decyzji pierwszoinstancyjnej. W wyroku sygn. akt **I SA/Gd 652/07** skład orzekający stwierdził, że sprostowanie błędu rachunkowego w decyzji podatkowej jest w istocie rozstrzygnięciem o wysokości zobowiązania podatkowego, a zatem rozstrzygnięciem co do istotny sprawy, a rozstrzygnięcia co do istoty sprawy podatkowej winny zapadać w formie decyzji. Sprostowanie oczywistej omyłki nie może prowadzić do merytorycznej zmiany decyzji. Nie można żadną miarą w trybie art. 215 § 1 O.p. zmieniać tak istotnego elementu jakim jest rozstrzygnięcie, czyli w niniejszej sprawie określenie skarżącemu wysokości zobowiązania podatkowego. Zdaniem Sądu, wydane przez organ odwoławczy postanowienie o sprostowaniu wydanej przez siebie decyzji podatkowej jest ponownym rozstrzygnięciem sprawy, odmiennym od pierwotnego.

Natomiast skład orzekający w sprawie sygn. akt **I SA/Gd 895/07** stwierdził, że zaskarżone postanowienie odpowiada prawu, nie wkracza bowiem w materię zastrzeżoną dla rozstrzygnięcia decyzyjnego, postanowienie nie powoduje bowiem określenia wysokości zobowiązania w podatku od towarów i usług zawartego w decyzji ostatecznej. Oczywiście omyłka wystąpiła jedynie w przywołaniu przez dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku treści rozstrzygnięcia organu pierwszej instancji, a więc relacji Dyrektora z zaistniałego wcześniej (historycznego, obiektywnego) zdarzenia, a nie w miejscu sformułowania przez organ odwoławczy własnego stanowiska.

Kolejna rozbieżność w orzecznictwie ujawniła się na tle spraw o orzeczenie wobec podatnika kary porządkowej w trybie art. 262 Ordynacji podatkowej.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 548/07** skład orzekający uznał, że jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika – wezwanie do osobistego stwierdzenia w celu dostarczenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów winno być skierowane do pełnomocnika, a nie bezpośrednio do strony. Skład orzekający stwierdził, że o sposobie wykonania nałożonego w wezwaniu obowiązku decyduje każdorazowo organ podatkowy, co powinno wynikać z treści wezwania.

Organ podatkowy I instancji kierując się koniecznością wyjaśnienia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu podatkowym w przedmiocie przychodów nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nie ujawnionych za 2002r. pismem z dnia 29 listopada 2006r. korzystając z uprawnienia określonego w art. 155 O.p. wezwał po raz kolejny skarżącego do osobistego stawiennictwa celem przedłożenia księgi przychodów i rozchodów oraz ewidencji środków trwałych.

Niewykonywaniem przez skarżącego obowiązku nałożonego w wezwaniu z dnia 29 listopada 2006r. uzasadniono zatem, w ocenie Sądu nałożenie na niego kary porządkowej przewidzianej w art. 262 § 1 O.p. Natomiast skład orzekający w sprawie sygn. akt **I SA/Gd 633/06** oraz **I SA/Gd 634/06** stanął na stanowisku, że kierowane do strony postępowania wezwanie do okazania dokumentów związanych z prowadzoną przez stronę działalnością gospodarczą (w celu potwierdzenia związku z prowadzoną przez stronę działalnością gospodarczą (w celu potwierdzenia związku przyczynowego pomiędzy wydatkami a przychodem), w przypadku jego niewykonywania nie powinno skutkować nałożeniem kary porządkowej, ale ze względu na charakter żądanych dowodów i wyjaśnień znaleźć, niekorzystne z punktu widzenia strony, odzwierciedlenie w wydawanej przez organ decyzji podatkowej (stwierdzenie zawyżenia kosztów

uzyskania przychodów na skutek niewykazania przez podatnika związku pomiędzy kosztami a przychodem). Sąd stwierdził ponadto, że choć istotnie do odebrania wezwania pozostaje uprawniony ustanowiony przez stronę pełnomocnik, to tego rodzaju wezwanie powinno być każdorazowo kierowane do strony, ponieważ to strona, a nie jej pełnomocnik powinna być zobowiązana do złożenia żądanych dowodów.

4. ustawa z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz./ U. Nr 153, poz. 1270)

W sprawie **I SAB/Gd 6/06** Sąd ustalił, że Gmina zwróciła się o zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości w parkach narodowych oraz rezerwach przyrody za 2005 r.

Wojewoda, działając w trybie i na zasadach określonych w § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 lutego 2006 r. w sprawie zwrotu utraconych przez gminy dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości w parkach narodowych, rezerwach przyrody oraz przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego (Dz. U. Nr 33, poz. 229), sprawdził prawidłowość złożonego wniosku pod względem formalnym i rachunkowym, korygując kwotę rekompensaty.

O powyższym Wojewoda poinformował pismem z dnia 10 lipca 2006 r. Ministra Finansów, który decyzją z dnia 2 sierpnia 2006 r. dokonał – poprzez zmiany w budżecie państwa na 2006 r. – zwiększenia środków finansowych dla dziesięciu gmin (w tym gminy wnioskującej) przeznaczonych na zwrot utraconych przez te gminy dochodów.

Sąd, wskazując przepisy §§ 4 i 5 przywołanego rozporządzenia, stwierdził, że działania podjęte przez Wojewodę mające na celu sprawdzenie poprawności złożonego przez skarżącą wniosku stanowiły jedynie czynność materialno-techniczną, gdyż organ ten nie jest właściwy do orzekania (w jakiegokolwiek formie) w przedmiocie wysokości przysługującej z ww. tytułu rekompensaty.

Przywołana czynność nie została pozbawiona kontroli sądowoadministracyjnej, winna zostać zaliczona do kategorii czynności z zakresu administracji publicznej i jako taka poddana kontroli sądowej. Skoro skarżąca nie zgadzała się z wysokością przyznanego jej zwrotu utraconych dochodów, winna zaskarżyć tę czynność, stosownie do treści art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a., po uprzednim wezwaniu na piśmie organu do usunięcia naruszenia prawa (art. 52 § 3 p.p.s.a.) w terminie 14 dni od dnia, w którym dowiedziała się o kwocie przyznanego jej zwrotu utraconych dochodów.

W sprawie **II SO/Gd 2/07** Sąd przyjął, że wniosek o wymierzenie grzywny w razie nieprzekazania skargi wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę do sądu administracyjnego ma charakter dyscyplinujący, przymuszający do wykonania obowiązku określonego w art. 54 § 2 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, co powoduje, że w przypadku wykonania tego obowiązku po złożeniu wniosku o wymierzenie grzywny postępowanie w sprawie wymierzenia grzywny staje się bezprzedmiotowe. Sąd nie podzielił odmiennego poglądu w tym zakresie wyrażonego w orzeczeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie II OSK 1024/06, które zostało opublikowane w ONSAiWSA nr 6 z 2006 r., poz. 156. Sąd zwrócił uwagę, że ustawodawca regulując podobną instytucję prawną, mianowicie skargę o wymierzenie grzywny z powodu niewykonania wyroku uwzględniającego skargę na bezczynność oraz z powodu bezczynności organu po wyroku uwzględniającym skargę na akt lub czynność (art. 154 § 1 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi) wyraźnie postanowił, iż wykonanie obowiązku po wszczęciu postępowania przed sądem administracyjnym, mającym na celu wymuszenie wykonania tego obowiązku, nie stanowi podstawy do umorzenia

postępowania lub oddalenia skargi (art. 154 § 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi). W związku z tym, skoro w przepisach regulujących wymierzenie grzywny z powodu nieprzekazania sądowi skargi, akt i odpowiedzi na skargę brak podobnego przepisu, to nie można przyjmować, że również w tym przypadku wykonanie obowiązku po wszczęciu postępowania mającego na celu wymuszenie wykonania obowiązku nie stanowi podstawy do umorzenia postępowania lub oddalenia wniosku. Z różnie brzmiących przepisów nie można w drodze wykładni uzyskać takiej samej normy prawnej. Gdyby ustawodawca chciał, aby wykonanie obowiązku przekazania skargi, akt i odpowiedzi na skargę po wniesionemu wniosku o ukaranie grzywną nie powodowało umorzenia postępowania lub oddalenia wniosku, to podobnie jak w przypadku skargi o wymierzenie grzywny dałby temu wyraz w wyraźnym przepisie. Istotne jest przy tym - zdaniem Sądu, że w art. 55 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, regulującym instytucję wniosku o ukaranie organu grzywną z powodu nieprzekazania do sądu administracyjnego skargi, akt i odpowiedzi na skargę znajduje się odesłanie do odpowiedniego stosowania niektórych przepisów regulujących skargę o wymierzenie grzywny. Jednakże odesłanie to jest ograniczone tylko do przepisu określającego wysokość grzywny.

Ponadto w tej sprawie Sąd wskazał, że do wniosku o wymierzenie grzywny z powodu nieprzekazania skargi, akt i odpowiedzi na skargę do sądu administracyjnego stosuje się odpowiednio przepisy o skardze (art. 64 § 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi). W związku z tym należy także stosować art. 201 § 1 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, który stanowi, że zwrot kosztów przysługuje skarżącemu od organu także w razie umorzenia postępowania z przyczyny określonej w art. 54 § 3. W powołanym przepisie unormowano zaś instytucję autokontroli, czyli uwzględnienia skargi przez organ administracji publicznej, którego działanie lub bezczynność zostały zaskarżone. Stosując ten przepis odpowiednio do wniosku o wymierzenie grzywny organowi z powodu nieprzekazania do sądu skargi, akt i odpowiedzi na skargę należy przyjąć – zdaniem Sądu, że przekazanie przez organ do sądu skargi, akt i odpowiedzi na skargę po wniesieniu wniosku o ukaranie grzywną organu z powodu niewykonania tego obowiązku, jest uwzględnieniem wniosku, co uzasadnia na podstawie art. 201 § 1 w zw. z art. 64 § 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi przyznanie wnioskodawcy od organu zwrotu poniesionych kosztów postępowania. Również w tej sprawie Sąd przyjął, że obowiązek organu, za pośrednictwem którego wniesiono skargę do sądu administracyjnego, przekazania tej skargi do sądu wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę jest niezależny od jej dopuszczalności. Jeżeli skarga jest niedopuszczalna organ, za pośrednictwem którego wniesiono skargę nie może decydować o jej dopuszczalności i w razie uznania, że jest ona niedopuszczalna nieprzekazywać jej z tego powodu do sądu administracyjnego. W takiej sytuacji organ winien przekazać skargę do sądu administracyjnego, zaś w odpowiedzi na skargę zawrzeć swoje stanowisko o niedopuszczalności skargi.

W sprawie **II SA/Gd 675/06** wyrażono pogląd, że zasadną jest taka interpretacja reguły zawartej w art. 145 § 1 pkt 1 p.p.s.a., iż sąd, uwzględniając skargę na decyzję, może uchylić ją jedynie w części dotyczącej uzasadnienia.

W sprawie **III SA/Gd 255/07** Sąd wyraził pogląd, że odpowiedź na skargę, w której to organ administracji przedstawił uzasadnienie dla podjętego rozstrzygnięcia jak i wskazał jego podstawę prawną jest jedynie pismem strony w rozumieniu art. 45 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Nie może zatem w żaden sposób uzupełniać czy też zastępować uzasadnienia wydanego aktu administracyjnego. Cel tego pisma jest bowiem zupełnie inny – ma ono w zasadzie

zawierać generalne ustosunkowanie się organu administracji do zarzutów zawartych w skardze podmiotu kwestionującego dany akt administracyjny. Podniesienie zaś dopiero w odpowiedzi na skargę znaczących dla sprawy okoliczności, które winny być zawarte w uzasadnieniu faktycznym i prawnym wydanego aktu jest istotną wadą postępowania administracyjnego.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **III SAB/Gd 17/06** wskazano, że skarżący upatruje bezczynności organu w braku podjęcia działań, o których mowa w art. 104 ust. 1 pkt 1 lit.b) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695). Przepis ten stanowi, że zgody na pobyt tolerowany udziela wojewoda na wniosek organu zobowiązanego do wykonania decyzji o wydaleniu, gdy wydalenie cudzoziemca jest niewykonalne z przyczyn niezależnych od organu wykonującego decyzję o wydaleniu lub od cudzoziemca. Czynność organu polega w tym przypadku na wystąpieniu z wnioskiem o wszczęcie postępowania, którego przedmiotem jest wyrażenia zgody na pobyt tolerowany przez inny organ. Nie jest to zatem czynność administracyjna w rozumieniu art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a.

5. ustawa z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. Dz. U. z 2002r. Nr 110, poz. 968 ze zm.)

W sprawie **I SA/Gd 127/07** spór prawny toczył się na tle przepisu art. 159 § 2 w zw. z art. 159 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedno. Dz. U. z 2002r. Nr 110, poz. 968 ze zm.), który stanowił, że termin określony w § 1 (na użytek sprawy niniejszej – termin 3 miesiące od dokonania zabezpieczenia w związku z wydaniem decyzji, o którym mowa w art. 33 a i 33 b ustawy – Ordynacja podatkowa) może być przez organ egzekucyjny przedłużony na wniosek wierzyciela, jeżeli z uzasadnionych przyczyn postępowanie egzekucyjne nie mogło być wszczęte, jednakże termin wszczęcia postępowania egzekucyjnego co do obowiązku o charakterze niepieniężnym (w sprawie tej - pieniężny) może być przedłużony tylko o okres do trzech miesięcy.

Pogląd sędziów przegłosowujących sprowadzał się do tego, że termin wyżej przytoczony może być przez organ egzekucyjny, w warunkach § 2 art. 159 ustawy p.e.a., przedłużony w sposób nieograniczony. Tak też stało się w sprawie niniejszej, kiedy to termin pierwotny (25 maja 2006r.) (zabezpieczenia obowiązku pieniężnego na majątku spółki) został dwukrotnie przedłużony, tj. do dnia 31 sierpnia 2006r. i 30 listopada 2006r.

Z wyżej wymienionym poglądem nie zgodził się sędzia zgłaszający zdanie odrębne. Wskazał, że przede wszystkim w omawianym przepisie mamy do czynienia z dwiema odmiennymi materiami: obowiązkiem o charakterze pieniężnym i niepieniężnym. Jeżeli weźmie się tylko pod uwagę ciężar tych obowiązków i ich dolegliwość, to niewątpliwie staje się, iż nie można tu stosować reguły a contrario, bowiem obowiązek bardziej dolegliwy nie byłby powiązany z ograniczeniem przedłużania terminu. Należałoby raczej zastosować wykładnię wewnątrzsystemową przepisu art. 159 § 2 i stwierdzić, iż przedłużenie terminu zabezpieczenia obowiązku o charakterze pieniężnym może nastąpić także o okres do trzech miesięcy, co czyni, iż również to postępowanie trwałoby 6 miesięcy, a więc dostateczny okres do wydania decyzji wymiarowej.

WYDZIAŁ I

ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE

1. ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 200r. Nr 54. poz. 654 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 837/06 Sąd wskazał, że przepis art. 24 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym został skreślony na podstawie art. 1 ustawy z dnia 29 marca 1996 r. o zmianie ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. Nr 45, poz. 199) z dniem 4 maja 1996 r. Analogiczne regulacje dotyczące skutków prawnych niedotrzymania przez podmiot warunków uprawniających do korzystania z ulgi przyznanej na podstawie art. 23 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym funkcjonowały jednak w obowiązującym porządku prawnym. W okresie od 4 maja 1996 r. do 31 grudnia 2000 r. na podstawie art. 7 ustawy z dnia 29 marca 1996 r. o zmianie ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym. Natomiast od dnia 1 stycznia 2001 r. na podstawie art. 94 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178 ze zm.). Ostatnio przywołany przepis został uchylony na podstawie art. 66 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1808) z dniem 21 sierpnia 2004 r. Zarówno przepisy ustawy wprowadzającej, jak i przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.) nie zawierają regulacji dotyczących skutków prawnych niedotrzymania przez podmiot warunków uprawniających do korzystania z ulgi przyznanej na podstawie art. 23 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym.

W dacie otwarcia przez spółkę skarżącą likwidacji (Uchwała Walnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 22 marca 2005r.) nie obowiązywał żaden przepis, który ze zdarzeniem tym łączyłby skutek w postaci powstania obowiązku podatkowego.

Ponieważ nowe przepisy, obowiązujące od dnia 21 sierpnia 2004 r., nie zawierają przepisów dotyczących przyznawania ulg w zapłacie podatku odpowiadających ulgom przyznawanym na podstawie art. 23 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym oraz przepisów stanowiących o skutkach niedotrzymania warunków uprawniających do korzystania z tych ulg, jak również przepisów intertemporalnych w tym zakresie, brak podstaw do przyjęcia, że skutki prawne w sytuacji niedotrzymania przez podmiot korzystający z ulgi udzielonej na podstawie przepisu art. 23 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym reguluje nieobowiązujący przepis art. 24 tej ustawy. Nie do przyjęcia jest koncepcja, że ustawodawca nie wprowadzając żadnych regulacji w tym zakresie, przyjął założenie stosowania prawa nieobowiązującego.

Sąd w sprawie I SA/Gd 591/06 wskazał, że istota sporu w sprawie sprowadza się do ustalenia, czy jednostka organizacyjna powiatu, utworzona z mocy art. 6 ust. 1 ustawy samorządzie powiatowym, korzysta ze zwolnienia od podatku dochodowego od osób prawnych.

Zakład budżetowy jest jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej. Samo pojęcie "jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej" nie zostało zdefiniowane w prawie podatkowym, ani też w polskim systemie prawa. Wobec braku definicji legalnej trudno jest ustalić normatywną treść samego pojęcia. W doktrynie przyjmuje się, że jednostką tą jest twór społeczny, przejawiający się w postaci zorganizowanej formy działalności ludzkiej, których funkcjonowanie regulują różne gałęzie prawa. Autonomia w sferze majątkowej oraz wyodrębnienie organizacyjne

pozwalają na wykonanie obowiązku zapłaty podatku oraz ponoszenie odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe.

Uwzględniając również przepisy art. 33 i 33¹ Kodeksu cywilnego można poczynić konstatację, że wszystkie inne jednostki organizacyjne, które są zorganizowane według pewnego schematu pozwalającego na działanie, dysponujące majątkiem oraz zasobami ludzkimi, co pozwala na uczestniczenie w obrocie gospodarczym mimo braku osobowości prawnej, posiadają podmiotowość prawnopodatkową w podatku dochodowym od osób prawnych.

Fakt, że jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej posiadają podmiotowość prawnopodatkową wywieść można także z treści art. 1 ust. 2 u.p.d.o.p., zgodnie z którym przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych mają również zastosowanie do jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 u.p.d.o.p. od podatku dochodowego od osób prawnych zwolnione są jednostki samorządu terytorialnego w zakresie dochodów określonych w przepisach ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Teza o braku zwolnienia Zakładu z podatku dochodowego od osób prawnych jest prawidłowa w odniesieniu do dochodów Zakładu, które uzyskał on z własnej działalności świadczonej odpłatnie na rzecz różnych podmiotów, w tym na rzecz Starostwa Powiatowego. Nie ulega wątpliwości, że dochody te nie stanowią dochodów jednostki samorządu terytorialnego, które podlegałyby zwolnieniu z podatku dochodowego od osób prawnych jako dochody określone w przepisach ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W sprawie **I SA/Gd 357/07** nie było sporne pomiędzy stronami, że kwota wydatków związanych z naprawami uszkodzonego, w związku z używaniem energii elektrycznej dostarczanej przez skarżącą, mienia osób trzecich nie stanowi kosztów uzyskania przychodów. Sporna była kwestia, czy w myśl art. 12 ust. 4 pkt 6a u.p.d.o.p., kwota odszkodowania w wysokości odpowiadającej wartości kosztów napraw otrzymana od ubezpieczyciela stanowi przychód skarżącej. W myśl art. 12 ust. 4 pkt 6a u.p.d.o.p. do przychodów nie zalicza się zwróconych innych wydatków niezliczonych do kosztów uzyskania przychodów. Przepis ten w sposób niewątpliwy nawiązuje do poprzedniego (6.) punktu art. 12 ust. 4 powołanej ustawy, w którym postanowiono, że nie zalicza się do przychodów zwróconych, umorzonych lub zaniechanych podatków i opłat stanowiących dochody budżetu państwa albo budżetów jednostek samorządu terytorialnego niezliczonych do kosztów uzyskania przychodów.

Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikająca z art. 822 k.c. sprowadza się do tego, że zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której zawarta została umowa ubezpieczenia.

Pojęcie szkody ubezpieczeniowej wymaga sięgnięcia do ogólnych reguł kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do art. 361 k.c. Przepis ten wprowadza zasadę pełnego odszkodowania, ale jednocześnie należy z niego wyprowadzać zakaz przyznawania odszkodowania przewyższającego wysokość faktycznie poniesionej szkody.

Jakkolwiek przesłanką powstania obowiązku świadczenia przez ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest stan odpowiedzialności cywilnej ubezpieczającego (ubezpieczonego) za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, a nie fakt uprzedniego jej naprawienia przez ubezpieczającego (ubezpieczonego) – poglądy judykatury w tej kwestii są jednoznaczne (por. np. wyrok SN z dnia 12 lutego 2004 r. sygn. V CK 187/03 – publ. Wokanda 2004/7-8/15), to w przypadku poniesienia

wydatków związanych ze zdarzeniem wywołującym szkodę odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela obejmuje także zwrot tych wydatków.

W ocenie składu orzekającego kwota odszkodowania wypłacona podatnikowi, który uprzednio poniósł wydatki związane ze zdarzeniem wywołującym szkodę, a które zgodnie z art. 16 u.p.d.o.p. nie mogły zostać zaliczone w ciężar kosztów uzyskania przychodów, w wysokości odpowiadającej poniesionym wydatkom, na podstawie art. 12 ust. 4 pkt 6a powołanej ustawy nie stanowi przychodu podatnika.

Przychodem będzie natomiast nadwyżka otrzymanego odszkodowania nad poniesionymi wydatkami.

Institucja ograniczonego obowiązku podatkowego, jak wskazał Sąd w uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 118/07, została uregulowana w treści art. 3 ust. 2 updp, który stanowi, że podatnicy, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedziby lub zarządu, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów, które osiągają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu pomiędzy stronami miało zatem ustalenie, czy dochody uzyskane przez podmiot z siedzibą w Hong Kongu, świadczący usługi pośrednictwa komercyjnego na rzecz skarżącej na terenie Chin oraz krajów Dalekiego Wschodu, są dochodami osiągniętymi na terytorium Polski.

W przypadku świadczenia usług przez zagraniczne podmioty na rzecz polskiego podmiotu, w sytuacji gdy usługi te nie są wykonywane na terytorium Polski, o tym czy dochód z wykonania usługi został osiągnięty na terytorium Polski przesądzać będzie to, czy efekt usługi będzie wykorzystany w Polsce.

W rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z usługami pośrednictwa komercyjnego, które wykonywane są na rzecz skarżącej przez podmiot z siedzibą w Hong Kongu, czyli poza terytorium Polski. Efekt świadczonych usług wykorzystywany jest jednak przez skarżącą w Polsce do podejmowania stosownych decyzji inwestycyjnych (usługi wykonywane na rzecz skarżącej mają bowiem na celu realizację wszelkich czynności związanych z zakupem przez skarżącą na terenie Chin i innych państw Dalekiego Wschodu towarów handlowych wykorzystywanych w produkcji), co w ocenie składu orzekającego w rozpoznawanej sprawie przesądza, że dochód z wykonania tych usług przez podmiot z siedzibą w Hong Kongu został osiągnięty na terytorium Polski.

Organy podatkowe trafnie przyjęły, że w rozpoznawanej sprawie ma zastosowanie instytucja ograniczonego obowiązku podatkowego.

W ocenie sądu, organy podatkowe dokonały także prawidłowej interpretacji art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.p., stwierdzając, że usługi pośrednictwa mieszczą się w katalogu przychodów osiąganych przez osoby o ograniczonym obowiązku podatkowym, opodatkowanych w sposób zryczałtowany.

Ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym osób prawnych (Dz. U. Nr 141, poz. 1179) poszerzyła katalog przychodów osiąganych przez osoby o ograniczonym obowiązku podatkowym, opodatkowanych w sposób zryczałtowany. Od 1 stycznia 2003 r., zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.p., podatkiem w wysokości 20% przychodów opodatkowane są, oprócz przychodów dotychczas nim obciążonych, również przychody osiągane na terytorium Polski z tytułu świadczeń o charakterze niematerialnym, w szczególności z tytułu świadczeń doradczych, badania rynku, zarządzania i kontroli, gwarancji i poręczeń. Z dniem 1 stycznia 2004 r. przepis ten uległ zmianie. Ustawodawca, rezygnując z nieprecyzyjnego w przepisach i budzącego liczne wątpliwości interpretacyjne pojęcia „świadczenia niematerialne”, dokonał wyspecyfikowania świadczeń (usług) podlegających opodatkowaniu podatkiem zryczałtowanym stanowiąc, że podatek dochodowy z tytułu uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podatników, o których mowa w art. 3 ust. 2, przychodów z tytułu świadczeń: doradczych, księgowych, badania rynku, usług

prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze, ustala się w wysokości 20% przychodów.

Pomimo dokonania takiego rozróżnienia, katalog przedmiotowych świadczeń, ze względu na zawarcie w nim pojęcia „świadczeń o podobnym charakterze”, pozostał jednak katalogiem otwartym. (identycznie J. Marciniuk w: Podatek dochodowy od osób prawnych. Rok 2006. Komentarz Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2006, str. 893).

O możliwości zaklasyfikowania usługi do świadczeń podlegających opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym wystarczające jest zatem stwierdzenie, że usługa jest świadczeniem o podobnym charakterze do świadczeń wymienionych przez ustawodawcę w treści art. 21 ust. 1 pkt 2a updp.

Fakt sklasyfikowania usług świadczonych na rzecz skarżącej przez właściwy urząd statystyczny do grupowania PKWiU 74.87.14-00.00 „usługi pośrednictwa komercyjnego i wyceny z wyłączeniem wyceny nieruchomości” nie przesądza, że usługi te w swym charakterze nie są podobne do usług wymienionych w innych grupowaniach PKWiU.

2. ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 Nr 14, poz. 176 ze zm.)

W sprawie **I SA/Gd 891/06** Sąd uznał za nieuprawnione i niezgodne z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przyjęcie przez organy podatkowe po stronie wydatków 2003 roku kwoty wyliczonej jako stanowiącej wartość kosztów utrzymania ustalonych na podstawie danych GUS. Do podstawy opodatkowania zryczałtowanym podatkiem dochodowym z tytułu nieujawnionych źródeł przychodów można przyjąć jedynie wydatki rzeczywiście poniesione przez podatnika, a nie wydatki hipotetyczne, ustalone na podstawie danych statystycznych. Podkreślić należy, iż dane GUS wykorzystywane są często w praktyce organów podatkowych, ale w celu ustalenia przybliżonych kosztów utrzymania, pomniejszających przychód do opodatkowania, w sytuacji gdy podatnik nie jest w stanie wykazać tych kosztów odpowiednimi dokumentami.

Rozstrzygając spór w sprawie **I SA/Gd 996/05** Sąd stwierdził, że należy odwołać się do treści art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r., nr 14, poz. 176 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem płatnikiem jest m. in. osoba prawna, która dokonuje wypłaty należności osobom określonym w art. 3 ust. 1. Uwzględniając treść tego przepisu, Sąd za trafne uznał twierdzenie organów podatkowych, iż zakwalifikowanie danej osoby jako płatnika uzależnione jest jedynie od faktu dokonania samej wypłaty. Regulacja ta nie zawiera natomiast wyłączenia wskazującego, iż osoby pośredniczące w przekazywaniu środków pieniężnych z zagranicznych funduszy tracą status płatnika.

W świetle bowiem art. 41 ust. 4 cyt. ustawy podstawowym obowiązkiem, jaki został nałożony na płatników, jest pobieranie podatku, który w przypadku wypłat dokonanych z tytułu określonego przepisem art. 30a ust. 1 (tj. uzyskanych dochodów (przychodów)) jest zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

Z analizy przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zawartych w rozdziale 8, a w szczególności z art. 45 ust. 3b, który nakłada na podatnika obowiązek wskazania w zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu, należnego zryczałtowanego podatku dochodowego, o którym mowa m. in. w art. 30a wynika, iż obowiązek ten ciąży na podatniku wówczas, gdy podatku nie pobrał płatnik. Przepis ten dotyczy zarówno podatników uzyskujących przychody z tytułu uczestnictwa w funduszach krajowych, jak i funduszach zagranicznych. Wskazanie w tej regulacji

przepisu art. 30a jednoznacznie świadczy, iż ustawodawca przewidział, że w tym przypadku może również wystąpić płatnik.

Oznacza to, iż nie ma podstaw do przyjęcia - jak czyni to strona skarżąca - że regulacja zawarta w art. 30a ust. 11 cyt. ustawy podatkowej, jako *lex specialis*, wyłącza stosowanie art. 45 ust. 3b.

W sprawie I SA/Gd 714/06 Sąd powołał przepis art. 21 ust. 1 pkt 17 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zgodnie z którym wolne od podatku dochodowego są diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich - do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 2.280 zł.

Przytaczając pogląd Trybunału Konstytucyjnego wyrażony w wyroku z dnia 25 listopada 1997 r. sygn. akt U 6/97 (publ. OTK 1997/5-6/65), wskazał, że o pełnieniu obowiązku obywatelskiego możemy mówić wtedy, gdy dana osoba uczestniczy w zawiadywaniu sprawami państwowymi jako obywatel, zgodnie z zasadami demokratyzmu instytucji publicznych, zaś z pełnieniem obowiązków społecznych mamy do czynienia wówczas, gdy dana osoba uczestniczy w pracy instytucji (w szczególności instytucji samorządu terytorialnego lub zawodowego) jako reprezentant pewnej społeczności, biorąc udział w rozwiązywaniu problemów tej społeczności.

Istota sporu w rozpoznawanej sprawie sprowadziła się do rozstrzygnięcia, czy powyższe zwolnienie od opodatkowania ma zastosowanie do należności otrzymywanych przez osoby pełniące funkcje w organach izby lekarskiej.

Sąd rozstrzygnął, że przychody otrzymywane przez osoby z tytułu uczestnictwa w organach osób prawnych nie mogą być zakwalifikowane do przychodów otrzymywanych przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, a tylko takie przychody objęte są zwolnieniem określonym w treści art. 21 ust. 1 pkt 17 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Osobowość prawną przyznaje okręgowym izbom lekarskim art. 1 ust. 3 ustawy z dnia o izbach lekarskich. Jako organy okręgowej izby lekarskiej w art. 20 ustawy wymienia się: okręgowy zjazd lekarzy, okręgową radę lekarską, okręgową komisję rewizyjną, okręgowy sąd lekarski oraz okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej. Należności otrzymywane w związku z uczestnictwem w organach okręgowej izby lekarskiej należy zatem zakwalifikować do przychodów określonych w art. 13 pkt 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, co wyłącza zastosowanie do nich zwolnienia przewidzianego w treści art. 21 ust. 1 pkt 17 tej ustawy. Wobec zakwalifikowania otrzymywanych przez osoby pełniące funkcje w organach izby lekarskiej przychodów za przychody, o których mowa w art. 13 pkt 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych za zbędne należy uznać rozważania, czy w istocie osoby te pełnią obowiązki społeczne i obywatelskie.

W sprawie I SA/Gd 784/06 Sąd wskazał, że zwolnienie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 46 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, jest zwolnieniem o charakterze przedmiotowym, o czym świadczy związenie go z określonymi źródłami, a więc przychodem ze środków pomocowych płynących z międzynarodowych instytucji finansowych albo rządów obcych państw. Za przedmiotowym charakterem tego zwolnienia przemawia także cel, którym jest budowa dróg, autostrad, itd. Stąd środki pieniężne, a mówiąc ściśle przychody podlegają zwolnieniu z opodatkowania, jeżeli są przychodami beneficjenta lub bezpośredniego wykonawcy. Nie są natomiast zwolnione przychody osób, które są zleceniobiorcami bezpośredniego wykonawcy, pomimo że pośrednio uzyskiwane przychody pochodzą ze środków pomocowych. Ustawodawca wyraźnie zastrzegł, że zwolnienie nie ma zastosowania do dochodów

osób fizycznych, którym podatnik bezpośrednio realizujący cel programu zleca wykonanie określonych czynności w związku z realizowanym przez niego programem (art. 21 ust. 1 pkt 46 lit. b). Podmiotem bezpośrednio realizującym cel programu była w rozpoznawanej sprawie spółka A z siedzibą w Warszawie, która była wykonawcą projektu.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad zawarła bowiem z tą spółką umowę, której przedmiotem jest zarządzanie i nadzór nad budową autostrady [...]. W tej sytuacji skarżący był podmiotem, któremu spółka bezpośrednio realizująca cel programu zleciła wykonanie określonych czynności w związku z realizowanym programem.

Sąd nie kwestionuje poglądu skarżącego, że realizował on cel programu. Jednakże ustawodawca wyraźnie zastrzegł, że nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podmiot będący zleceniobiorcą podmiotu bezpośrednio realizującego cel programu.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **I SA/Gd 892/06** Sąd stwierdził, że w myśl przepisu art. 13 pkt 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych za przychody z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, uważa się przychody osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności, a zwłaszcza przychody biegłych w postępowaniu sądowym, dochodzeniowym i administracyjnym.

Dla tego typu przychodów przepis art. 22 ust. 9 pkt 4 ustawy wprost przewiduje zryczałtowaną 20% stawkę kosztów uzyskania przychodów. Skarżący domaga się, by stosować punkt 3 przywołanego przepisu art. 22 ust. 9 ustanawiający 50% normę kosztów uzyskania przychodów stosowaną dla przychodów z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich i artystów wykonawców z praw pokrewnych, w rozumieniu odrębnych przepisów, lub rozporządzania przez nich tymi prawami.

Powyższe żądanie jest nieuzasadnione w świetle treści art. 22 ust. 9 ustawy, którego zadaniem jest przyporządkowanie określonych w nim stawek kosztów uzyskania przychodów do poszczególnych grup przychodów wymienionych w art. 13 tej ustawy.

Przepisy procedur wchodzących w grę ustanawiają zarazem obowiązek wykonania czynności przez biegłych, jeżeli czynności te zostaną im zlecone przez organ procesowy (por. np. art. 280 i 287 k.p.c., art. 84 i 88 k.p.a., art. 195, art. 197 § 3 w zw. z art. 177 § 1 k.p.k.). Efektem i zarazem celem omawianych czynności jest dostarczenie wspomnianym organom materiału dowodowego zdatnego do rozstrzygnięcia danej sprawy. Czynności biegłych nie mogą być zatem rozpatrywane w kategorii korzystania przez twórców z praw autorskich lub rozporządzania przez nich tymi prawami. Potwierdza to przepis art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904 ze zm.), który wyłącza z przedmiotu prawa autorskiego urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole. Opinie biegłych, będące rezultatem czynności przez nich podjętych na zlecenie właściwego organu, jako dowód w postępowaniu prowadzonym przez tenże organ – a zatem w wyniku zastosowania procedury urzędowej – należy zakwalifikować jako materiały urzędowe w rozumieniu powołanego przepisu.

W sprawie **I SA/Gd 107/07** Sąd powołując art. 21 ust. 1 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r., nr 14, poz. 176 ze zm.) stwierdził, że wolne od podatku dochodowego są kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych z wyjątkiem dochodu, o którym mowa w art. 24 ust. 15.

Spółka oferuje swoim klientom ubezpieczenia na życie z funduszem inwestycyjnym. Ubezpieczenie tego rodzaju składa się z dwóch części, tj. ochronnej zapewniającej wypłatę świadczenia w razie śmierci osoby ubezpieczonej, a po wykupieniu

dodatkowych opcji, także w razie odniesienia uszczerbku na zdrowiu oraz inwestycyjnej zapewniającej gromadzenie i pomnażanie kapitału w ramach funduszy inwestycyjnych. W każdej polisie z funduszem część składki jest inwestowana, a część przeznaczona na pokrycie ochrony ubezpieczonej osoby.

Jak wynika z § 15 pkt 2 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Spółki w przypadku śmierci Ubezpieczonego osobie uprawnionej, określonej w § 28 ust. 1, zostanie wypłacona suma ubezpieczenia lub wartość polisy w zależności od tego, która z tych dwóch wartości jest wyższa. Wartość polisy wypłacana w przypadku śmierci Ubezpieczonego jest ustalana w oparciu o wycenę jednostek uczestnictwa znajdujących się na Indywidualnym Rachunku Jednostek Uczestnictwa w najbliższym dniu wyceny przed zatwierdzeniem przez Ubezpieczyciela wypłaty, w myśl postanowień § 30. Wartość polisy to zgodnie z § 2 pkt 28 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia kwota stanowiąca iloczyn liczby jednostek uczestnictwa Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych znajdujących się na Indywidualnym Rachunku Jednostek Uczestnictwa oraz ceny sprzedaży jednostek uczestnictwa w dniu ich wyceny. Z warunków tych wynika ponadto, że na sumę ubezpieczenia składa się wartość polisy i tzw. suma na zrybek (§ 2 pkt 8 Warunków Ogólnych). Tym samym w przypadku śmierci ubezpieczonego zarówno w przypadku wypłaty przez Towarzystwo Ubezpieczeniowe wartości polisy jak i sumy ubezpieczenia może wystąpić dochód z tytułu inwestowania składki ubezpieczeniowej.

Zwolnienie podatkowe wykluczone jest do tej części odszkodowania wypłaconej każdemu beneficjentowi (bez względu czy jest to sam ubezpieczony czy też osoba trzecia), która jest związana z inwestowaną częścią składki.

W sprawie **I SA/Gd 973/06** Sąd stwierdził, że do dochodów z tytułu emerytury holenderskiej skarżącego za 2004 rok zastosowanie mają postanowienia Konwencji z dnia 13 lutego 2002 roku zawartej między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu (Dz.U. z 2003 r. Nr 216, poz. 120). W odniesieniu zaś do dochodów z tytułu emerytury szwedzkiej skarżącego za rok 2004 - zapisy Umowy z dnia 5 czerwca 1975 roku zawartej między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Królestwa Szwecji w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodu i majątku (Dz.U. z 1977 roku Nr 13, poz. 51).

Oprócz powołanych wyżej umów dwustronnych, do dochodów z obu powyższych tytułów zastosowanie ma również polska ustawa z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14 poz. 176 ze zm.). Jak wynika bowiem z art. 91 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ratyfikowana umowa międzynarodowa ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową. Obie przywołane umowy międzynarodowe nie pozostają jednak w sprzeczności z polską ustawą, bowiem zarówno metodę opodatkowania opisaną w art. 27 ust. 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z 1991 roku, jak też metody opisane w art. 23 ust. 5a Konwencji z Holandią oraz w art. 22 ust. 1a Umowy ze Szwecją - możemy zaliczyć do tak zwanych metod odliczenia proporcjonalnego. Toteż wobec faktu, że da się pogodzić polską ustawę z wymienionymi umowami międzynarodowymi - nie mają one, w tym przypadku, pierwszeństwa przed ustawą, ale stanowią *lex specialis* w stosunku do niej. Są więc szczegółowymi uregulowaniami ustawy w zakresie dochodów uzyskiwanych zza granicy.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 46/07 Sąd wskazał, że za zagraniczną podróż służbową należy uznać wykonywanie bezpośrednio przez przedsiębiorcę zadań poza granicami kraju

Skoro skarżący w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, jako przedsiębiorca przemieszcza się w celu realizacji zadań wynikających z istoty prowadzonej działalności gospodarczej, to jego podróż (w granicach kraju i za granicą) jest podróżą służbową, w trakcie której może ponosić wydatki (w tym na swoje utrzymanie). Jeżeli ponoszone wydatki służą osiągnięciu przychodów w myśl art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i nie przekraczają kwot, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 52 w/w ustawy, to należy zaliczyć je do kosztów uzyskania przychodów, ustawodawca wyłączył bowiem z kosztów przedsiębiorcy jedynie wartość diet z tytułu podróży służbowych tylko w części przekraczającej wysokość diet przysługującym pracownikom.

W sprawie I SA/Gd 838/06 Sąd wskazał, że choć skarżący błędnie powołują się na naruszenie art. 52 pkt 1 lit. a u.p.d.o.f., to Sąd na mocy art. 134 § 1 p.p.s.a., nie będąc związany ani podstawą skargi ani wskazanymi w niej zarzutami dokonał subsumpcji ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego pod właściwy przepis tj. art. 52 pkt 1 lit. b u.p.d.o.f. Zgodnie z tym przepisem (w brzmieniu obowiązującym na dzień powstania zobowiązania podatkowego tj. na dzień 13 października 2003 roku) - w okresie od dnia 1 stycznia 2001 roku do dnia 31 grudnia 2003 roku od podatku dochodowego zwolnione były m.in. dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, które zostały dopuszczone do publicznego obrotu papierami wartościowymi, nabyte na podstawie publicznej oferty lub na giełdzie papierów wartościowych, albo w regulowanym pozagiełdowym wtórnym obrocie publicznym, albo na podstawie zezwolenia udzielonego w trybie art. 92 lub 93 przepisów ustawy p.p.o.p.w.

Nie ulega wątpliwości, że akcje nabyte przez skarżącego zostały dopuszczone do publicznego obrotu. Publiczny charakter oferty oznacza powszechny dostęp do akcji bez względu na liczbę osób, do których jest ona skierowana, zaś dopuszczenie akcji do publicznego obrotu nie przesądza o uznaniu, że ich nabycie nastąpiło w drodze publicznej oferty (por. ww. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 2 grudnia 2005 roku, FSK 2626/04, Lex 189767).

W niniejszej sprawie propozycja nabycia akcji [...] dotyczyła skonkretyzowanego kręgu osób, tj. wybranych pracowników Spółki i pracowników niektórych podmiotów zależnych (w tzw. transzy pracowniczej) oraz członków zarządu Spółki (w tzw. transzy menadżerskiej), [...] zatem, nie miała charakteru publicznego, nie była dostępna dla wszystkich, tylko dla arbitralnie określonego kręgu osób.

3. a/ ustawa z dnia 8 stycznia 1993r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 692/05 Sąd nie podzielił zarzutu skargi w zakresie zastosowania przez organ pierwszej i drugiej instancji, jako podstawy prawnej, przepisów ustawy z dnia 8 stycznia 1993r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.) w związku z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22marca 2002r. w sprawie podatku akcyzowego, które naruszają postanowienia art. 10, 11, 12 Układu Europejskiego.

Układ Europejski ustanawiający stowarzyszenie między RP z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z drugiej strony sporządzony został w Brukseli w dniu 16 grudnia 1991 r. i obowiązywał w okresie od 1 lutego 1994r. do 1 maja 2004r., zastępując Umowę pomiędzy RP a Europejską

Wspólnotą Gospodarczą w sprawie handlu oraz współpracy handlowej i gospodarczej podpisaną w Brukseli 18 września 1989r. oraz Protokół między RP a Europejską Wspólnotą Węgla i Stali (Bruksela 16.X.1991r.) (Dz. U. Nr 11/94, poz. 38 ze zm.; w skrócie UE). Normy zawarte w umowie międzynarodowej (jaką jest Układ Europejski) będą miały bezpośrednie zastosowanie zawsze wtedy, gdy ich charakter będzie na tyle precyzyjny i konkretny, że możliwe będzie wyinterpretowanie z nich zobowiązań bądź konkretnych uprawnień (zasada samowykonalności umowy międzynarodowej lub też *direct applicability* tj. bezpośredniego stosowania). Podkreślić należy, iż umowa międzynarodowa jaką jest Układ Europejski takich jasnych, bezwarunkowych i skonkretyzowanych zobowiązań i uprawnień w zakresie opodatkowania nie tworzy, wbrew odmiennemu wrażeniu, jakie można odnieść patrząc na konstrukcję przepisów w nim zawartych (art. 68 i 69 Układu). Aby możliwe było prawidłowe odczytanie i zrozumienie tych norm, należy zbadać jaki był cel, *ratio legis* zawarcia umowy międzynarodowej tj. Układu Europejskiego. A cel tej umowy jest jednoznaczny. Umowa zawarta przez Wspólnoty Europejskie i ich państwa członkowskie z Polską sformułowana została w taki sposób, jakby była ona jednostronnym aktem. Układ wyeksponował dialog polityczny jako więź solidarności, która ułatwi Polsce stopniowe zbliżenie do Unii.

W sprawie I SA/Gd 771/06 Sąd wskazując art. 15 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym wskazał, że obrót zmniejsza się m.in. o wartość kwot wynikających z dokonanych korekt faktur. Obrót, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, zmniejsza się o kwoty udokumentowanych, prawnie dopuszczalnych i obowiązkowych rabatów (bonifikat, upustów, uznanych reklamacji i skont). Jak wynika z treści przepisu art. 15 ust. 2 dotyczy on tych rabatów, które zostały udzielone po wystawieniu faktury i po pierwotnym określeniu obrotu. Rabaty, aby obniżały obrót, muszą być udokumentowane i prawnie dopuszczalne, względnie obowiązkowe. Udokumentowanie oznacza konieczność potwierdzenia udzielenia rabatu, co może być dokonane albo w formie odpowiedniego aneksu do umowy, jak i faktury wystawionej przez udzielającego rabatu, albowiem faktura taka jest wystarczającym dowodem udzielenia rabatu. Prawnienie dopuszczalne są te rabaty, które nie są *explicite* zabronione - to, *de facto*, oznacza praktycznie niemal pełną dowolność udzielania rabatów.

Przewidziane w tym przepisie ograniczenie czasowe zakłada, że rabaty obniżają obrót jeżeli zostały przyznane w ciągu roku od dnia wydania towaru lub wykonania usługi, przy czym rabaty udzielone z tytułu i w okresie gwarancji lub rękojmi obniżają obrót, nawet jeżeli zostały udzielone po upływie roku od dnia wydania towaru lub świadczenia usługi. Określona w powyższym przepisie zasada pozostaje bez wpływu na dopuszczalność korekt faktur VAT spowodowanych innymi przyczynami. Korekty te mogą być dokonywane w dowolnym okresie, w którym nie nastąpiło jeszcze przedawnienie zobowiązania. Istotne jest natomiast uzasadnienie tych korekt, z uwagi na ich wpływ na rozliczenie podatku należnego.

3. b/ ustawa z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004r. Nr 54, poz. 535 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 17/07 Sąd wyraził pogląd, że:

1/ warunkiem zaliczenia do infrastruktury towarzyszącej obiektu wymienionego w dyspozycji art. 146 ust. 3 ustawy o VAT (w tym w pkt. 2) jest, by obiekt pozostawał w związku z obiektami budownictwa mieszkaniowego, przez co należy rozumieć zarówno połączenie z tymi obiektami, jak i służeń korzystaniu z nich;

2/ jeżeli element wskazany w art. 146 ust. 3 pkt. 2 ustawy o VAT może zostać zaliczony do infrastruktury towarzyszącej, to do całości robót budowlano-montażowych oraz remontów i robót konserwacyjnych związanych z takim elementem należy stosować stawkę 7% VAT, na podstawie art. 146 ust. 1 pkt. 2 lit. a/ ustawy o VAT;

3/ katalog urządzeń i zagospodarowania terenu należących do infrastruktury towarzyszącej, z mocy art. 146 ust. 3 pkt. 2 ustawy o VAT jest katalogiem otwartym, a pod pojęciem drogi użytym przez ustawodawcę w tym przepisie nie rozumie się wyłącznie dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 19 z 2007r., poz. 115 ze zm.)

Zasadniczym problemem rozstrzygniętym w sprawie I SA/Gd 137/07 jest interpretacja art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, zgodnie z którym zwalnia się od podatku usługi wymienione w załączniku nr 4 do ustawy.

W poz. 13 załącznika nr 4 do ustawy o VAT wymieniono usługi transmisji danych i wiadomości – wyłącznie usługi dostępu do sieci Internet świadczone na rzecz uczniów, studentów, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli, placówek oświatowych, szkół wyższych, wyższych szkół zawodowych i placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz na rzecz państwowych i samorządowych instytucji kultury.

Natomiast w poz. 14 w/w załącznika wymieniono usługi na dostęp wdzwaniany i szerokopasmowy do Internetu dla użytkowników indywidualnych nieprowadzących działalności gospodarczej na dostęp szerokopasmowy.

Zasadniczym problemem w sprawie jest wykładnia pojęcia „użytkownik indywidualny”, które nie zostało zdefiniowane w przepisach ustawy o VAT. Definicji legalnej w/w pojęcia próżno również szukać w innych aktach prawnych. Z uwagi na brak definicji w/w pojęcia w ustawie o VAT należy sięgnąć do wykładni językowej. Zgodnie z językowym znaczeniem tego zwrotu „indywidualny” to „właściwy tylko danej jednostce, odrębny”, a „użytkownik” to „osoba lub instytucja użytkująca coś, korzystająca z czegoś” (Słownik języka polskiego, PWN, Warszawa 1981, t. I, s. 786, t. III, s. 645).

W związku z powyższym nie sposób podzielić poglądu skarżącej, że indywidualnym użytkownikiem może być tylko osoba fizyczna. Zdaniem tegoż Sądu użytkownikiem indywidualnym będzie zarówno osoba fizyczna, osoba prawna, jak również jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej. Może to być zatem każdy podmiot posiadający zdolność nabywania praw i zaciągania zobowiązań. Warunkiem jednak uznania danego podmiotu za użytkownika indywidualnego tej usługi jest, aby korzystał on z tej usługi sam, czyli wykorzystywał ją wyłącznie na własne potrzeby.

Celem wprowadzenia przez prawodawcę zwolnienia przewidzianego w poz. 13 załącznika nr 4 do ustawy o VAT było objęcie tym zwolnieniem placówek kultury i oświaty udostępniających Internet, gdyż bez wprowadzenia tego zapisu placówki te musiałyby płacić podatek VAT, albowiem w żadnym wypadku nie miałyby przymiotu „indywidualnego użytkownika”. Placówki te nabywają bowiem dostęp do Internetu nie na własne potrzeby, lecz w celu dalszego udostępnienia go innym osobom, np. uczniom, studentom itp.

Konkludując, Sąd stwierdził, że w okresie do dnia 28 lutego 2005 r. zwolnieniu przewidzianemu w poz. 14 załącznika nr 4 do ustawy o VAT podlegały usługi na dostęp wdzwaniany i szerokopasmowy do Internetu dla wszelkich użytkowników indywidualnych, czyli osób fizycznych (w tym prowadzących i nie prowadzących działalności gospodarczej), prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, które nabywały tę usługę na własne potrzeby.

W sprawie **I SA/Gd 196/07** Sąd stwierdził, że prawidłowo organy podatkowe wskazały na treść przepisu art. 31 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.). Zgodnie z § 1 w/w artykułu podstawa opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów jest kwotą jaką nabywający jest obowiązany zapłacić, a zatem kwota należna z tytułu sprzedaży o której mowa w art. 29 ust. 1 ustawy. Jednak podstawa opodatkowania dla wewnątrzwspólnotowego nabycia, obok kwoty należnej może obejmować także inne elementy, które są wymienione w ust. 2 i 3 w/w przepisu art. 31. W ust. 3 w/w przepisu ustawodawca dodatkowo odesłał do odpowiedniego stosowania przepisu art. 29 ust. 4 ww. ustawy, dla celów ustalania podstawy opodatkowania w wewnątrzwspólnotowym nabyciu towarów.

Wskazany przez Spółkę „rabat (upust lub zwrot kwoty z tytułu dokonanego nabycia)” nie mieści się w pojęciach określonych w tym przepisie. Dodatkowe wynagrodzenie dla nabywcy związane z osiągnięciem pewnej wielkości zakupów nie jest związane z konkretnymi transakcjami, jest wypłacane jednorazowo w stosunku rocznym po osiągnięciu pewnego pułapu zakupów, poprzez wystawienie odpowiedniej noty kredytowej (okoliczność bezsporna). Skoro wynagrodzenie to nie jest związane z konkretnymi transakcjami, to nie można go uważać za rabat, upust czy bonifikatę pomniejszającą obrót, stanowi natomiast tzw. premię specjalną (bonus) nie zmniejszającą obrotu. Należy podkreślić, że decydujące znaczenie ma faktyczny, a nie deklarowany przez strony charakter czynności.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 16/07** Sąd wyraził pogląd, że dyspozycja art. 19 ust. 13 pkt. 2 lit. d) ustawy o VAT jest przepisem szczególnym, zarówno do przepisu art. 19 ust. 1, jak i ust. 4 ustawy o podatku od towarów i usług i ma pierwszeństwo w zastosowaniu przy określeniu momentu powstania obowiązku podatkowego w podatku od towarów i usług dla usług budowlanych i budowlano-montażowych; ustawodawca nie przewidział bowiem możliwości wyboru przez podatnika sposobu ustalenia momentu powstania obowiązku podatkowego dla tychże usług.

Z przepisu artykułu 28c (A) (a) Szóstej Dyrektywy wynika, że zwolnieniu podlega jedynie wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów na rzecz podatnika lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem. Tylko w takim przypadku możliwe jest bowiem opodatkowanie danej transakcji od strony nabywcy. W sprawie **I SA/Gd 749/06** Sąd stwierdził, że warunkiem zastosowania zwolnienia jest ustalenie przez dostawcę statusu swojego klienta. W praktyce, wszystkie Państwa Członkowskie wymagają, aby podatnik korzystający ze zwolnienia dla wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów posiadał dowód, że jego nabywca jest podatnikiem VAT, względnie osobą prawną zarejestrowaną dla potrzeb VAT w trybie przewidzianym w artykule 22 (10) w celu rozliczenia podatku z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów. Weryfikację statusu klienta umożliwia utrzymywany przez Państwa Członkowskie system VIES. Przy jego pomocy możliwa jest weryfikacja danych podatnika zarejestrowanego w innym Państwie Członkowskim, zarówno w lokalnych urzędach skarbowych, jak i na wyznaczonych stronach internetowych. Działania prowadzone w niniejszej sprawie ujawniły, że E. B. bezpodstawnie objęła dostawy towarów stawką podatku od towarów i usług 0%, ponieważ jej kontrahent nie posiadał ważnego numeru identyfikacji dla transakcji wewnątrzwspólnotowych, co oznacza, że sporne dostawy towarów podlegają opodatkowaniu według stawki obowiązującej w kraju (kontrahent podatnika nie rozliczył także zobowiązań podatkowych w podatku od wartości dodanej z tego tytułu).

Odnosząc się do prawidłowości opodatkowania przedmiotowych dostaw towarów

według stawki podatku od towarów i usług 0%, wskazać trzeba na przepisy art. 42 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, stwierdzające iż wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów podlega opodatkowaniu według stawki 0%, pod warunkiem, że m.in. podatnik dokonał dostawy na rzecz nabywcy posiadającego właściwy i ważny numer identyfikacji do transakcji wewnątrzwspólnotowych, nadany przez państwo członkowskie właściwe dla nabywcy, zawierający dwuliterowy kod stosowany dla podatku od wartości dodanej, i podał ten numer i swój numer, o którym mowa w art. 97 ust. 10, na fakturze stwierdzającej dostawę towarów.

Zdaniem Sądu orzekającego w sprawie **I SA/Gd 430/06** użyty w przepisie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług zwrot „części” obejmuje zarówno części jako składowe do środków transportu morskiego i rybołówstwa morskiego, jak i części zamienne do urządzeń zainstalowanych na wymienionych jednostkach pływających.

Ustawodawca w przepisie tym nie wskazuje, co należy rozumieć pod pojęciem „części”, zatem interpretując ten przepis należy odwołać się - jak uczyniły to organy podatkowe - do potocznego rozumienia tego pojęcia a mianowicie, że „część” to element jakiejś większej całości. Tak też rozumiejąc zwrot „części” Sąd uznał, iż użyty przez stronę skarżącą zwrot „części zamienne” i zwrot „części” użyty przez ustawodawcę w powołanym przepisie, znaczą to samo, albowiem w obu przypadkach chodzi o dający się samodzielnie wyodrębnić element większej całości. Natomiast użyte przez stronę określenie „zamiennie” bliżej tylko dookreśla daną część (rzecz) wskazując, iż chodzi np. o część zamienną do silnika na statku. Należy mieć na uwadze, że skarżąca nie dostarcza części zamiennych do urządzeń o charakterze uniwersalnym a z przeznaczeniem wyłącznie dla jednostek pływających.

Oczywiście nie każdy towar dostarczany na wskazane jednostki pływające można objąć mianem „części” czy „wyposażenia” w rozumieniu przepisu art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy, a tylko takie towary, które ze swej istoty i funkcji jaką pełnią, stanowią element pewnej większej całości. Nie będzie zatem korzystać z tej preferencyjnej 0% stawki podatkowej dostawca np. żywności na jednostki pływające, czy dostawca środków drogowych, chodzi bowiem o to, aby dostarczone towary związane były bezpośrednio z funkcją jaką ma do spełnienia środek transportu morskiego i rybołówstwa morskiego tj. z jego ruchem i obsługą.

Jak wskazał Sąd w uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 915/06** w końcowej części art. 7 ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług ustawodawca sformułował warunek odnoszący się do prawa podatnika „do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego od tych czynności w całości lub w części”. W sytuacji gdy treść ustawy krajowej budzi pewne wątpliwości, sąd krajowy ma obowiązek interpretować ustawę tak, by dostosować ją do wymogów dyrektywy. Za źródło istnienia obowiązku dokonywania wykładni prawa krajowego w świetle celu i brzmienia norm wspólnotowych należy uznać art. 10 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Przepis ten stanowi, że państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu realizacji zobowiązań wynikających z prawa wspólnotowego.

Wskazany fragment art. 7 ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług trzeba rozumieć w ten sposób, że nieodpłatne przekazania towarów podlegają opodatkowaniu, jeśli przy nabyciu tychże towarów przysługiwało podatnikowi prawo do odliczenia całości lub części podatku naliczonego.

Ustosunkowując się do zagadnienia pozbawienia podatnika prawa do pomniejszenia podatku należnego o podatek naliczony wynikający z faktur wystawionych przez podmiot nieuprawniony Sąd wskazał w sprawie **I SA/Gd 887/06**,

że konieczne jest odwołanie się do regulacji zawartych w przepisach wspólnotowych, w szczególności obowiązującej w 2005 r. Szóstej Dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich dotyczących podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednoliconą podstawą wymiaru podatku (77/338/EEC), zwanej w dalszej części VI Dyrektywą.

Podatek od towarów i usług, będący podatkiem od wartości dodanej, jest podatkiem, którego zasadniczą cechą konstrukcyjną jest ustanowione w przepisie art. 86 ust. 1 ustawy o VAT fundamentalne prawo podatnika do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług, zaś kwotę podatku naliczonego stanowi, z zastrzeżeniem ust. 3-7 powołanego przepisu art. 86 ust. 1 ustawy o VAT - niemającym zastosowania w sprawie:

- 1) suma kwot podatku określonych w fakturach otrzymanych przez podatnika:
  - a) z tytułu nabycia towarów i usług,
  - b) potwierdzających dokonanie przedpłaty (zaliczki, zadatku, raty), jeżeli wiązały się one z powstaniem obowiązku podatkowego,
  - c) od komitenta z tytułu dostawy towarów będącej przedmiotem umowy komisji - z uwzględnieniem rabatów określonych w art. 29 ust. 4 (ust. 2 art. 86 powołanej ustawy).

Przepis art. 86 ust. 1 ustawy o VAT jest odpowiednikiem art. 2 ust. 2 I Dyrektywy oraz art. 17 ust. 2 VI Dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich. Przepisy powyższe statuują fundamentalne prawo podatnika do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług. VI Dyrektywa nie wypowiada się w sposób zbyt szczegółowy, co do wyłączenia prawa do odliczenia podatku, a z jej art. 17 ust. 6 wynika jedynie wprost, iż "odliczenie podatku od wartości dodanej nie będzie w żadnym przypadku obejmowało wydatków niebędących wydatkami ściśle związanymi z działalnością gospodarczą, takich jak wydatki na artykuły luksusowe, rozrywkowe lub wydatki reprezentacyjne".

W zakresie utrzymania ograniczeń, o których mowa w art. 17 ust. 6 VI Dyrektywy, Sąd wyraził pogląd, iż terminem granicznym dla Polski w zakresie utrzymania wyłączeń w prawie krajowym jest 1 maja 2004 r. Z tym dniem Dyrektywa ma wpływ na stosowanie prawa krajowego. Powyższe oznacza, że te ograniczenia, które były zawarte w polskim systemie prawnym przed 1 maja 2004 r., mogły zostać zachowane. Za taką wykładnią art. 17 ust. 6 VI Dyrektywy przemawia również brzmienie art. 176 Dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. U. UE. L. 06.347.1), która zastąpiła VI Dyrektywę. Sąd zwrócił uwagę, że zgodnie z art. 22 ust. 8 VI Dyrektywy, nie naruszając przepisów, które mają być wydane zgodnie z art. 17 ust. 4, Państwa Członkowskie mogą nałożyć inne obowiązki, które uznają za konieczne do prawidłowego naliczenia i pobrania podatku i uniknięcia oszustw podatkowych. Przepis art. 86 ust. 3a pkt 1 lit. a) ustawy o VAT należy do tej kategorii przepisów. Musi on być jednak interpretowany zgodnie z celem regulacji (zapobieganie nadużyciom). Zastosowanie regulacji przewidzianej w art. 88 ust. 3a pkt 1 lit. a) ustawy o VAT, jest dopuszczalne, ale musi zostać poprzedzone wykazaniem, na podstawie obiektywnych okoliczności danej sprawy wynika, że podatnik mógł przewidywać, że transakcja miała na celu uzyskanie korzyści podatkowej

W sprawie I SA/Gd 393/07 Sąd wyraził pogląd, że dany podmiot występuje w charakterze podatnika podatku od towarów i usług jeżeli działa jako producent, handlowiec, usługodawca, pozyskujący zasoby naturalne, rolnik lub jako osoba wykonująca wolny zawód. Stwierdził również, że jeżeli skarżący nabywał towary w celu odsprzedaży, prowadząc w sposób profesjonalny działalność w formie handlu w sposób zorganizowany, przy powtarzalności i regularności tychże działań, tym samym spełnił

przesłanki również art. 15 ust. 2 VAT, a to pozwala zakwalifikować jego działalność jako działalność gospodarczą, bez względu na specyficzną formę oferty związanej ze sprzedażą za pomocą portalu internetowego Allegro.

W sprawie **I SA/Gd 654/05** Sąd przychylił się do zarzutów skargi, iż organy podatkowe naruszyły art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.) w zw. z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j.: Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 ze zm.) poprzez ich błędną wykładnię i zastosowanie do stanu faktycznego przedstawionego we wniosku o udzielenie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania prawa podatkowego w kwestii opodatkowania podatkiem VAT opłat z tytułu nielegalnego poboru energii i paliwa.

Przepisami modyfikującymi zakres opodatkowania są m.in. przepisy wyłączające określone czynności spod działania ustawy o VAT. Organy podatkowe winny co najmniej rozważyć, czy do przedstawionego stanu faktycznego może mieć zastosowanie przepis art. 6 pkt 2 ustawy o VAT, zgodnie z którym przepisów ustawy nie stosuje się do czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy. Jeżeli bowiem dana czynność nie może być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, to choćby nawet była ona dostawą lub usługą w rozumieniu ustawy o VAT, nie podlega ona opodatkowaniu, gdyż przepisy ustawy nie znajdują do niej zastosowania.

Czynność nielegalnego poboru energii elektrycznej jest przestępstwem przeciwko mieniu określonym w art. 278 § 5 Kodeksu karnego zagrożonym karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Natomiast w sferze prawa cywilnego dopuszczenie się przez odbiorcę nielegalnego poboru energii jest czynem niedozwolonym w rozumieniu art. 415 Kodeksu cywilnego rodzącym powstanie szkody po stronie dostawcy energii.

Odpowiednikiem art. 6 pkt 3 ustawy o VAT był art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.) o identycznej treści. Na jego tle wykształciła się jednolita praktyka, zgodnie z którą za czynności niepodlegające ustawie (a więc i opodatkowaniu) uznawane były wszelkiego rodzaju czynności zabronione wprost przez ustawę. Dotyczyło to przede wszystkim czynów będących jednocześnie zabronionymi i karalnymi (por. wyrok NSA z dnia 21 listopada 1999 r. sygn. akt SA/Rz 1066/98, LEX nr 44033).

W obecnym stanie prawnym, z uwagi na regulacje VI Dyrektywy Rady z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji przepisów Państw Członkowskich dotyczących podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednoliconą podstawą wymiaru podatku (77/388/EEC), pojęcie dostawy towarów jak i świadczenia usług zostało w znacznej mierze oderwane od ważności i skuteczności tych czynności na gruncie prawa cywilnego. Stąd należy przyjmować, że czynności, które są nieważne w świetle prawa cywilnego z powodu niezachowania wymaganej formy, mogą podlegać opodatkowaniu. Decydujący jest w tym wypadku nie prawny, lecz ekonomiczny aspekt transakcji.

Natomiast, gdy chodzi o czynności zabronione przez prawo i karalne, to wyłączenie tych czynności spod opodatkowania jest spowodowane przede wszystkim przekonaniem, że państwo nie może poprzez opodatkowanie czerpać korzyści z czynności, których samo zabroniło. Mogłoby to być również odebrane jako pośrednie przyzwolenie (legalizowanie) na dopuszczanie się czynów zabronionych.

W sprawie **I SA/Gd 576/07** Sąd stanął na stanowisku, że ograniczenie prawa nabywcy do odliczenia podatku naliczonego, które było przewidziane w § 14 ust. 2 pkt 2

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 97, poz. 970 ze zm.), w zakresie w jakim przewiduje, że w przypadku gdy transakcja udokumentowana fakturą nie podlega opodatkowaniu, jest zwolniona od podatku, faktury te i dokumenty celne nie stanowią podstawy do obniżenia podatku należnego oraz zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego jest pozbawiony zgodności z art. 217 i art. 84 Konstytucji RP i niezgodny z prawem wspólnotowym.

W sprawie **I SA/Gd 578/07** Sąd wyraził pogląd, że:

1/ proces wydrukowania książki, w oparciu o własne materiały jest procesem wytwarzania nowego dobra materialnego (rzeczy), o funkcji odmiennej od tej, która związana jest z wykorzystanymi materiałami, co powoduje, iż staje się przedmiotem obrotu w momencie przeniesienia prawa na wydawcę do rozporządzania nim jak właściciel (i tylko w tym znaczeniu istnieje konieczność ustalenia w sprawie, która ze stron umowy jest wydawcą);

2/ bez znaczenia dla tego typu spraw tj. spraw w których odpowiedzieć należy na pytanie czy druk książek i czasopism jest usługą poligraficzną czy też dostawą towarów, opodatkowaną stawką VAT preferencyjną (art. 146 ust. 1 pkt 3 lit. a/ ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.)), są prawa autorskie przynależne wydawcy do drukowanego utworu, gdyż prawa autorskie nie są przedmiotem obrotu; przedmiotem obrotu jest wyłącznie rzeczowa postać tegoż utworu, jakim jest książka.

W sprawie **I SA/Gd 662/06** Sąd wskazał w uzasadnieniu, że zgodnie z art. 86 ust. 1 i 2 ustawy o VAT w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, podatnikowi, o którym mowa w art. 15, przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, z zastrzeżeniem art. 114, art. 119 ust. 4, art. 120 ust. 17 i 19 oraz art. 124.

Przewidziane w wymienionych przepisach prawo do obniżenia podatku należnego jest podstawowym uprawnieniem podatnika podatku od towarów i usług, przy czym uprawnienie to ma charakter sformalizowany, albowiem uzależnione jest od spełnienia przez podatnika kilku warunków. Warunki te sformułowane są zarówno w ustawie o VAT, jak i w wydany na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 97, poz. 970 ze zm.). I tak m. in. przepis § 14 ust. 1 pkt 4 lit. a/ rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r. stanowi, że w przypadku gdy wystawiono faktury, faktury korygujące lub dokumenty celne stwierdzające czynności, które nie zostały dokonane - faktury te i dokumenty celne nie stanowią podstawy do obniżenia podatku należnego oraz zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego.

Sąd podkreślił, że prawo podatnika do obniżenia podatku należnego nie wynika z faktu posiadania faktury, lecz z faktu zakupu towaru. Jak trafnie zatem wywiódł organ odwoławczy tylko faktura odzwierciedlająca rzeczywisty przebieg procesów gospodarczych stanowi podstawę do obniżenia podatku należnego. Stąd ograniczenie prawa do potrącenia podatku zawarte w przepisie § 14 ust. 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 kwietnia 2004 r., który stanowił podstawę prawną zaskarżonej decyzji.

W sprawie **I SA/Gd 314/06** Sąd wyraził pogląd, że właściciel wynajmowanych lokali użytkowych będący podatnikiem podatku od towarów i usług, przenosząc ciężar poniesionych kosztów związanych z wynajmowanym lokalem na najemcę, miał

obowiązek udokumentować powyższe czynności fakturą VAT niezależnie od tego, czy podmiot obciążający ją jako właścicielkę lokali jest podatnikiem VAT.

Bezzasadne było odwołanie się strony skarżącej do art. 11 (A) ust. 3 pkt c VI Dyrektywy Rady Unii Europejskiej z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji przepisów państw członkowskich dotyczących podatków obrotowych – wspólnotowy system podatku od wartości dodanej, ujednoliconą podstawą opodatkowania (77/388/EWG). Przepis ten stanowi, że wyłączeniu z podstawy opodatkowania podlegają kwoty otrzymane przez podatnika od nabywcy lub klienta jako zwrot wydatków poniesionych w imieniu i na rachunek tego ostatniego. Podatnik występuje tu jako pośrednik (agent, pełnomocnik), a otrzymany zwrot wydatków poniesionych na rzecz zleceniodawcy nie stanowi podstawy opodatkowania VAT, gdyż nie jest w istocie wynagrodzeniem takiego podatnika.

W rozpoznawanej sprawie strona skarżąca występowała wobec wspólnoty mieszkaniowej we własnym imieniu, a nie w imieniu najemców lokali stanowiących własność skarżącej.

Spór w sprawie **I SA/Gd 484/06** dotyczył interpretacji przepisów prawa podatkowego, tj. art. 15 ust. 3 pkt 3 ustawy o VAT w odniesieniu do niespornych okoliczności faktycznych, tj. wykonywania przez skarżącego opinii na zlecenie sądu i występowanie przed sądem w charakterze biegłego.

W ocenie Sądu skarżący jest podatnikiem VAT, ponieważ przepis ten definiuje jako podatnika każdą osobę fizyczną, prawną bądź jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która wykonuje samodzielnie działalność gospodarczą. Pojęcie działalności gospodarczej dla potrzeb wskazanej ustawy wprowadzono w art. 15 ust. 2 obejmując nim wszelkie sektory działalności gospodarczej.

Kluczowe znaczenie ma analiza art. 15 ust. 3 pkt 3 ustawy o VAT, określającego czynności, których wykonywanie nie jest uznawane za wykonywanie samodzielnie działalności gospodarczej w rozumieniu ust. 2 tego przepisu. Przepis ten wyłącza z opodatkowania czynności, z tytułu których przychody zostały wymienione w art. 13 pkt 2-9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Sąd uznał, że pomiędzy biegłym, a sądem nie powstaje żaden stosunek zależności i odpowiedzialności sądu za wykonaną opinię. Biegły wykonuje opinię samodzielnie, wykorzystując posiadaną wiedzę specjalistyczną z zakresu danej dziedziny. Rzeczą sądu jest jedynie ocena opinii pod kątem jej rzetelności, jasności, spójności wewnętrznej i przydatności dla rozstrzygnięcia sprawy. Jeśli opinia nie spełnia ww. wymagań sąd może zobowiązać biegłego do uzupełnienia opinii, bądź zasięgnąć opinii innego biegłego. Sąd w żadnym wypadku nie ponosi odpowiedzialności za wykonanie opinii im jej merytoryczną treść. Wnioski opinii sąd może podzielić, bądź nie, a ocena pracy biegłego może znaleźć odzwierciedlenie w wysokości przyznanego biegłemu wynagrodzenia. Zlecenie wykonania opinii nie rodzi jakiegokolwiek więzi kreującej stosunek prawny, nie prowadzi też jakiegokolwiek podporządkowania i zależności, a przede wszystkim nie statuuje odpowiedzialności zlecającego sądu (czy też innego organu) za wykonaną przez biegłego opinię.

W sprawie **I SA/Gd 71/07** dotyczącej pisemnej interpretacji prawa podatkowego - kwestii opodatkowania podatkiem od towarów i usług od czynności pobierania odszkodowania (w kwocie odpowiadającej wysokości czynszu) za zajmowanie lokalu użytkowego bez tytułu prawnego w sytuacji, gdy przeciwko osobie zajmującej taki lokal prowadzone są działania windykacyjne, Sąd stwierdził, że w świetle art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT udostępnienie lokalu bez umowy zawartej z jego właścicielem, nie jest czynnością podlegającą opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług Sąd wskazał

art. 8 ust. 1 ustawy o VAT, który stanowi, że przez świadczenie usług, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, rozumie się każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów w rozumieniu art. 7.

W niniejszej sprawie skoro stosunek zobowiązaniowy łączący strony (umowa najmu) ustał, nie ma podstawy prawnej w postaci zgodnej woli obu stron stanowiącej podstawę świadczenia usługi. Świadczenie usługi w postaci najmu lokalu musi być poprzedzone porozumieniem obu stron obejmującym co najmniej kwestie dotyczące przedmiotu umowy i czynszu (*essentialia negotii*), co wynika z obowiązującej w prawie polskim zasady swobody umów.

W omawianej sytuacji brak konsensusu stron, co skutkuje brakiem zobowiązania po stronie skarżącej do wynajęcia lokalu. Właściciel lokalu wyraźnie i jednoznacznie wyraził swą wolę rozwiązania umowy i wystąpił z roszczeniem o zwrot zajmowanego lokalu. Tym samym stosunek najmu, jako skutecznie rozwiązany, ustał. Nie można zatem w takim wypadku mówić o świadczeniu usługi. Do przedłużenia umowy najmu nie wystarczy samo używanie rzeczy przez byłego najemcę, lecz niezbędne jest, by używanie to odbywało się za wyraźną lub chociażby dorozumianą zgodą wynajmującego. Korzystanie przez byłego najemcę z lokalu po wygaśnięciu umowy najmu wbrew jednoznacznie wyrażonej woli jego właściciela w sferze prawa cywilnego jest czynem niedozwolonym w rozumieniu art. 415 kodeksu cywilnego rodzącym uszczerbek w dobrach materialnych - szkodę właściciela lokalu. Po stronie właściciela lokalu powstaje roszczenie do użytkownika lokalu o wyrównanie szkody.

Sąd zaznaczył, że zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT czynności, które podlegają opodatkowaniu, tj. dostawa towarów oraz świadczenie usług muszą mieć charakter odpłatny, a odpłatność oznacza w tym wypadku wykonanie ich za wynagrodzeniem.

Kwestia „odpłatności” zajmuje znaczące miejsce w orzecznictwie ETS (por. orzeczenie w sprawie C-16/93, *RJ.Tolsama vs. Inspecteur der Omzetbelasting Leeuwarden*, orzeczenie w sprawie C-213/99, *Jose Teodoro de Andrade a Director da Alfandega de Leixoes*, orzeczenie w sprawie C-404/99, pomiędzy Komisją Europejską a Republiką Francuską i inne). Podsumowując wnioski płynące z orzecznictwa ETS w tym zakresie należy stwierdzić, że o dostawie towarów i usług za wynagrodzeniem można mówić jedynie w sytuacji, gdy istnieje ścisły związek pomiędzy wykonywanymi czynnościami i wysokością otrzymanego wynagrodzenia oparty o relacje cywilnoprawne pomiędzy podmiotami i wynagrodzenie to może być wyrażone w pieniądzu. Związek, o którym mowa, musi mieć charakter bezpośredni i na tyle wyraźny, aby można było powiedzieć, że płatność następuje za to świadczenie. Opłata za bezumowne korzystanie z cudzego lokalu – z uwagi na swój odszkodowawczy charakter i sposób ustalania nie może być uznana za wynagrodzenie, nie ma tu bowiem charakteru ekwiwalentności, ponieważ jej wysokość winna być tak skalkulowana, by obejmowała nie tylko wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy, ale również wyrównywała szkodę je przewyższającą.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 10/07** Sąd wskazał, że charakter prawny wspólnoty mieszkaniowej na gruncie ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali budził wątpliwości. Według jednego z prezentowanych poglądów wspólnota mieszkaniowa posiadała zdolność prawną oraz zdolność sądową i w konsekwencji mogła posiadać majątek będący majątkiem odrębnym od majątku właścicieli poszczególnych lokali. Według innego poglądu wspólnota nie miała zdolności prawnej i nabywając majątek czyniła to na rzecz swych członków w stosunku odpowiadającym ich udziałom w nieruchomości wspólnej.

Problemy doktrynalne rozwiązała nowelizacja kodeksu cywilnego dokonana ustawą z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 49, poz. 408), która weszła w życie w dniu 25 września 2003 r. - art. 33¹ § 1 k.c. stanowi, że do jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych. Dotyczy to właśnie wspólnoty mieszkaniowej, której ustawa przyznaje zdolność prawną (art. 6 ustawy o własności lokali). Działalność wspólnoty nie ma charakteru działalności gospodarczej w takim zakresie w jakim skierowana jest na poszczególnych członków wspólnoty w odniesieniu do lokali stanowiących ich własność. Tym samym uznać należy, że wspólnota mieszkaniowa w zakresie czynności zarządzania nieruchomością wspólną i pobierania zaliczek od jej członków na pokrycie należności za dostawę mediów do poszczególnych lokali nie jest podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o VAT.

Wspólnota mieszkaniowa powołana została jedynie do sprawowania zarządu nieruchomością wspólną i do tego ograniczają się jej uprawnienia. Wspólnota nie jest "pełnoprawnym" uczestnikiem obrotu cywilnoprawnego. Jej aktywność ograniczona jest do czynności zarządu wspólną rzeczą. W przypadku gdy zarząd wspólnoty w zakresie dostaw energii cieplnej i wody do poszczególnych lokali, bądź części wspólnej nieruchomości, zawiera umowy z ich dostawcami, to nabywcami mediów są członkowie (wspólnota). Opłaty za media dokonywane są z zaliczek pobieranych od członków wspólnoty zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o własności lokali.

Słusznie w ocenie Sądu organ odwoławczy kwalifikował czynności wspólnoty podejmowane wobec jej członków w oparciu o przepisy Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług, bowiem podstawę prawną takiej oceny stanowi art. 8 ust. 3 ustawy o VAT. Prawdłowo więc, zdaniem Sądu, dyrektor izby Skarbowej wywiódł, że usługą jest jedynie czynność skierowana na zewnątrz, świadczona na rzecz innego podmiotu. Konsekwencją takiej subsumcji jest stwierdzenie, że czynności pokrycia przez członków wspólnoty kosztów zarządu nieruchomością wspólną i kosztów związanych z utrzymaniem poszczególnych wyodrębnionych lokali nie jest usługą w rozumieniu klasyfikacji statystycznej, a tym samym nie podlega obowiązkowi podatkowemu w myśl przepisów ustawy o VAT (art. 5 ust. 1 pkt 1 *a contrario*).

Przewodniczący Wydziału I stwierdził rozbieżności występujące w orzecznictwie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku Wydział I w zakresie stosowania przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 r. Nr 97, poz. 970), w brzmieniu obowiązującym w czerwcu 2004r.

Zdaniem Sądu w sprawie I SA/Gd 576/07 i kwestie objęte powyższą normą prawną nie należą do pakietu spraw, które nie mają istotnego znaczenia dla konstrukcji podatku od towarów i usług, stanowią bowiem istotne ograniczenia prawa podatnika do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony przy nabyciu towarów i usług. Konsekwencją unormowań zawartych w § 14 ust. 2 rozporządzenia z 2004 roku jest to, iż mimo uiszczenia przez podatnika przy nabyciu towarów i usług kwot podatku, podatnik nie ma prawa do zmniejszenia własnego podatku naliczonego o te kwoty. W konsekwencji ograniczenia o jakim mowa w § 14 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia z 2004 roku winno być objęte normą ustawową a nie podstawową.

Po dniu 1 maja 2004r. nie było i nadal nie jest możliwe wprowadzenie w ustawie o podatku od towarów i usług, ani tym bardziej rangą rozporządzenia Ministra finansów, przepisów ograniczających prawo do odliczenia, przy czym można było zachować przepisy ograniczające prawo do odliczenia określone w przepisach do momentu

akcesji do Unii, tj. do dnia 30 kwietnia 2004 roku; zdaniem Sądu byłoby to możliwe pod warunkiem zgodności tych przepisów z Konstytucją RP.

Przyjęte w orzeczeniu tezy pozostają sprzeczne ze stanowiskiem Sądu przedstawionym w wyroku o sygn. akt **I SA/Gd 775/06**. W tej sprawie, dotyczącej rozliczenia podatku VAT za czerwiec 2004r., organy zakwestionowały prawo podatnika do odliczenia podatku naliczonego na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia wykonawczego Ministra Finansów z 2004r., tj. w sytuacji wystawienia więcej niż jednej faktury dokumentującej tę samą sprzedaż towarów lub usług. Sąd uznał, że wskazany przepis nie był sprzeczny z art. 127 Konstytucji (regulowane nim zagadnienie nie musiało być objęte regulacją ustawową; rozporządzenie zostało wydane na podstawie ustawowego upoważnienia) ani też nie był sprzeczny z prawem wspólnotowym – przeciwnie, stanowił bowiem przejaw realizowania przez RP przysługującego jej na mocy art. 22 ust. 8 VI dyrektywy o VAT uprawnienia do wprowadzenia szczegółowej regulacji statuujących obowiązki konieczne do prawidłowego naliczenia, pobierania podatku i uniknięcia oszustw podatkowych.

Przepisy VI dyrektywy (art. 22 ust. 8) dopuszczały wprowadzenie przez państwa członkowskie szczegółowych regulacji statuujących obowiązki, które uznają za konieczne do prawidłowego naliczenia, pobrania podatku i uniknięcia oszustw podatkowych. przykładem tego typu regulacji jest, zdaniem Sądu, właśnie zastosowany w sprawie § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra finansów z dnia 27 kwietnia 2004r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług. Wprowadzenie tego typu wyłączenia nie stanowi jednak zaprzeczenia dla generalnej zasady neutralności podatku VAT, co tym samym wyklucza sprzeczność przedmiotowej regulacji z VI dyrektywą.

4. ustawa z dnia 9 września 2000r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2005r. Nr 41, poz. 399 ze zm.)

W sprawie **I SA/Gd 593/06** Sąd wyraził pogląd, że na gruncie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2004, nr 54, poz. 535) czynność zmiany umowy spółki jest czynnością neutralną z punktu widzenia podatku VAT, a tym samym nie może ona podlegać wyłączeniu spod opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych.

Przewidziane w przepisach wykonawczych do wyżej cyt. ustawy - tj. w par. 8 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004r w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 97, poz. 970 ze zm) – zwolnienie wkładów niepieniężnych (aportów) wnoszonych między innymi do spółek cywilnych nie ma skutku prawnego. Rozpatrywane pytanie dotyczyło bowiem obowiązku zapłaty podatku od czynności cywilnoprawnych, a ten winien być stosownie do art. 1 ust. pkt. 1 lit „k” ustawy z dnia 9.09.2000r. o podatku od czynności cywilnoprawnych zapłacony w sytuacji zawarcia umowy spółki, bądź też zmiany takich umów - które powodują jednocześnie podwyższenie podstawy opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych - a nie wniesienia aportu. Przedmiotem tego zwolnienia nie jest zatem zawarcie umowy, bądź też ich zmiana, stąd też norma kolizyjna przewidziana w art. 2 ust. 4 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych nie może być podstawą zwolnienia w zaprezentowanym przez stronę stanie faktycznym, gdyż nie pokrywa się z zakresem przywołanych wyżej przepisów wykonawczych do ustawy o VAT.

5. ustawa z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U z 2002 r. Nr 9 poz. 84 ze zm.) (w tym podatek od nieruchomości)

Zgodnie z art. 11 a, art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, zwolnione od podatku od środków transportu są środki transportowe, o których mowa w art. 8 pkt 1-6, wykorzystywane w dowozie i odwozie na maksymalną odległość w linii prostej do 150 km na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w transporcie kombinowanym. W sprawie I SA/Gd 743/06 Sąd stwierdził, że prawidłowa jest interpretacja powołanego przepisu dokonana zgodnie z definicją transportu kombinowanego zawartą w art. 4 pkt 13 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. Nr 204 poz. 2088 ze zm.).

W ocenie Sądu dokonanej w sprawie I SA/Gd 598/07 w przedmiocie podatku od nieruchomości za 2005r. użyte w art. 3 ust. 1 lit. a oraz w art. 3 ust. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane pojęcia „urządzenia techniczne” i „urządzenia budowlane” nie stanowią pojęć tożsamy.

Zgodnie z art. 1 a ust. 1 pkt 2 oraz art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych jako odrębne przedmioty opodatkowania podatkiem od nieruchomości wskazane zostały: grunty, budynki lub ich części, budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W ustawie zawarte zostały definicje zarówno budynku, jak i budowli. Podkreślić należy, że w ustawie w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2003r. zawarte zostało bezpośrednie odesłanie do przepisów prawa budowlanego, zatem ocena prawna stanu faktycznego w zakresie pozwalającym na przypisanie przedmiotu opodatkowania do określonej kategorii: budynku lub budowli i w konsekwencji dokonania wymiaru podatku wymaga uwzględnienia jako materialnoprawnej podstawy orzekania również przepisów prawa budowlanego.

W art. 3 ust. 9 tej ustawy zawarto definicję urządzeń budowlanych, skonstruowaną w ten sposób, że z szerszego pojęcia urządzenia techniczne poprzez wskazanie dodatkowych kryteriów (związane z obiektem budowlanym, zapewnienie możliwości użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem) wyodrębniono podzbiór będący urządzeniami budowlanymi. Odczytanie art. 3 ust. 9 wskazanej ustawy pozwala na wniosek, że w rozumieniu ustawy Prawo budowlane każde urządzenie budowlane stanowi urządzenie techniczne, lecz nie każde urządzenie techniczne jest urządzeniem budowlanym. Konsekwencją takiego odczytania art. 3 ust. 9 ustawy jest stwierdzenie, że zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. a obiektem budowlanym w rozumieniu ustawy jest budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, zatem takimi urządzeniami, które nie muszą odpowiadać definicji urządzeń budowlanych, w szczególności nie muszą spełniać kryterium zapewnienia możliwości użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem. Brak podstaw do interpretacji proponowanej przez organy prowadzącej do opodatkowania w ramach podatku od budynku tylko urządzeń „służących” budynkowi, wyłączenie zaś urządzeń, którym „służy” budynek. Podkreślić należy, że konstrukcja budynku zawiera element nośników (kratownicę) służący zarówno zamocowaniu wskazanych urządzeń technicznych, jak i wzmocnieniu stabilności budynku.

Z treści art. 2 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wynika, że budynki i budowle stanowią odrębne przedmioty opodatkowania. Budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi stanowi odrębny od budowli obiekt budowlany. Budowlą, zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy Prawo budowlane, jest każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem (...), zatem ustalenie, że obiekt budowlany jest budynkiem w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a Prawa budowlanego (oraz w konsekwencji art. 1 a ust. 1

pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) wyklucza możliwość zaliczenia wskazanych spornych urządzeń technicznych do budowli podlegających odrębnemu opodatkowaniu.

6. podatek od spadku i darowizn (tekst jednolity Dz. U. z 2004r. Nr 142, poz. 1514 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 598/06 Sąd wyraził pogląd, że ponieważ pojęcie „zamieszkiwania” użyte w art. 16 ust. 2 pkt 5 nie zostało zdefiniowane ani na gruncie ustawy od spadków i darowizn, ani w innych ustawach podatkowych, konieczne jest odniesienie się do definicji wynikającej z prawa cywilnego.

W dacie zawarcia aktu notarialnego P. G. zamieszkiwała w nieruchomości będącej przedmiotem darowizny. Ponieważ spełniała wszystkie warunki do skorzystania z ulgi mieszkaniowej i złożyła stosowne oświadczenie w akcie notarialnym, notariusz zasadnie nie pobrał podatku w oparciu o art. 9 i art. 16 ustawy o podatku od spadków i darowizn. Fakt czasowego przebywania poza granicami kraju w związku z wymianą studencką, nie stanowi przerwy w zamieszkiwaniu, o którym mowa w art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy o podatku od spadków i darowizn, a zatem jego wykazanie przez organy podatkowe nie daje podstaw do pozbawienia podatnika prawa do skorzystania z ulgi wynikającej z art. 16 ust. 1 tej ustawy.

Okoliczność, iż skarżąca przebywała na wymianie studenckiej w Hiszpanii nie dawała podstaw uznania, iż nastąpiło przeniesienie jej centrum życiowego i że jej zamiar przebywania za granicą ma charakter stały, a tylko w takim przypadku można byłoby przyjąć, iż nastąpiła zmiana miejsca zamieszkania.

7. ustawa z dnia 31 stycznia 1984r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (tekst jedn. Dz. U. z 1992r. Nr 6, poz. 27 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I SA/Gd 177/07 Sąd podkreślił, że przedmiotem sporu pomiędzy stronami jest kwestia zakresu przewidzianego w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (t.j.: Dz. U. z 1992 r. Nr 6, poz. 27 ze zm.) obowiązku dokonywania przez przedsiębiorstwa państwowe wpłat z zysku na rzecz budżetu państwa, a konkretnie, czy obowiązek ten dotyczy również przedsiębiorstw państwowych postawionych w stan upadłości.

Znowelizowane przepisy ustawy weszły w życie z dniem 1 stycznia 1996 r. i mają zastosowanie do reprezentowanego przez skarżącego przedsiębiorstwa.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 u.g.f.p.p. przedsiębiorstwa są zobowiązane do dokonywania wpłat z zysku po opodatkowaniu podatkiem dochodowym na rzecz budżetu państwa.

W art. 11 ust. 1 w/w ustawy postanowiono, iż zysk, po opodatkowaniu podatkiem dochodowym i po odliczeniu wpłat z zysku na rzecz budżetu państwa, może być przeznaczony na utworzenie funduszy własnych, funduszu nagród dla pracowników oraz na dofinansowanie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Przepis ten pozwala na stwierdzenie, że budżet państwa nie jest wyłącznie zainteresowany przeznaczeniem zysku na rozwój przedsiębiorstwa. W znowelizowanej ustawie utrzymano przepis art. 15 ust. 1, stanowiący, że do wpłat z zysku stosuje się przepisy ustawy o zobowiązaniach podatkowych (a od dnia 1 stycznia 1998 r. – zgodnie z art. 341 Ordynacji podatkowej – przepisy tej ustawy).

Ustawa o gospodarce finansowej przedsiębiorstw nie wyłącza z obowiązku dokonywania wpłat z zysku przedsiębiorstw państwowych postawionych w stan upadłości. Przepisy w/w ustawy przewidują jedynie, że z wpłat tych zwolnione są przedsiębiorstwa działające przy zakładach karnych i aresztach śledczych podległe

Ministrowi Sprawiedliwości. Ponadto na podstawie delegacji zawartej w art. 12 ust. 3 u.g.f.p.p. Rada Ministrów w dniu 11 lutego 1997 r. wydała rozporządzenie w sprawie ulg we wpłatach z zysku przedsiębiorstw państwowych oraz jednoosobowych spółek Skarbu Państwa wykonujących zadania na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 29, poz. 158 ze zm.).

Zakładając racjonalność działania prawodawcy, należy przyjąć, że gdyby ustawodawca zamierzał wyłączyć z obowiązku dokonywania wpłat z zysku przedsiębiorstwa państwowe postawione w stan upadłości, zapewne uczyniłby to wprost w przepisach powołanej ustawy. Prawo upadłościowe nie wyłącza stosowania tych przepisów, a przewiduje jedynie ograniczenie swobody działania upadłego w zakresie zarządu i rozporządzania majątkiem. Przedsiębiorstwo państwowe w upadłości będzie zobowiązane do odprowadzenia wpłat z zysku na rzecz budżetu państwa, o ile zrealizuje zysk po opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

8. ustawa z 1 grudnia 1995r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 154, poz. 792).

Zobowiązanie spółki Skarbu Państwa, która została postawiona w stan upadłości do odprowadzania wpłat z zysku na rzecz budżetu państwa - po opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych - stanowiłoby w ocenie Sądu dokonanej w sprawie I SA/Gd 192/07 naruszenie przepisów prawa upadłościowego, którego celem jest równomierne zaspokojenie wszystkich wierzycieli według ściśle określonych zasad ujętych w tych przepisach. Mające zastosowanie w opisanym stanie faktycznym rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo Upadłościowe (Dz. U. z 1991r. Nr 118, poz. 512 z późn. zm.) jest bowiem regulacją szczególną, która zgodnie z zasadą *lex specialis derogat legi generali* wyklucza zastosowanie spornego przepisu art. 2 ust 1 cyt. wyżej ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. w rozpatrywanym przypadku. Podkreślić w tym miejscu należy, iż choć w obowiązującym stanie prawnym ustawa jest aktem prawnym wyżej rangi niż rozporządzenie to jednak przepisy prawa upadłościowego, ujęte w cyt. wyżej rozporządzeniu, a obowiązujące do dnia 30 września 2003 r. miały rangę ustawy, gdyż zostało ono wydane przez Prezydenta Rzeczypospolitej na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 221).

Nałożony na jednoosobowe spółki Skarbu Państwa obowiązek wynika z uprawnień właścicielskich tego podmiotu, a nie obowiązku ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków o których mowa w art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 nr 78, poz. 483). Zastosowanie przepisów ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. nr 154 poz 792) stwarzałoby uprzywilejowaną pozycję dla praw majątkowych Skarbu Państwa z pokrzywdzeniem wierzycieli. Brak przepisu w tej ustawie wyłączającego wprost jednoosobowe spółki Skarbu Państwa - w upadłości - z nałożonego na nie obowiązku wpłaty z zysku nie może mieć decydującego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, albowiem w prawie upadłościowych szczegółowo uregulowano sposób zaspokajania wierzycieli, w tym i również Skarbu Państwa.

9. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2004r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie gospodarstw niskotowarowych objętych planem wiejskim (Dz. U. z 2004r. Nr 286, poz. 2870 ze zm.)

W sprawie **I SA/Gd 816/06** podstawą wydanych przez organy rozstrzygnięć był § 3 ust.1 pkt 3 lit. a) rozporządzenia z 7 grudnia 2004 r., w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie gospodarstw niskotowarowych objętych planem wiejskim, który stanowi, że płatność dla gospodarstwa niskotowarowego jest udzielana producentowi rolnemu, który w dniu złożenia wniosku prowadził działalność rolniczą, (...) w gospodarstwie rolnym stanowiącym przedmiot odrębnej własności producenta rolnego albo jego małżonka, albo przedmiot jego współwłasności. Strona skarżąca, zdaniem organów nie spełniła powyższego warunku, gdyż po śmierci męża, skarżąca jest jedynie współwłaścicielem gospodarstwa rolnego wraz z małoletnim synem.

Zakwestionowana regulacja przez nieracjonalność zróżnicowania podmiotów, a także zróżnicowanie prowadzące do gorszej sytuacji prawnej wdowy wychowującej małoletnie dzieci od sytuacji małżonków prowadzi do stwierdzenia jej niezgodności z art. 2 i art. 32 Konstytucji. Nie do zaakceptowania jest bowiem na gruncie zasad wyrażonych w powołanych przepisach Konstytucji sytuacja, w której małżonkowi nie przysługuje uprawnienie do pomocy finansowej tylko z tego powodu, że odziedziczył po zmarłym współmałżonku część gospodarstwa rolnego wraz z małoletnim dzieckiem.

Sąd rozpoznając przedmiotową sprawę odmówił zastosowania § 3 ust.1 pkt 3 lit. a) rozporządzenia z 7 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie gospodarstw niskotowarowych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich, w zakresie w jakim pozbawia producenta rolnego będącego współwłaścicielem gospodarstwa rolnego wraz z małoletnim dzieckiem, z uwagi na jego niezgodność z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnych, a także z art. 2 i 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Odmowa zastosowania przepisu rozporządzenia powoduje, że zastosowanie znajdą przepisy ustawy, na mocy której akt wykonawczy został wydany. Trzeba bowiem zauważyć, że ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnych w odmienny sposób uregulowała kwestię podmiotów uprawnionych do dopłat z w.w. funduszu.

Podstawą prawną decyzji zaskarżonej w sprawie **I SA/Gd 854/06** był § 2 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.12.2004 r. sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie gospodarstw niskotowarowych objętych planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. z 2004 r. Nr 286, poz. 2870 z późn. zm.), w świetle treści którego płatność dla gospodarstwa niskotowarowego jest udzielana według kolejności otrzymania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wniosków o przyznanie płatności dla gospodarstwa niskotowarowego. Dokonując wykładni literalnej tego przepisu, mającej pierwszeństwo przed innymi wykładniami, Sąd stwierdził, iż ustawodawca wskazał w nim na kolejność rozpatrywania wniosków. Stąd też nieuprawnione jest stwierdzenie organu, iż regulacja ta uprawnia do odmowy przyznania płatności z uwagi na wyczerpanie się środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

Treść aktów prawnych dotyczących szeroko rozumianego wspierania rozwoju obszarów wiejskich daje podstawę do stwierdzenia, iż ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. z dnia 31 grudnia 2003 r.) oraz cyt. wyżej rozporządzenie Rady Ministrów nie przewidują sytuacji, w której organy - dysponenti przedmiotowych środków finansowych uprawnieni byłiby, w sytuacji spełnienia przez wnioskodawcę wszystkich warunków formalnych - a ta okoliczność była bezsporna w niniejszej sprawie- do odmowy przyznania płatności jedynie z uwagi na wyczerpanie się środków finansowych.

10. ustawa z dnia 27 października 1994r. o autostradach płatnych i Krajowym Funduszu Drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2571 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 877/06 Sąd ustalił, że stan faktyczny nie jest między stronami sporny, a istota sporu sprowadza się do odmiennego rozumienia przepisów dotyczących opłaty paliwowej zawartych w Rozdziale 5b ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych i Krajowym Funduszu Drogowym.

Przepis art. 37h ust. 1 ustawy o autostradach płatnych stanowi, iż opłacie paliwowej podlega wprowadzanie na rynek krajowy paliw silnikowych oraz gazu wykorzystywanych do napędu pojazdów w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym. Przez wprowadzenie na rynek krajowy paliw silnikowych oraz gazu, o których mowa w ust. 1, rozumie się czynności podlegające opodatkowaniu podatkiem akcyzowym, których przedmiotem są te paliwa silnikowe oraz gaz (art. 37h ust. 2). Wykaz produktów zaliczanych do paliw silnikowych oraz gazu, o których mowa w ust. 1, zawiera art. 37h ust. 3 cytowanej ustawy. Wśród tych produktów wymieniono oleje napędowe.

Art. 37j ust. 1 wymienionej wyżej ustawy, określa podmioty, na których ciąży obowiązek zapłaty opłaty paliwowej od paliw silnikowych oraz gazu. Są to: producenci, importerzy i podmioty dokonujące nabycia wewnątrzspółnotowego w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym paliw silnikowych lub gazu oraz inne podmioty podlegające na podstawie przepisów o podatku akcyzowym obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku akcyzowego od paliw silnikowych lub gazu.

Z kolei art. 37k ust. 1 przewiduje, iż obowiązek zapłaty opłaty paliwowej powstaje z dniem, w którym podmioty, o których mowa w art. 37j ust. 1, są obowiązane do zapłaty podatku akcyzowego od paliw silnikowych oraz gazu, o których mowa w art. 37h. Zgodnie zaś z art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 29, poz.257 ze zm.) w imporcie wyrobów akcyzowych obowiązek podatkowy powstaje z dniem powstania długu celnego w rozumieniu przepisów prawa celnego.

Podstawą obliczenia wysokości opłaty paliwowej jest ilość paliw silnikowych lub gazu, o których mowa w art. 37h, od jakich podmioty, o których mowa w art. 37j ust. 1, są obowiązane zapłacić podatek akcyzowy (art. 37l ust. 1 ustawy o autostradach płatnych).

Sąd stanął na stanowisku, że z powyższych zapisów wynika, iż ustawodawca w ścisły sposób powiązał regulacje dotyczące opłaty paliwowej z przepisami dotyczącymi podatku akcyzowego.

Powyższe regulacje należy interpretować w ten sposób, iż w przypadku wprowadzenia na rynek krajowy paliw silnikowych – w tym przypadku poprzez import oleju napędowego – w momencie powstania długu celnego w rozumieniu przepisów prawa celnego, spełnione zostają warunki do powstania obowiązku zapłaty opłaty paliwowej. Obowiązek ten jest niezależny od sposobu wykorzystania oleju napędowego, bowiem zdaniem Sądu zapis art. 37h ust. 1 ustawy o autostradach płatnych „paliw silnikowych

oraz gazu wykorzystywanych do napędu pojazdów w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym”, odnosi się do potencjalnego wykorzystania oleju napędowego do napędu pojazdów, a nie do rzeczywistego jego przeznaczenia na ten cel.

WYDZIAŁ II

1. o świadczeniach rodzinnych

W sprawie **II SA/Gd 682/06** Sąd stwierdził, że stosowanie wykładni gramatycznej, w szczególności uwzględniającej ustawową definicję pojęcia „dochód rodziny” zawartą w art. 3 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, prowadzi do naruszenia zasady równości i tym samym pozostaje w sprzeczności z art. 32 Konstytucji RP. Zdaniem Sądu stosując wykładnię zgodną z Konstytucją, należy przyjąć, że w art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych chodzi o dochód rodziny na osobę.

2. a/ ustawa z 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2003r. Nr 207, poz. 2016 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 72/07** Sąd wyjaśnił, że postępowanie legalizacyjne (art. 51 Prawa budowlanego) jako prowadzące do stworzenia stanu zgodnego z prawem opiera się na przepisach prawa obowiązującego w czasie orzekania. Dotyczy to również ustaleń przewidzianych dla danego terenu w postanowieniach obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego. W ocenie Sądu dokonywanie „legalizacji” w oparciu o nieobowiązujące przepisy stanowiłoby jej zaprzeczenie.

W sprawie **II SA/Gd 76/07** Sąd przyjął, że skoro w decyzji o warunkach zabudowy wskazano, iż budynek ma się składać z piwnicy, parteru i piętra, to sprzeczny z ustaleniami decyzji o warunkach zabudowy jest projekt budowlany przewidujący dwie piwnice, parter i piętro, nawet wtedy, gdy w tej decyzji o warunkach zabudowy nie wskazano wyraźnie, iż budynek ma mieć trzy kondygnacje. W ocenie Sądu wymienianie dwóch kondygnacji naziemnych i piwnicy jest wystarczające do przyjęcia, iż budynek winien mieć tylko trzy kondygnacje, a nie, jak w projekcie, dwie piwnice i dwie kondygnacje naziemne.

W okolicznościach niniejszej sprawy organ administracji, który stwierdził niedochowanie przez projekt budowlany wymogów zawartych w decyzji o warunkach zabudowy prawidłowo zastosował powołany przepis art. 35 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, nakładając obowiązek usunięcia wskazanych nieprawidłowości, a następnie po bezskutecznym upływie terminu odmówił zatwierdzenia projektu budowlanego planowanych zmian i udzielenia pozwolenia na budowę poprzez odmowę zmiany decyzji ostatecznej.

W sprawie **II SA/Gd 223/06** Sąd wyraził pogląd, że termin określony w art. 30 ust. 5 ustawy Prawo budowlane jest terminem do załatwienia sprawy, a nie do wydania decyzji. Warunkiem zatem skuteczności wniesienia przez organ sprzeciwu jest doręczenie decyzji inwestorowi w terminie trzydziestu dni od daty zgłoszenia robót budowlanych.

W sprawie **II SA/Gd 395/07**, dotyczącej rozbiórki obiektu budowlanego, Sąd wyraził pogląd, że postępowanie legalizacyjne może być prowadzone w sytuacji naruszenia przez inwestora w procesie inwestycyjnym wymagań przewidzianych

w przepisach regulujących ten proces, a jednocześnie zrealizowane przedsięwzięcie inwestycyjne nie pozostaje w sprzeczności z obowiązującym porządkiem prawnym. Uzasadnieniem legalizacji jest również możliwość doprowadzenia do zgodności z przepisami prawa budowlanego „nie istotnych” odstępstw od projektu budowlanego zatwierdzonego decyzją o pozwoleniu na budowę.

Nie można natomiast „legalizować” samowoli budowlanej w przypadku gdy aktualnie obowiązujące przepisy jednoznacznie nie dopuszczają do sytuowania obiektu w miejscu, w którym został on samowolnie zlokalizowany na działce, nawet jeżeli to nastąpiło w czasie, w którym obowiązujące przepisy stwarzały możliwość takiej lokalizacji. W ocenie Sądu istota legalizacji polega na tym, że prowadzi do zgodności z aktualnie obowiązującym porządkiem prawnym. Zrealizowania obiektu budowlanego w warunkach samowoli budowlanej nie można też oceniać w kategorii „praw nabytych” tylko z tego względu, że w czasie popełnienia tej samowoli (czy też samowolnego odstępstwa od warunków wydanego pozwolenia na budowę) obowiązywały przepisy, które umożliwiały legalizację.

W sprawie **II SA/Gd 662/06** Sąd przyjął, że organ nadzoru budowlanego może nałożyć na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego na samowolnych inwestorów obowiązek uzyskania tych pozwoleń, opinii lub uzgodnień, które byliby oni zobowiązani uzyskać, gdyby dokonali zgłoszenia prowadzenia robót budowlanych. W ocenie Sądu uprawnienie organów nadzoru budowlanego do nałożenia takiego obowiązku wynika z tej części powołanego przepisu, w której mowa jest o nałożeniu obowiązku „wykonania określonych czynności”.

W sprawie **II SA/Gd 740/06** Sąd, analizując przepis art. 32 ust. 4 Prawa budowlanego stwierdził, że organ administracji architektoniczno – budowlanej nie powinien akceptować treści oświadczenia inwestora o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, gdy w konfrontacji z innym wiarygodnym dokumentem jawi się ono jako oczywiście fałszywe. W ocenie Sądu w takim zakresie organ jest nie tylko uprawniony lecz również zobowiązany do oceny prawdziwości oświadczenia złożonego przez inwestora i w konsekwencji zakwestionowania jego wartości dowodowej. Wynika to z faktu, że oświadczenie inwestora o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane jest środkiem dowodowym i jak każdy inny dowód podlega ocenie organu administracji publicznej (art. 80 k.p.a.).

W sprawie **II SA/Gd 292/07** Sąd zauważył, że ustawodawca nie sformułował w treści przepisu art. 51 Prawa budowlanego w sposób bezpośredni obowiązek badania przez organ nadzoru budowlanego prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Jednakże systemowa i celowościowa wykładnia normy zawartej w tym przepisie prowadzi do wniosku, iż w sytuacji gdy postępowanie prowadzone na podstawie tego przepisu dotyczy robót budowlanych wykonywanych bez wymaganego pozwolenia lub zgłoszenia (art. 50 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego) inwestor winien wykazać prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 400/06**, dotyczącej wykładni, art. 61 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Sąd przyjął, że zakwalifikowanie zabudowy szeregowej do kategorii budynku mieszkalnego nie jest równoznaczne z uznaniem, iż tego typu zabudowa jest zgodna z formą architektoniczną zabudowy składającej się z wolnostojących jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

2 b/ ustawa 24 października 1974r. Prawo budowlane (Dz. U. Nr 38, poz. 229 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 491/07** Sąd stwierdził, że dla oceny zasadności stosowania art. 37 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego z 1974 r. istotne są przepisy o planowaniu przestrzennym obowiązujące w chwili podejmowania decyzji o nakazie rozbiórki, czyli obowiązujące w tym czasie ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3. ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717)

W sprawie **II SA/Gd 24/07** Sąd stanął na stanowisku, że do opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem lub zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przewidzianej w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 lipca 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

W sprawie **II SA/Gd 338/07** Sąd rozważał kwestię dotyczącą sposobu określenia stawki procentowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, dla której wydano decyzję o warunkach zabudowy powodującą wzrost wartości nieruchomości (art. 63 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

W związku z tym Sąd wskazał, że analiza przepisów art. 36, 37 i 63 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prowadzi do wniosku, że stawkę tę winien określić organ wydający decyzję o warunkach zabudowy. Organ wydający decyzję o warunkach zabudowy, ustalając stawkę procentową opłaty, ma możliwość „miarkowania” jej do wysokości 30%, zaś wysokość, którą przyjmie może zależeć od ustaleń decyzji o warunkach zabudowy w zakresie sposobu zagospodarowania nieruchomości, planowanej zabudowy, poprzedniego sposobu wykorzystania gruntu i jego przeznaczenia wynikającego z ewidencji gruntów. Zdaniem Sądu nie ulega przy tym wątpliwości, że rozstrzygnięcie w zakresie stawki procentowej tejże opłaty powinno zostać w decyzji uzasadnione w sposób odpowiadający wymogom art. 107 § 3 Kpa.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 588/06** Sąd stwierdził, że ograniczenie prawa własności polegające na przeznaczeniu nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na ciąg pieszo-jezdny prowadzący do nieruchomości, które nie posiadają odpowiedniego dostępu do drogi publicznej, nie jest konieczne dla ochrony wartości wskazanych w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP a co a tym idzie jest sprzeczne z prawem.

W polskim systemie prawnym istnieje bowiem instytucja drogi koniecznej, która zapewnia ochronę praw właścicieli nieruchomości pozbawionych dostępu do drogi publicznej i niewątpliwie lepiej likwiduje spory związane z taką sytuacją faktyczną niż zaplanowanie dojazdu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W sprawie **II SA/Gd 526/07** Sąd zwrócił uwagę, że analiza stanu faktycznego oraz ocena ustalonego stanu w świetle obowiązujących przepisów należy do organu, a nie do biegłego, któremu zlecono wykonanie analizy w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003r. w sprawie oznaczeń i nazewnictwa stosowanych w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy (Dz. U Nr 164, poz. 1589). W żaden sposób

wywody prawne biegłego nie są dla organu wiążące i nie zwalniają go od samodzielnego przeprowadzenia postępowania.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 643/06** Sąd wyraził pogląd, że zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części z zastrzeżeniem art. 50 ust. 1 i art. 86 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymaga ustalenia, w drodze decyzji, warunków zabudowy.

4. ustawa z 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 104/07** Sąd rozważał niektóre zagadnienia proceduralne w prawie o przyznaniu zaliczki alimentacyjnej. Między innymi Sąd wyraził pogląd, że aniechanie przez komornika pouczenia skarżącej o prawidłowym toku postępowania w sprawie przyznania świadczenia, nie wyłączało możliwości i obowiązku organu dokonania prawidłowej interpretacji treści złożonego wniosku, zgodnej z przewidzianym przepisami trybem składania wniosku i rzeczywistą wolą uprawnionej. Wskazał też, że uznając, iż wniosek nie jest prawidłowo sporządzony, bowiem nie wniesiono go na przewidzianym przepisami rozporządzenia ... formularzu zatytułowanym „Wniosek o ustalenie prawa do zaliczki alimentacyjnej”, organ winien zastosować tryb uzupełnienia braku formalnego tego wniosku. W sytuacji gdy organ nie wzywał skarżącą do uzupełnienia wniosku, wskazując konsekwencje niewykonania zobowiązania, a skarżąca bez wezwania uzupełniła brak wniosku, brak jest podstaw do uznania pierwotnie złożonego wniosku za bezskuteczny.

5. ustawa z 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **II SA/Gd 257/07** Sąd wskazał, że przepis art. 2 ust. 4 Prawa ochrony środowiska nie daje podstaw do przyjęcia, że zanieczyszczenie powietrza przez statki poruszające się po wodach morskich wewnętrznych i terytorialnych nie podlega opłatom za korzystanie ze środowiska, w tym za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wynikające z eksploatacji urządzenia. Przepis ten wyłącza spod regulacji ustawy - Prawo ochrony środowiska jedynie kwestie zasad ochrony morza przed zanieczyszczeniami przez statki i w tym zakresie odsyła do przepisów odrębnych. Regulacja określonych w art. 273 ust. 1 i art. 277 ust. 2 ustawy opłat nie stanowi zasad ochrony morza przez zanieczyszczeniami. Omawiane opłaty nie stanowią bowiem zakazów ani nakazów, których celem byłaby ochrona morza, jak również nie są karami za zanieczyszczenie morza przez statki. Jak wynika z Tytułu V ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz art. 272 pkt 1 tejże ustawy są to środki finansowo-prawne, będące rodzajem daniny publicznoprawnej, nałożone m.in. na podmioty wprowadzające gazy lub pyły do powietrza znajdującego się nad terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W skład tego terytorium wchodzi również morskie wody wewnętrzne (w tym wody portu gdańskiego) i morze terytorialne. Przy czym zwierzchnictwo terytorialne Rzeczypospolitej Polskiej nad morskimi wodami wewnętrznymi i morzem terytorialnym rozciąga się na wody, przestrzeń powietrzną nad tymi wodami oraz na dno morskie wód wewnętrznych i morza terytorialnego, a także na wnętrze ziemi pod nimi (art. 2 ust. 2 i 3 oraz art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1991 roku o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej – tekst jednolity Dz.U. z 2003 roku, nr 153, poz. 1502 ze zm.). Wynika z tego, że sprawy

dotyczące tego terenu podlegają jurysdykcji polskiej, chyba że zostały spod niej wyłączone.

W sprawie **II SA/Gd 420/07** Sąd stwierdził, że na postanowienie wyrażające opinię w sprawie obowiązku sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wydawane w trybie art. 51 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 roku, nr 129, poz. 902 ze zm.), nie przysługuje zażalenie.

6. ustawa z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 304/07** Sąd podkreślił, iż pojęcie „samotnego wychowania dziecka” zawarte w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych jest pojęciem węższym niż pojęcie „samotnego wychowania dziecka” funkcjonujące w języku potocznym, w którym obejmuje ono również szeroki katalog przypadków gdy jeden z rodziców sam wychowuje dziecko z innych przyczyn niż wymienione w art. 11 a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W sytuacji, gdy ustawodawca na potrzeby wydanego aktu prawnego wyraźnie zdefiniował pojęcie „samotnego wychowania dziecka”, interpretacja przepisu musi uwzględniać tę definicję i nie może odwoływać się w tym zakresie do znaczenia języka potocznego. Sąd też wyjaśnił, że brak zasądzenia od matki dzieci świadczenia alimentacyjnego jak i przyczyn tego faktu, nie mogą mieć znaczenia dla oceny istnienia uprawnienia do dodatku z tytułu samotnego wychowania dziecka. Przepis art. 11 a ustawy nie przewiduje bowiem w ogóle możliwości przyznania przewidzianego w nim świadczenia w przypadku oddalenia powództwa o alimenty, ani nie różnicuje przyczyn takiego rozstrzygnięcia. Przepis ten posługuje się bowiem pojęciem niezasądzenia alimentów, a nie oddalenia powództwa o alimenty. Przewidziany w cytowanym przepisie zapis o przesłance niezasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców, jest w istocie zbędny, bowiem oczywistym jest, iż brak jednego z rodziców uniemożliwia zasądzenie od niego świadczenia alimentacyjnego.

7. dekret z 6 września 1951r. o ochronie i uregulowaniu własności osadniczych gospodarstw chłopskich na obszarze Ziemi Odzyskanych (Dz. U. Nr 46, poz. 340 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 366/07** Sąd wyraził pogląd, że skoro z art. 2 ust.1 wynika, że nabycie własności gospodarstwa objętego aktem nadania następuje jedynie w razie spełnienia pewnych przesłanek, których nieistnienie wyklucza takie nabycie, (co do całości lub części tego gospodarstwa), to oczywistym jest, iż wydanie aktu nadania na podstawie art. 5 ust. 1 mogło nastąpić jedynie w takim zakresie w jakim nastąpiło nabycie gospodarstwa, zabudowań i inwentarza. Interpretacja treści ust. 2 tego przepisu, stanowiącego, iż akty nadania wydane na podstawie dotychczasowych przepisów są poświadczeniem własności, o którym mowa w ust.1, musi być dokonywana z uwzględnieniem normy art. 2 i art. 5 ust. 1 dekretu oraz celu art. 5 ust. 2. Akty nadania wydane na podstawie dotychczasowych przepisów nie mogły bowiem stanowić poświadczenia własności, w zakresie w jakim własności nie przeszła na osadnika, t.j. w zakresie szerszym niż akty wydawane na podstawie art. 5 ust.1. Interpretacja art. 5 ust. 2 ograniczająca się wyłącznie do jego językowego brzmienia, proponowana przez skarżącego, prowadziłaby do sprzecznego z celem tego przepisu stwierdzenia, iż akty nadania wydane na podstawie dotychczasowych przepisów są poświadczeniem własności, mimo iż osadnik nie nabył własności gospodarstwa

w ogóle, lub nabył je, w związku z zakresem jego posiadania w dacie wejścia w życie dekretu, w mniejszym rozmiarze niż przewidziany w akcie nadania. Prawidłowa wykładnia art. 5 ust. 2 dekretu prowadzi do wniosku, że dotychczasowe akty nadania mogłyby stanowić poświadczenie własności jedynie w takim zakresie, w jakim własność gospodarstwa i zabudowań przeszła w trybie dekretu z 1951 r. na nabywcę. W sytuacji gdy zakres ten różnił się od zakresu wskazanego w akcie nadania, uzasadnione było wydanie nowego aktu nadania, stanowiącego poświadczenie własności, a jego treść musiała różnić się od treści pierwotnego aktu nadania.

8. ustawa z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 426/07** ze skargi na decyzję w przedmiocie świadczenia z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego Sąd stanął na stanowisku, że brak podstaw do pozbawienia strony uprawnienia za okres od daty złożenia wniosku do daty dołączenia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, który wynika z oczekiwania na wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności przez inny organ.

W sprawie **II SA/Gd 480/07** Sąd podkreślił, że możliwość korzystania z nieodpłatnych świadczeń pomocy społecznej stanowi rodzaj przysługującego stronie uprawnienia. Brak jest podstaw do uznania, iż wymóg określenia, z jakiego uprawnienia składający wniosek chce korzystać, stanowi nadmierne obciążenie strony ubiegającej się o pomoc państwa. Niewątpliwie charakter ustawy o pomocy społecznej, jak i wynikająca z art. 102 § 2 ustawy możliwość wszczęcia postępowania z urzędu, obligują organ administracji do szczególnej troski, by osoby zwracające się o pomoc nie poniosły szkody wskutek nieznamośności przepisów prawa. Jest to zgodne z przewidzianą w art. 9 k.p.a. zasadą, iż organy administracji winny czuwać nad tym, aby strony nie poniosły szkody z powodu nieznamośności prawa i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Organ administracji ma zatem obowiązek pouczenia stronę, która wykazuje nieznamośność przepisów, o możliwych formach pomocy, nie może natomiast zastępować strony w precyzowaniu jej żądań.

9. ustawa z 8 marca 1990r, o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 575/07** Sąd wskazał, że wypełnienie określonego w art. 101 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym warunku wezwania organu do usunięcia naruszenia interesu prawnego lub uprawnień wymaga tożsamości podmiotu wnoszącego skargę i wzywającego do usunięcia naruszenia prawa. Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa wywołanego zaskarżoną uchwałą winno być zatem również wystosowane indywidualnie przez każdego ze skarżących działających w imieniu własnym.

W sprawie **II SAB/Gd 59/06** Sąd wyraził pogląd, że:

1. Wniesienie szczególnej skargi na bezczynność organu gminy do sądu administracyjnego, w trybie i na zasadach określonych w art. 101a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jedn. tekst Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.) dotyczyć może wyłącznie niewykonywania czynności nakazanych prawem.
2. Nie jest natomiast dopuszczalne oparcie skargi na bezczynność na podstawie art. 101a w związku z art. 101 cytowanej wyżej ustawy o samorządzie gminnym w sytuacji, gdy gmina nie wykonuje czynności wynikających z innego ostatecznego

rozstrzygnięcia organu administracji, a w szczególności z rozstrzygnięcia nadzorczego, o jakim mowa w art. 91 ust 1 cytowanej wyżej ustawy o samorządzie gminnym.

3. W przypadku wniesienia skargi na niewykonywanie przez organ gminy czynności nakazanych prawem, na podstawie art. 101a w związku z art. 101 ustawy o samorządzie gminnym podmiot wnoszący taką skargę jest zobowiązany do uprzedniego wezwania organu gminy do usunięcia naruszenia prawa.
4. Stroną przeciwną w postępowaniu przed sądem, będą zarówno ten organ gminy, który nie wykonuje czynności nakazanych prawem, jak i właściwy organ nadzoru, który zgodnie z przepisem art. 101a ust 2 ustawy może być wyłącznie adresatem nakazu sądu administracyjnego, opartego na przepisie art. 101a ust 2 cyt. wyżej ustawy o samorządzie gminnym.
5. Tylko właściwy organ nadzoru, wskazany przez sąd w wyroku, będzie uprawniony, na podstawie art. 101a ust 2 ustawy o samorządzie gminnym, do wydania odrębnego nakazu dotyczącego wykonania niezbędnych czynności na rzecz skarżącego na koszt i ryzyko gminy

Przewodniczący Wydziału II stwierdził, że w sprawach, w których skarga skarżącego, reprezentowanego przez pełnomocnika ustanowionego w ramach prawa pomocy, została uwzględniona, wynagrodzenie przyznawano:

a./ od organu administracji publicznej na rzecz skarżącego – np. sprawy II SA/Gd 2290/02, II SA/Gd 325/06, II SA/Gd 119/06, I SA/Gd 294/06, III SA/Gd 56/06

b/ od organu administracji publicznej na rzecz pełnomocnika skarżącego – np. sprawy: II SA/Gd 676/05, I SA/Gd 656/04, III SA/Gd 697/05,

c/ od skarbu Państwa – Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku na rzecz pełnomocnika skarżącego – np. sprawy III SA/Gd 716/05, I SA/Gd 831/05.

WYDZIAŁ III

1. ustawa o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz. U. z 2004r. Nr 241, poz. 2416)

Zdaniem Sądu rozpatrującego sprawę III SA/Gd 355/07 Zdaniem Sądu rozpatrującego niniejszą sprawę j przepis art. 39 ust. 1 pkt 6 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej musi być interpretowany w sposób uwzględniający cel analizowanego unormowania. Celem tym jest umożliwienie poborowemu pobierania nauki w określonym typie szkoły. Rzeczą oczywistą jest, że aktyczne rozpoczęcie nauki w jakiegokolwiek szkole musi być poprzedzone czynnościami o charakterze organizacyjnym – np. złożenie wniosku o przyjęcie z niezbędnymi dokumentami i przyjęcie do szkoły (w poczet jej uczniów). Skoro tak, to zdaniem Sądu sprzecznym z celem omawianego przepisu byłoby uznanie, że pozwala on na odroczenie służby wojskowej wyłącznie wówczas, gdy poborowy faktycznie rozpoczął już zajęcia edukacyjne. Mogłoby to bowiem doprowadzić do sytuacji, gdy poborowy powołany do służby wojskowej w okresie poprzedzającym rozpoczęcie zajęć szkolnych nie mógłby faktycznie rozpocząć nauki – co przy interpretacji wyłącznie literalnej, zastosowanej przez organ administracji wojskowej – uniemożliwiłoby poborowemu skorzystanie z odroczenia służby wojskowej – ponieważ nie zostałyby zrealizowana przesłanka pobierania nauki. Byłby to rezultat oczywiście spreczny z celem przepisu art. 39 ust. 1 pkt 6 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Przepis ten musi być zatem interpretowany w taki sposób, że podstawą do odroczenia zasadniczej służby wojskowej jest także wykazanie przez poborowego, że zostały

dokonane wszystkie czynności prowadzące do podjęcia przez niego nauki w szkole, o której mowa w przepisie. Chodzi tu w szczególności o czynność przyjęcia w poczet uczniów szkoły. Przedłożone zaświadczenie musi czynić zadość wymogom określonym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 maja 2005r. w sprawie udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej (Dz.U. z 2006 nr 118 poz. 800).

2. ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2004r. Nr 204, poz. 2086 ze zm.)

W sprawie sygn. akt **III SA/Gd 700/06** Sąd, wskazując art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, stwierdził, że zajęcie pasa drogowego oznacza lokalizację w obrębie tego pasa urządzeń lub obiektów materialnych lub też uniemożliwienie korzystania z niego przez inne osoby wskutek prowadzenia robót ewentualnie zajęcia w innym celu – na prawach wyłączności. Istotą zajęcia pasa drogowego jest zatem wyłączenie jego ściśle określonej części z publicznego (dostępnego dla wszystkich) użytku.

Niedopuszczalne było zakwalifikowanie wniosku jako dotyczącego zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, skoro skarżący nie domagali się zezwolenia na umieszczenie w pasie drogowym jakiegokolwiek obiektu materialnego, ani na prowadzenie robót, ani nie zamierzali doprowadzić do zajęcia pasa drogowego na zasadach wyłączności. Spór dotyczący umożliwienia dostępu skarżącym i ich „potencjalnym” klientom do witryny wystawowej ich lokalu handlowego powinien zostać rozstrzygnięty na podstawie przepisów prawa cywilnego przez sąd powszechny właściwy do rozpoznawania spraw cywilnych. Skoro w niniejszej sprawie organy administracji obu instancji wydały decyzje administracyjne w sprawie, która w istocie ma charakter sprawy cywilnej, nie podlegającej załatwieniu w postępowaniu administracyjnym to decyzje te uznać należy za pozbawione podstawy prawnej i tym samym dotknięte wadą nieważności w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

3. ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2006r. Nr 97, poz. 674)

W myśl art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, jak wskazano w uzasadnieniu wyroku w sprawie **III SA/Gd 43/07** warunkiem nadania nauczycielowi kolejnego stopnia awansu zawodowego jest spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, odbycie stażu, zakończonego pozytywną oceną dorobku zawodowego nauczyciela oraz - w przypadku nauczyciela kontraktowego – zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną.

Zgodnie z § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U Nr 155 poz. 1288 z późn. zm.), przez kierunek (specjalność) studiów zbliżony do nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć należy rozumieć kierunek (specjalność) dający dostateczną wiedzę merytoryczną z zakresu nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć; ustalenia, czy dany kierunek (specjalność) studiów jest zbliżony z nauczaniem przedmiotem lub rodzajem prowadzonych zajęć dokonywał kurator.

Jednakże wobec stwierdzenia wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 maja 2004 r. sygn. akt U 1/04 OTK-A 2004/43 niekonstytucyjności tego przepisu, nie można wymagać od nauczyciela, który stara się o uzyskanie kolejnego stopnia awansu zawodowego, dokumentu świadczącego o uznaniu zbliżoności ukończonych studiów,

w omawianym wypadku biologii do nauczanego przedmiotu przyrody – wydane na skutek ustaleń dokonanych przez właściwego kuratora oświaty. Wskazanie przez organy obydwu instancji na brak tego dokumentu jako niespełnienie przesłanki wymaganej na podstawie obowiązujących przepisów do uwzględnienia wniosku o nadanie stopnia awansu zawodowego skarżącej jest niezgodne z prawem i skutkuje koniecznością uchylenia decyzji w tym przedmiocie.

4. ustawa o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)

Sąd w sprawie **III SA/Gd 347/07** zauważył, że w kodeksie postępowania administracyjnego określona została rola dowodu z dokumentów w systemie środków dowodowych. Dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo stwierdzone (art. 76 § 1 i 2 k.p.a.).

Zaświadczenie o ukończeniu kursu pedagogicznego złożone przez skarżącą niewątpliwie posiada walor dokumentu urzędowego. Z treści niniejszego zaświadczenia jednoznacznie wynika, że jest ono dowodem posiadania przygotowania pedagogicznego do pracy w charakterze instruktora praktycznej nauki zawodu w zakładach pracy. Oznacza to, że stanowi ono dowód faktu posiadania przez skarżącą kwalifikacji uprawniających do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych. Znaczenie tego dokumentu w postępowaniu administracyjnym musi być szczególne. Wynika to z pisemnego charakteru postępowania, a przede wszystkim z postulatu respektowania przez organy administracji publicznej dokumentów wystawionych przez inne kompetentne organy w zakresie ich właściwości. Dlatego też dokument urzędowy do czasu jego zmiany, uchylenia lub stwierdzenia nieważności przez uprawniony organ, korzysta z domniemania ważności.

Skoro nauka zawodu młodocianego, z którym skarżąca zawarła umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, zakończyła się zdaniem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Gdańsku, zgodnie z § 11 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania, to powyższego faktu nie należy pomijać przy ocenie spełniania przez skarżącą wymogów określonych w § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 1 lipca 2002 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu.

5. ustawa z dnia 19 marca 2004r. Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 622 ze zm.)

W ocenie Sądu, dokonanej w sprawie **III SA/Gd 52/07** treść taryfy celnej pozwala na jednoznaczne ustalenie kryteriów rozgraniczenia klasyfikacji towarów. Mianowicie do podpozycji 8518 21 należy klasyfikować głośniki zamontowane w obudowach, pojedyncze, do podpozycji 8518 22 zestawy głośnikowe zamontowane w tej samej obudowie, zaś do podpozycji 8518 29 pozostałe, a więc głośniki, które nie są głośnikami pojedynczymi zamontowanymi w obudowach, ani zestawami głośnikowymi zamontowanymi w tej samej obudowie. Zatem zarówno głośniki pojedyncze, jak i zestawy głośnikowe, podlegają klasyfikacji do podpozycji 8518 29, jeżeli nie są zamontowane w obudowie.

Przedmiotowe zespoły głośnikowe, aby mogły być używane zgodnie z ich przeznaczeniem, muszą zostać umieszczone w obudowie, która zapewni ich bezpieczną eksploatację oraz umożliwi wykorzystanie ich walorów akustycznych.

W ocenie Sądu dokonanej w sprawie **III SA/Gd 50/07**, w sytuacji gdy przedmiotowy towar – związek chemiczny – występuje z brzmienia w Taryfie celnej

i jest klasyfikowany do konkretnego kodu CN, jego inna klasyfikacja wynikająca np. z kryterium zastosowania (a na taką klasyfikację wskazuje skarżąca spółka) jest niemożliwa.

W sprawie **III SA/Gd 152/07** wskazano, że nietrafny jest zarzut w zakresie niedopuszczalności weryfikacji wstecznej. Stosownie bowiem do uregulowania zawartego w przepisie art. 78 Wspólnotowego Kodeksu Celnego po zwolnieniu towarów, organy celne mogą zarówno z urzędu, jak i na wniosek zgłaszającego dokonać zmian w zgłoszeniu. W celu upewnienia się o prawidłowości danych zawartych w zgłoszeniu, po dokonaniu zwolnienia towarów, organy celne mogą, przystąpić do kontroli dokumentów (...).

Jeżeli z kontroli zgłoszenia lub kontroli a posteriori wynika, że przepisy regulujące procedurę celną, której to dotyczy, zostały zastosowane w oparciu o nieprawidłowe lub niekompletne dane, to organy celne podejmują, zgodnie z wydanymi w danym przypadku przepisami, niezbędne kroki w celu uregulowania sytuacji, biorąc pod uwagę nowe dane, którymi dysponują (ust.3 tego przepisu). Taka właśnie sytuacja zaszła w omawianej sprawie.

Podkreślić należy wobec zarzutu skargi, iż skorzystanie przez skarżącą z obrodziejstwa uregulowania zawartego w art. 12 Wspólnotowego Kodeksu Celnego już po wszczęciu przez organy celne postępowania w sprawie klasyfikacji taryfowej jest spóźnione i jako takie nie może wywołać skutków przez nią oczekiwanych. Analiza klasyfikacji fosforanu monopotasowego w innych krajach Wspólnoty Europejskiej winna nasunąć skarżącej wątpliwości co do prawidłowości klasyfikacji towarów, i skłonić do wystąpienia o WIT przed zgłoszeniem celnym.

W sprawie **III SA/Gd 143/07** Sąd dokonał analizy art. 241 akapit 1 tiret 1 WKC i rt. 67 ust. 1 i 2 Kodeksu celnego. Przepis art. 241 akapit 1 tiret 1 WKC można interpretować tylko w taki sposób, że odnosi się on do decyzji o udzieleniu zwrotu należności celnych, nie zaś wszelkich decyzji rozstrzygających wnioski o udzielenie zwrotu, w tym również odmownych.

Do wykonania nadaje się tylko decyzja orzekająca o zwrocie należności celnej, nie zaś, również decyzja odmawiająca zwrotu należności. Założeniem przyjętej tutaj regulacji jest naprawienie przez organ celny szkody wynikającej z opóźnienia w wypłacie podlegającej zwrotowi należności. W tym przypadku wysokość odsetek uzależniona jest od wysokości należności podlegającej zwrotowi i czasu trwania opóźnienia liczonego jednak dopiero po upływie trzech miesięcy od daty wydania decyzji o zwrocie należności.

W przypadku decyzji odmawiającej zwrotu należności celnej jest ona, ze względu na swój charakter, niewykonalna.

Z analizy konstrukcji przepisu art. 67 ust. 1 Prawa celnego wynika, że ustawodawca łączy możliwość jego zastosowania z faktem zapłaty, a następnie zwrotu należności celnych i błędem organu w ustaleniu kwoty tych należności. Skutkiem takiego błędu jest bowiem obowiązek wypłaty odsetek obliczanych od dnia zapłaty należności podlegających zwrotowi (art. 67 ust. 1 zdanie 2).

Tak skonstruowany przepis nie może zatem stanowić podstawy do wydania pozytywnego rozstrzygnięcia w sprawie, której przedmiotem jest zrekompensowanie szkody powstałej w wyniku niewłaściwego działania organu celnego, którego decyzja została następnie uchylona – chodzi o odsetki od zwróconych należności celnych tytułem rekompensaty za opóźnienie w ich zwrocie liczone od dnia wydania błędnej decyzji organu pierwszej instancji.

W sprawie **III SA/Gd 126/06** Sąd stwierdził, że za sprawy dotyczące długu celnego uznawać należy jedynie sprawy, których przedmiotem jest istnienie lub wysokość długu celnego. Organy celne zajmowały się wnioskiem skarżącego o nadanie przedmiotowi (silnikowi samochodowemu) szczególnego przeznaczenia celnego – zrzeczenia się towaru na rzecz Skarbu Państwa (art. 182 WKC). Zwrócić należy uwagę na to, że kwestie dotyczące długu celnego regulowane są przepisami Działu VII (art. 189 – 242) Wspólnotowego Kodeksu Celnego (WKC). Ich odrębność wynika zatem również z systematyki obowiązującego aktu prawnego. Podobnie zresztą w Kodeksie celnym z 1997r. przepisy dotyczące długu celnego zawarte były w odrębnej jednostce redakcyjnej – tytule VII zaś przeznaczenia celnego towaru dotyczyły przepisy tytułu IV.

Skoro zatem przedmiotem sprawy rozpatrywanej przez organy celne nie była kwestia długu celnego, lecz zrzeczenie się towaru w postaci silnika spalinowego, to uznać należało, że organy celne obu instancji naruszyły przepis art. 26 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo celne w sposób mogący mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Sprawa winna być rozpoznana w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy dotyczące zrzeczenia się towaru, czyli przepisy Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. U. UE.L.92.302.1), ustawy z dnia 19 marca 2004r. Prawo celne (Dz. U. nr 68, poz. 622 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu postępowania przy zniszczeniu towaru i zrzeczeniu się towaru na rzecz Skarbu Państwa (Dz. U. nr 167, poz. 1748 ze zm.).

6. ustawa z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2005r. Nr 108, poz. 908)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **III SA/Gd 553/06** wskazano, że sąd administracyjny nie może dokonywać oceny zasadności uznania, że ktoś przekroczył przepisy ruchu drogowego, czy też „prawidłowości zakwalifikowania” przekroczenia przepisów ruchu drogowego przez osobę, wobec której komendant wojewódzki Policji wystąpił z wnioskiem o sprawdzenie kwalifikacji. Ilość punktów karnych jest pochodna od stwierdzenia przekroczenia przepisów ruchu drogowego oraz kwalifikacji takiego przekroczenia.

Kwestią sporną nie była weryfikacja liczby punktów wynikających z wpisów do ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, lecz niezmnieszenie liczby punktów wpisanych do ewidencji w związku z odbytym przez skarżącego szkoleniem, o którym mowa w art. 130 ust. 3 ustawy o ruchu drogowym.

Dokonując wykładni § 8 ust. 6 rozporządzenia nie można uciec od analizy przyjętych w ustawie o ruchu drogowym i rozporządzeniu uregulowań dotyczących naruszania przepisów ruchu drogowego i konsekwencji takich naruszeń. Ustawodawca przyjął w nich rozwiązanie, w którym dokonanie wpisów ostatecznych do ewidencji następuje wówczas, gdy zostaną one stwierdzone prawomocnymi orzeczeniami sądowymi lub mandatami karnymi. Dopuszcza się również możliwość dokonania, w pewnych przypadkach, wpisu tymczasowego, który zawiera informację o liczbie punktów, które zostaną przypisane w przypadku potwierdzenia naruszenia prawomocnym orzeczeniem (§ 4 ust. 2 rozporządzenia). Dokonanie wpisu tymczasowego ma ten skutek, że pomimo, iż fakt naruszenia przepisów ruchu drogowego nie został ostatecznie stwierdzony, ma on, w pewnych przypadkach takie samo znaczenie, jak wpis ostateczny.

Również w § 8 ust. 6 rozporządzenia przyjęto rozwiązanie, że nie jest możliwe zmniejszenie liczby punktów w związku z odbytym szkoleniem wobec osoby, która

przed jego rozpoczęciem dopuściła się naruszeń, za które suma punktów ostatecznych i wpisanych tymczasowo przekroczyła 24, uniemożliwiając tym samym skorzystanie z takiej możliwości osobom, w przypadku których naruszenie przepisów ruchu drogowego było bezsporne lub wobec których prowadzone jest postępowanie zmierzające do prawomocnego stwierdzenia tego faktu. Powyższe musi jednak wynikać z dokonanych w ewidencji wpisów, tylko w taki bowiem sposób można ustalić sumę znajdujących się tam punktów, przy czym ustalenie to winno być dokonane według stanu na dzień, w którym kierowca uczestniczył w szkoleniu. Przyjęcie odmiennej interpretacji cytowanego przepisu byłoby równoznaczne z akceptacją takiego stanu rzeczy, w którym kierowca, chcący uczestniczyć w szkoleniu, znajdowałby się w stanie niepewności co do swojej sytuacji, a w tym możliwości podjęcia skutecznych działań mających na celu jej zmianę. Należy bowiem zauważyć, że w takim przypadku ani treść informacji czy zaświadczenia o wpisach ostatecznych i tymczasowych, o których mowa w § 9 rozporządzenia, ani fakt odbycia szkolenia nie dawałyby gwarancji co do usunięcia wpisanych do ewidencji punktów. Powstaje przy tym wątpliwość, przez jak długi okres czasu komendant wojewódzki Policji mógłby zwlekać z usunięciem punktów z ewidencji w trybie § 8 rozporządzenia, nie mając jeszcze informacji o dokonanym naruszeniu prawa (tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie). Sąd stwierdził, że nie znajduje w przepisach o ruchu drogowym odpowiedzi na tak postawione pytanie, co również wskazuje na wadliwość przyjętej przez skarżącego wykładni wskazanych przepisów. *